คู่มือครูเกมการศึกษา

ประกอบแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ ขวบ)

ภาคเรียนที่ ๒ หน่วยที่ ๑๙ - ๓๖

สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

□□□□□□□□□□ □2.indd 1 12/18/2561 BE 12:56

□□□□□□□□□□ □2.indd 2 12/18/2561 BE 12:56

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยเริ่มต้นใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ในการนี้ สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ และชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๓ – ๕ ขวบ) ที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยและหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการและความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

อย่างไรก็ตาม แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ ที่จัดทำขึ้นนี้เป็นเพียงแนวทางและตัวอย่างเสนอแนะซึ่งสถานศึกษาสามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น ตลอดจนนำไปเป็นแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้ได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและคณะทำงานทุกท่านที่ร่วมมือร่วมใจจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศต่อไป

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

๑.แนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ สำหรับเด็กวัย ๓ – ๕ ขวบ จัดทำโดยวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. วิเคราะห์โครงสร้างหน่วยการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยวิเคราะห์รวม ๓ ชั้น ได้แก่ ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๒ – ๓ เพื่อจัดเรียงลำดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

<u>องค์ประกอบที่วิเคราะห์</u> ประกอบด้วย

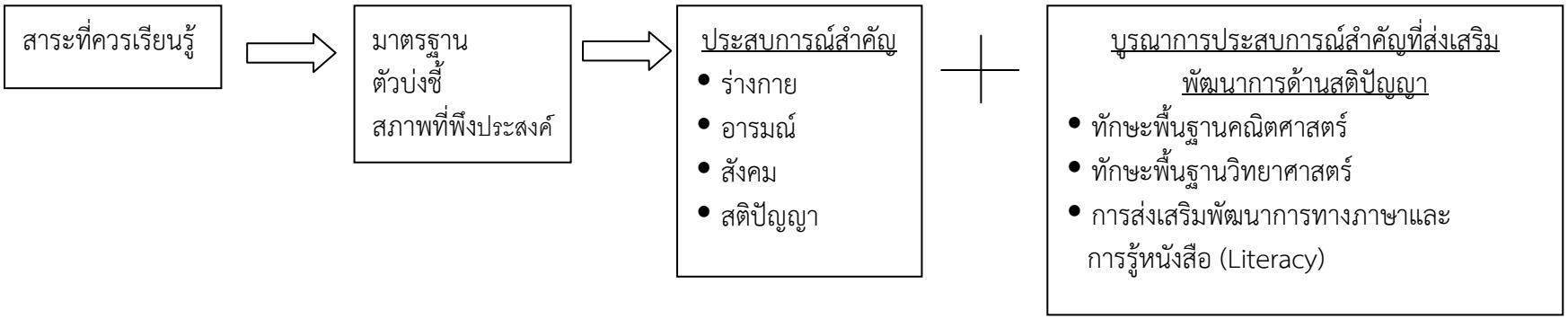

๒. กำหนดรายละเอียดหน่วยการจัดประสบการณ์ ให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานหลักสูตรปฐมวัย จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

มาตรฐานหลักสูตรปฐมวัย			**จุดประสงค์การเรียนรู้**	**สาระการเรียนรู้**	
มาตรฐาน	**ตัวบ่งชี้**	**สภาพที่พึงประสงค์**		**ประสบการณ์สำคัญ**	**สาระที่ควรเรียนรู้**
มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	๑.๒ สุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อ มีผู้ชี้แนะได้	๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	**เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก** ๑. การระวังรักษาความสะอาดของร่างกาย ๒. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน - การล้างมือ - การแปรงฟัน - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม

๓. วางแผนกิจกรรมรายหน่วยการจัดประสบการณ์ เพื่อให้ครอบคลุมกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมได้แก่

๓.๑ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

๓.๒ กิจกรรมเสริมประสบการณ์

๓.๓ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๓.๔ กิจกรรมเล่นตามมุม

๓.๕ กิจกรรมกลางแจ้ง

๓.๖ กิจกรรมเกมการศึกษา

(ตัวอย่าง) การวางแผนกิจกรรมรายหน่วยการจัดประสบการณ์

ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ หน่วย หนูทำได้

วันที่	กิจกรรม					
	เคลื่อนไหวและจังหวะ	**เสริมประสบการณ์**	**ศิลปะสร้างสรรค์**	**เล่นตามมุม**	**กลางแจ้ง**	**เกมการศึกษา**
๑	การเดินรอบห่วงฮูลาฮูป	๑. การดูภาพการล้างมือ อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน ๒. การปฏิบัติกิจกรรมการล้างมือ	การเขียนรูปวงกลม	มุมประสบการณ์อย่างน้อย ๔ มุม	การเล่นเครื่องเล่นสนาม	บอกลักษณะอุปกรณ์ในการล้างมือ
๒	การเดินตามแนวเส้นโค้งบนกระดาษกาวย่นประกอบเสียงดนตรี	๑. การดูภาพการแปรงฟันอ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน ๒. การปฏิบัติกิจกรรมการแปรงฟัน	การวาดรูปวงกลม	มุมประสบการณ์อย่างน้อย ๔ มุม	การเล่นน้ำ – เล่นทราย	บอกลักษณะอุปกรณ์ในการแปรงฟัน
๓	การเดินตามแนวเส้นโค้งของเชือกประกอบเสียงดนตรี	๑. การดูภาพการรับประทานอาหาร อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน ๒. การปฏิบัติกิจกรรมการรับประทานอาหาร	พิมพ์ภาพจากวัสดุที่เป็นวงกลม	มุมประสบการณ์อย่างน้อย ๔ มุม	การเล่นน้ำ – เล่นทราย	บอกลักษณะอุปกรณ์ในการรับประทานอาหาร
๔	การเดินตามแนวเส้นโค้งของสายยางประกอบเสียงดนตรี	๑. การดูภาพการใช้ห้องน้ำห้องส้วม อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน ๒. การปฏิบัติกิจกรรมการใช้ห้องน้ำห้องส้วม	การปั้นดินน้ำมันเป็นเส้นแล้วขดให้เป็นวงกลม	มุมประสบการณ์อย่างน้อย ๔ มุม	การเล่นเครื่องเล่นสนาม	บอกลักษณะอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องน้ำห้องส้วม
๕	การเดินตามแนวเส้นโค้งของริบบิ้นประกอบเสียงดนตรี	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การล้างมือ การแปรงฟัน การรับประทานอาหาร และการใช้ห้องน้ำห้องส้วม	การฉีกกระดาษเป็นวงกลม	มุมประสบการณ์อย่างน้อย ๔ มุม	การเดินตามแนวเส้นโค้งบนพื้นทราย	บอกลักษณะอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

๔. นำกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมที่วางแผนไว้มาจัดทำเป็นผังความคิดแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อนำเสนอภาพรวมของการจัดกิจกรรมตลอด ๑ สัปดาห์

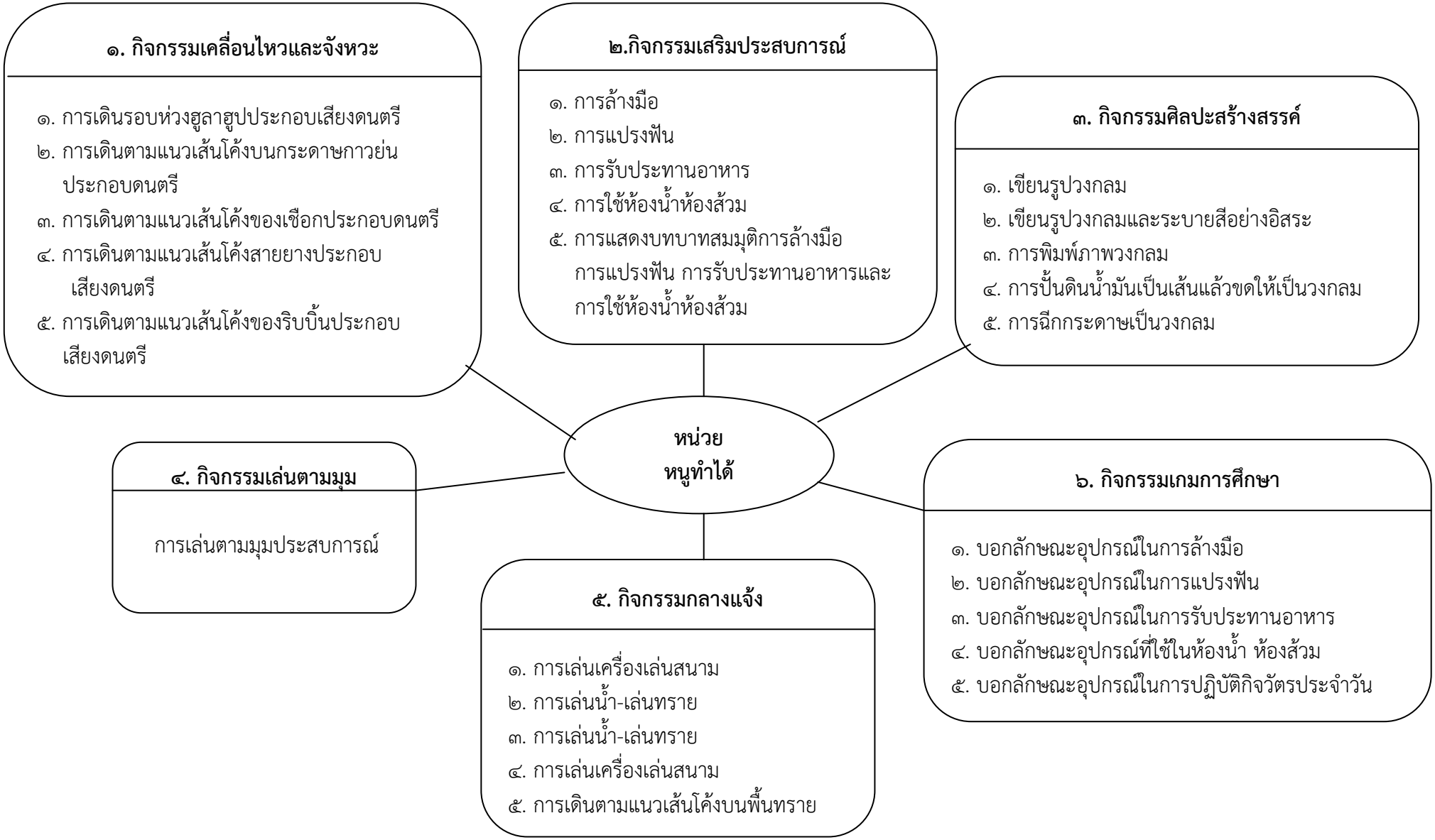

๕. จัดทำแผนการจัดประสบการณ์รายวันที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์หลักสูตรและการวางแผนกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม องค์ประกอบแผนการจัดประสบการณ์รายวันประกอบด้วย

๕.๑ จุดประสงค์การเรียนรู้
๕.๒ สาระการเรียนรู้ (ประสบการณ์สำคัญ/สาระที่ควรเรียนรู้)
๕.๓ กิจกรรมการเรียนรู้
๕.๔ สื่อ
๕.๕ การประเมินพัฒนาการ

๒. <u>รายละเอียดของแผนการจัดประสบการณ์</u>

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ แบ่งเป็น ๓ ตอนคือ

<u>ตอนที่ ๑</u> ประกอบด้วยรายละเอียดการวิเคราะห์โครงสร้างหน่วยการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพัฒนาการตามวัยของเด็กวัย ๓ – ๕ ปี ซึ่งส่งผลให้ครูสามารถจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รายละเอียดส่วนนี้จะปรากฏอยู่ด้านหน้าของแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓

<u>ตอนที่ ๒</u> แผนการจัดประสบการณ์ แบ่งเป็นระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ ภาคเรียนละ ๒ เล่ม
ภาคเรียนที่ ๑ เล่มที่ ๑ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ – ๙
ภาคเรียนที่ ๑ เล่มที่ ๒ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ – ๑๘
ภาคเรียนที่ ๒ เล่มที่ ๑ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๙ – ๒๗
ภาคเรียนที่ ๒ เล่มที่ ๒ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒๘ – ๓๖

<u>ภาคเรียนที่ ๑</u> มี ๑๘ หน่วย ๆ ละ ๑ สัปดาห์ เรียงลำดับหน่วยดังนี้

๑. หน่วยปฐมนิเทศ	๕. หน่วยครอบครัวมีสุข	๙. หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน	๑๓. หน่วยของเล่นของใช้	๑๗. หน่วยสัตว์น่ารัก
๒. หน่วยโรงเรียนของเรา	๖. หน่วยอาหารดีมีประโยชน์	๑๐. หน่วยวันเฉลิมพระชนมพรรษา(๒๘ ก.ค.)	๑๔. หน่วยชุมชนของเรา	๑๘. หน่วยการคมนาคม
๓. หน่วยตัวเรา	๗. หน่วยฝน	๑๑. หน่วยวันแม่	๑๕. หน่วยต้นไม้ที่รัก	
๔. หน่วยหนูทำได้	๘. หน่วยข้าว	๑๒. หน่วยรักเมืองไทย	๑๖. หน่วยดิน หิน ทราย	

<u>ภาคเรียนที่ ๒</u> มี ๑๘ หน่วย ๆ ละ ๑ สัปดาห์ เรียงลำดับหน่วยดังนี้

๑๙. รู้รอบปลอดภัย	๒๓. วันชาติ	๒๗. สนุกกับตัวเลข	๓๑. ฤดูหนาว	๓๕. ปริมาตร น้ำหนัก
๒๐. ลอยกระทง	๒๔. เศรษฐกิจพอเพียง	๒๘. ขนาด รูปร่าง รูปทรง	๓๒. แรงและพลังงาน	๓๖. ฤดูร้อน
๒๑. เวลา กลางวัน – กลางคืน	๒๕. เทคโนโลยีและการสื่อสาร	๒๙. วันเด็ก วันครู	๓๓. เสียงรอบตัว	
๒๒. รักความเป็นไทย	๒๖. วันขึ้นปีใหม่	๓๐. โลกสวยด้วยสีสัน	๓๔. รักการอ่าน	

หน่วยการเรียนรู้กำหนดโดยวิเคราะห์สาระที่ควรเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐และพิจารณาลำดับเวลารวมทั้งเทศกาลงานประเพณีสำคัญต่างๆ นอกจากนี้หากโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนก็สามารถเพิ่มหน่วยการเรียนรู้ที่แสดงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของโรงเรียนได้

<u>ตอนที่ ๓</u> **ภาคผนวก** เป็นส่วนที่รวบรวมสื่อที่ใช้ประกอบแผนการจัดประสบการณ์จะปรากฏอยู่ท้ายแผนมีรายละเอียดเรียงตามลำดับดังนี้

- ความรู้สำหรับครู
- นิทาน/หนังสือภาพ
- เพลง
- คำคล้องจอง
- เกมการละเล่นประกอบกิจกรรมกลางแจ้ง
- เกมการศึกษา

ความรู้สำหรับครู
รายละเอียดประกอบการใช้แผนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพ

แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๒ – ๓ เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กวัย ๓ – ๕ ขวบ ในสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยดังนั้น ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ให้สอดคล้องกับตารางกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑. ตารางกิจกรรมประจำวัน

๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น. รับเด็ก
๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น. เคารพธงชาติ สวดมนต์และกิจกรรมหน้าเสาธง
๐๘.๓๐ – ๐๘.๔๕ น. สนทนา ข่าวและเหตุการณ์
๐๘.๔๕ – ๐๙.๐๐ น. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๒๐ น. กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๒๐ – ๑๐.๒๐ น. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และกิจกรรมเล่นตามมุม
๑๐.๒๐ – ๑๐.๓๐ น. พัก (รับประทานอาหารว่าง)
๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น. กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน – แปรงฟัน
๑๒.๐๐ – ๑๔.๐๐ น. นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ – ๑๔.๒๐ น. เก็บที่นอน ล้างหน้า
๑๔.๒๐ – ๑๔.๓๐ น. พัก (รับประทานอาหารว่าง)
๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น. กิจกรรมเกมการศึกษา
๑๔.๔๕ – ๑๕.๐๐ น. สรุป

<u>หมายเหตุ</u> ตารางนี้สามารถปรับยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของโรงเรียน โดยเฉพาะชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ ขวบ) เวลาในการทำกิจกรรมบางกิจกรรมจะปรับให้น้อยกว่าชั้นอนุบาลปีที่ ๒ – ๓ เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ แต่บางกิจกรรมจะใช้เวลามากกว่า เช่น กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเล่นตามมุม เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอนและช่วงความสนใจตามพัฒนาการของเด็ก

๒. การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน

การที่ครูผู้สอนปฐมวัยจะจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ได้ผลดี จำเป็นต้องเตรียมพื้นที่ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกให้มีลักษณะเอื้อต่อการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๒.๑ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

ภาพผังห้องเรียนและคำแนะนำสำหรับการจัดห้องเรียนชั้นอนุบาล

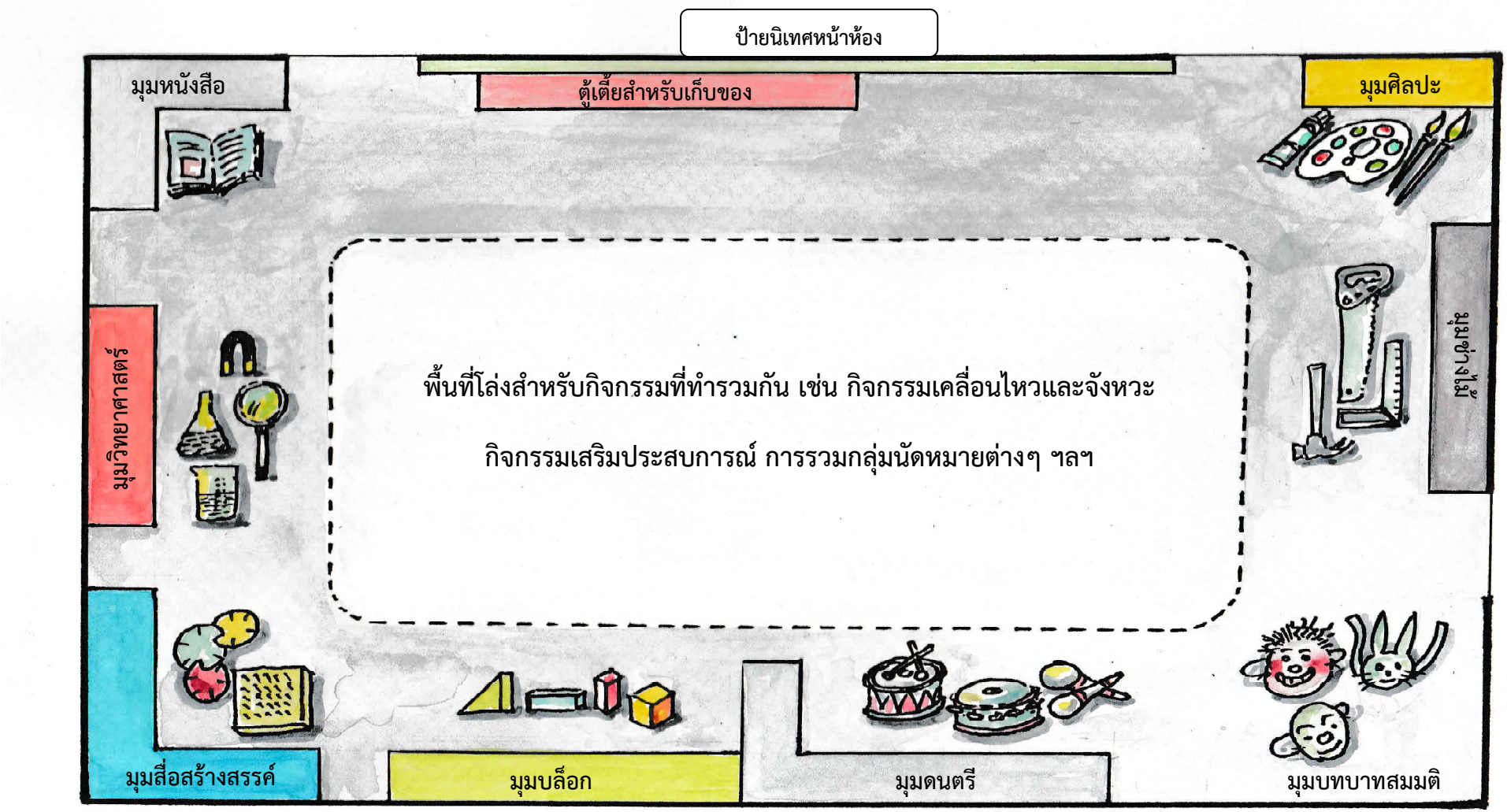

คำแนะนำสำหรับการจัดห้องเรียนชั้นอนุบาล

๑. โต๊ะครูต้องอยู่ในจุดที่มองเห็นนักเรียนทุกคนได้ทั้งห้อง **ครูอนุบาลต้องไม่หันหลังให้เด็กเป็นเด็ดขาด**

๒. ผลงานนักเรียนติดแสดงไว้**ระดับสายตา**ของนักเรียน รวมทั้งป้ายนิเทศต่างๆ

๓. ตู้เก็บของ อุปกรณ์หรือสื่อ – วัสดุของเด็กควรใช้เป็นตู้เตี้ยที่เด็กหยิบจับและเก็บของเข้าที่ได้ด้วยตนเอง ตู้เตี้ยเหล่านี้สามารถใช้กั้นแบ่งพื้นที่มุมต่างๆได้แต่ต้องระวังไม่ให้มีซอกที่เด็กเข้าไปหลบหรือบังทึบจนครูไม่เห็นตัวเด็ก

๔. บรรยากาศในห้องเรียนชั้นอนุบาลต้องโล่ง สะอาด เป็นระเบียบ แสงสว่างส่องทั่วถึง อากาศถ่ายเทสะดวก

๕. การจัดมุมต่างๆในห้องเรียนตามผังตัวอย่างมีหลักสำคัญคือมุมสงบที่เด็กใช้ความคิดจะอยู่ใกล้กัน เช่น มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ มุมที่มีเสียงดังจะอยู่บริเวณเดียวกัน เช่น มุมบล็อก มุมดนตรี มุมบทบาทสมมติ สำหรับมุมศิลปะ มุมช่างไม้จะอยู่ใกล้ประตูหรือทางไปห้องน้ำ เพราะเด็กจะได้ใช้น้ำผสมสีหรือทำความสะอาดได้สะดวก

๖. เส้นทางระหว่างมุมต่างๆต้องไหลลื่นต่อเนื่องกันอย่าให้มีของระเกะระกะ เด็กสามารถย้ายจากมุมหนึ่งไปอีกมุมหนึ่งได้โดยสะดวก

๗. ครูควรจัดทำพื้นที่แสดงอาณาเขตของแต่ละมุมให้ชัดเจน เช่น ปูพรม หรือเสื่อ บริเวณมุมหนังสือ ใช้เทปกาวติดพื้นห้องเพื่อแสดงพื้นที่ของแต่ละมุม หรือติดสติ๊กเกอร์เครื่องหมายของมุมต่างๆไว้บนพื้นห้องบริเวณมุมนั้น ครูควรแนะนำเด็กตั้งแต่เริ่มเข้ามาอยู่ในห้องอนุบาลเพื่อฝึกวินัยและข้อตกลงของห้องเรียน

๘. จัดทำเครื่องหมายแสดงจำนวนเด็กที่จะเข้ามาเล่นในแต่ละมุม เพื่อให้เด็กสังเกตว่ามุมนั้นมีคนเล่นครบจำนวนหรือไม่ ถ้าครบแล้วก็ควรรอก่อนจนกว่าจะว่าง เพื่อฝึกการรอคอยและการเคารพกฎกติกาของสังคมตั้งแต่ยังเล็ก

๙. ครูควรระลึกเสมอว่าห้องเรียนเด็กอนุบาลเป็นพื้นที่สร้างเสริมความอบอุ่นและความสบายใจ ดังนั้นสีที่ใช้ในห้องควรปลอดภัย ใช้สีอ่อน เย็นตา ไม่ใช้สีสันหลากหลายจนกระตุ้นประสาทรับรู้ของเด็กมากเกินไป

สื่อ – วัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาให้เด็กเล่นควรจัดหมุนเวียนตามหน่วยการเรียนรู้ ไม่ควรนำมาไว้มากเกินไปจนทำให้เด็กสับสน ไม่กระตุ้นความสนใจและเก็บเข้าที่ให้เป็นระเบียบได้ยาก

ตัวอย่างป้ายแสดงจำนวนเด็กในมุมประสบการณ์

5

4

<u>การจัดห้องเรียนอนุบาล</u>

๑. จัดบริเวณหน้าห้องเป็นพื้นที่โล่ง สำหรับทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ซึ่งต้องใช้พื้นที่สำหรับการเคลื่อนไหวในลักษณะต่างๆ นอกจากนี้ยังใช้เป็นพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ซึ่งเด็กจะนั่งล้อมวงเป็นรูปครึ่งวงกลมหรือตัวยู เพื่อฟังนิทาน ร้องเพลง และร่วมกิจกรรมต่างๆ โดยครูสามารถมองดูเด็กทุกคนได้อย่างทั่วถึง และเด็กทุกคนเห็นคุณครูนำเสนอสื่อต่างๆ ได้โดยไม่บังกัน บริเวณนี้ยังใช้เป็นพื้นที่รวมสำหรับนัดหมายทำกิจกรรมรวมกันทั้งชั้น เช่น นั่งรวมกันก่อนออกไปรับประทานอาหารกลางวัน ดื่มนมหรือออกไปเล่นกิจกรรมกลางแจ้ง ในช่วงบ่ายใช้เป็นที่นอนของเด็ก

๒. จัดพื้นที่สำหรับกิจกรรมการเล่นตามมุม โดยติดป้ายระบุจำนวนเด็กที่เข้าเล่นในแต่ละมุม เพื่อให้เด็กหมุนเวียนกันเล่นและรู้จักรอคอย ครูสามารถกำหนดพื้นที่ของแต่ละมุมได้โดยใช้วิธีการหลากหลาย เช่น ปูเสื่อ พรม ใช้กระดาษกาวสีติดแสดงเขต ใช้สติ๊กเกอร์ติดเป็นมุม ฯลฯ ตามมาตรฐานการจัดห้องเรียนอนุบาลจะมีมุมประสบการณ์ สำหรับให้เด็กเลือกเล่นเสรีและส่งเสริมพัฒนาการรอบด้านประมาณ ๔ – ๕ มุม ได้แก่

<u>๑. มุมหนังสือ</u>

มุมหนังสือเป็นบริเวณที่เด็กได้นั่งดูหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทานภาพร่วมกับเพื่อน พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เด็กจะรู้สึกผ่อนคลาย มีความอบอุ่น สนุกสนานกับเรื่องราวในหนังสือและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การอ่านหนังสือภาพและฟังนิทานทำให้เด็กรู้คำศัพท์กว้างขึ้น เรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว เช่น สี รูปทรง สัตว์ – พืชต่างๆ

สื่อ – อุปกรณ์ในมุมหนังสือ

๑. หนังสือนิทานที่เหมาะกับวัยของเด็ก
๒. ชั้นวางหนังสือ
๓. กระเป๋าหนัง ไม้ชี้ บัตรคำ บัตรภาพ
๔. เทปเพลง / นิทาน เครื่องเล่นซีดี เนื้อเพลง
๕. หมอน เบาะ ผ้าปูสำหรับเด็กนั่งอ่าน
ฯลฯ

<u>หมายเหตุ</u> ๑. มุมหนังสือควรจัดไว้ในบริเวณที่เงียบสงบ อยู่ห่างจากมุมที่มีเสียงดัง เช่น บริเวณที่วางเครื่องดนตรี มุมบทบาทสมมติ มุมบล็อก เป็นต้น
๒. ครูควรฝึกให้เด็กเก็บหนังสือและอุปกรณ์เข้าที่โดยการถ่ายเอกสารภาพหน้าปกหนังสือให้เด็กสังเกตและวางให้ตรงกัน
๓. ควรจัดหนังสือหมุนเวียนในแต่ละสัปดาห์ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

<u>ข้อเสนอแนะการอ่านนิทานสำหรับเด็ก</u>

<u>เด็กวัย ๓ ขวบ</u>

- จัดที่นั่งให้เด็กนั่งอย่างสบาย
- ขณะที่ครูอ่าน ควรให้เด็กเห็นรูปภาพ ครูควรหยุดเป็นระยะ ถามคำถามให้เด็กมีส่วนร่วมเด็กอาจจะพูดตอบ หรือแสดงท่าทางก็ได้
- ให้สังเกตปฏิกิริยาของเด็ก ถ้าเด็กเบื่อ ครูควรหยุดอ่าน นำไปอ่านต่อในวันถัดไป ดูความสนใจของเด็กเป็นหลัก สร้างบรรยากาศของการอ่านให้เป็นช่วงเวลาของความสนุกสนาน

<u>เด็กวัย ๔ – ๕ ปี</u>

- เด็กวัยนี้ชอบฟังนิทานซ้ำกันหลายครั้ง เด็กชอบดูภาพในหนังสือและพูดคุยกับเพื่อนๆ
- จัดที่นั่งให้เด็กนั่งสบายๆ
- พูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับชื่อเรื่อง ภาพวาดบนปก
- ถามคำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้เด็กคิด เช่น “เกิดอะไรขึ้นในภาพนี้” “ทำไมข้าวปั้นจึงดีใจ”
- ครูควรตอบสนองคำพูดแสดงความคิดเห็นของเด็กทั้งด้วยวาจา หรือท่าทาง เช่น พยักหน้ารับ
- กระตุ้นให้เด็กคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า เช่น “เด็กๆคิดว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นต่อไปนะ”
- ขณะที่อ่านครูควรหยุดเป็นช่วงๆ เพื่อให้เด็กอ่านต่อจากที่ครูอ่าน
- **ชี้คำ**ไปด้วยขณะที่อ่าน
- โยงเรื่องในหนังสือกับชีวิตจริงหรือเหตุการณ์แวดล้อมตัวเด็ก
- เมื่ออ่านจบควรมีการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกเกี่ยวกับนิทานเรื่องที่อ่าน
- นำคำหรือวลีที่มีในหนังสือมาพูดในช่วงต่างๆ เช่น ก่อนนอน เล่นตามมุม
- ควรอ่านหนังสือตั้งแต่ต้นจนจบให้เด็กฟัง เพื่อให้เด็กได้สัมผัสกับจังหวะคำ หน้าต่อหน้า
- หนังสือนิทานที่เด็กชอบ เด็กจะขอให้ครูอ่านซ้ำบ่อยๆ หลังจากเด็กจำได้แล้วครูควรนำหนังสือไปวางบนกระดานขาตั้งให้เด็กทดลองอ่านเอง

มุมหนังสือ เด็กเก็บหนังสือได้เองโดยดูจากภาพหน้าปก

๒. มุมบทบาทสมมติ

มุมบทบาทสมมติ เป็นพื้นที่เล่นที่เด็กเลียนแบบบุคคลต่างๆรอบตัวเด็ก ฝึกการจินตนาการตามประสบการณ์ที่พบมา เป็นการเล่นร่วมกันที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา สังคม และการคิด

สื่อ – อุปกรณ์ในมุมบทบาทสมมติ

๑. เครื่องใช้ภายในบ้าน อาจเป็นของเล่นจำลอง หรือของจริงที่เด็กนำมาเล่นได้ เช่น เครื่องครัวต่างๆ ชุดของเล่นปรุงอาหาร อุปกรณ์ทำความสะอาดบ้านที่มีขนาดเล็ก เด็กสามารถจับถือเล่นได้ ฯลฯ

๒. ของเล่นต่างๆ เช่น ตุ๊กตาชาย – หญิง รูปแบบต่างๆ โทรศัพท์ ชุดเสื้อผ้าแต่งตัวตุ๊กตาสำหรับเด็กหัดติดกระดุม รูดซิป ผูกเชือก ติดแถบตีนตุ๊กแก เป็นต้น

๓. เครื่องแต่งตัวที่ใช้ในบทบาทสมมติ เช่น เสื้อผ้า รองเท้าหญิง – ชาย ถุงเท้า หมวก เน็กไท กระเป๋าผู้หญิง กระเป๋าเอกสารผู้ชาย ฯลฯ

๔. ชุดของเล่น เช่น ชุดหมอ ชุดร้านขายของแบบซุปเปอร์มาร์เก็ต ร้านเสริมสวย ร้านค้าประเภทต่างๆ ฯลฯ

หมายเหตุ ของเล่นต่างๆในมุมบทบาทสมมติ ต้องจัดไว้เป็นระเบียบ มีภาพของเล่นแต่ละประเภทติดไว้หน้ากล่องหรือที่ชั้นวาง เพื่อให้เด็กเก็บของเข้าที่ได้ถูกต้อง

๓. มุมบล็อก

การเล่นบล็อกช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะทางกายทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก เด็กต้องหยิบจับ เคลื่อนย้าย นำมาตั้งซ้อนกันใช้กล้ามเนื้อตากับมือสัมพันธ์กันเพื่อสร้างความสมดุลในการต่อบล็อกไม่ให้โค่นล้ม การเล่นบล็อกเป็นการเรียนรู้รูปทรงคณิตศาสตร์และเรขาคณิต เด็กสามารถเปรียบเทียบ ขนาด สัดส่วน รวมถึงฝึกจินตนาการและการแก้ปัญหาเพื่อวางแผนการสร้างสิ่งต่างๆ ระหว่างที่เล่นบล็อกเด็กจะเล่นกับเพื่อนเป็นกลุ่มซึ่งช่วยเสริมพัฒนาการด้านสังคม และจิตใจ ด้วยการแบ่งปันของเล่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างมิตรภาพกับเพื่อนจากการทำงานร่วมกัน

สื่อ – อุปกรณ์ในมุมบล็อก

๑. ไม้บล็อกรูปทรงต่างๆ
๒. บล็อกกลวง แท่งบล็อกที่มีความลาดเอียง
๓. ตัวสัตว์ต่างๆ ตุ๊กตาไม้ ต้นไม้ (จำลอง) รถ – เรือ (จำลอง/ของเล่น)
๔. กล่องเก็บบล็อกและสัญลักษณ์หน้ากล่อง
ฯลฯ

๔. มุมศิลปะสร้างสรรค์

ศิลปะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการแบบองค์รวม เนื่องจากระหว่างที่เด็กทำกิจกรรมศิลปะ เป็นโอกาสที่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้โลกภายนอก รู้สึกภูมิใจในตนเอง รู้สึกดีที่ทำงานจนสำเร็จ ได้ผ่อนคลายด้านอารมณ์ขณะระบายสี ปั้นดินน้ำมันหรือวาดภาพ ในขณะเดียวกันก็ได้ฝึกทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

สื่อ – อุปกรณ์ในมุมศิลปะสร้างสรรค์

๑. กระดาษชนิดต่างๆ
๒. พู่กัน ขนาดเบอร์ ๖ และเบอร์ ๑๒
๓. สีชนิดต่างๆ เช่น สีเทียน สีน้ำ จานสี (สีเทียนแท่งใหญ่เหมาะสำหรับเด็กระดับอนุบาล ๑ – ๒ สำหรับเด็กอนุบาล ๓ ควรใช้สีชอล์ก)
๔. แป้งปั้น แป้งโด ดินน้ำมันปลอดสาร
๕. กระดานวาดภาพ
๖. กาว กรรไกรปลายมน
๗. ผ้าชนิดต่างๆ
๘. ไหมพรม เศษวัสดุ
๙. ที่สำหรับติดผลงานเด็ก
๑๐. พื้นที่เก็บของใช้งานศิลปะ
๑๑. อุปกรณ์ทำความสะอาด
ฯลฯ

สื่ออุปกรณ์มุมศิลปะสร้างสรรค์และที่เก็บดินน้ำมัน

๕. มุมของเล่นสรรค์สร้าง

มุมนี้ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเล่น ของเล่นที่อยู่ในมุมนี้ควรเล่นได้หลายวิธี เพื่อช่วยให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถประดิษฐ์คิดค้นวิธีเล่นด้วยตนเอง หรือเล่นร่วมกับเพื่อนได้

ลักษณะของเล่นที่ดี

มีความปลอดภัย **สี**ควรเป็นแบบปลอดสารพิษ **ขนาด**ไม่ควรเล็กเกินไปเพราะเด็กอาจนำเข้าปาก สำลักติดคอหรืออุดใส่รูจมูก ไม่ควรแหลม – คมเป็นอันตรายต่อเด็ก

สื่อ – อุปกรณ์ในมุมของเล่นสรรค์สร้าง

๑. ของเล่นให้เด็กหยิบใส่ตามรูปทรง ขนาด
๒. ถุงทราย
๓. รูปทรงต่างๆ
๔. ตัวต่อ
๕. ภาพตัดต่อ (จำนวนชิ้นควรเหมาะสมกับวัยของเด็ก)
๖. สัตว์ (จำลอง) ต่างๆ เช่น สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า
๗. เกมต่างๆ เช่น เกมตกปลา บันไดงู เกมเรียงแท่งไม้ ฯลฯ
๘. กระดานปักหมุด
๙. เชือกและลูกปัด
๑๐. ชุดแท่งไม้ แท่งยาง พลาสติกสำหรับต่อก่อสร้าง
๑๑. ฝาขวดฝึกปิด – หมุน
๑๒. กระดุมซึ่งมีขนาด สี และรูปทรงต่างๆ
๑๓. เปลือกหอย ก้อนหิน
๑๔. ของเล่นแม่เหล็ก
ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

ควรฝึกเด็กให้มีระเบียบวินัยโดยการจัดเก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อย ครูสามารถจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการเก็บของเล่น ดังนี้

- ตะกร้า หรือ กล่องใส่ของเล่นแต่ละชนิด พร้อมทั้งรูปของเล่นชนิดนั้น
- ชั้นวางของเล่น
- ที่วางภาพตัดต่อ
- ครูควรติดป้ายบอกกฎ – ระเบียบของมุมของเล่นสรรค์สร้าง
- จำนวนของเล่นควรจัดวางให้มีจำนวนพอเหมาะในแต่ละครั้งและจัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปในแต่ละสัปดาห์หรือเดือน
- ของเล่นแต่ละชนิดควรแยกกล่องไม่ให้ปะปนกัน
- วางของเล่นระดับที่เด็กหยิบได้ เพื่อให้เด็กหยิบและเก็บเองได้สะดวก
- ควรระวังความปลอดภัย เช่น ลูกปัด กระดุม เวลาเก็บครูควรเก็บแยกให้พ้นมือเด็ก

๒.๒ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

<u>พื้นที่เล่นนอกห้องเรียนที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก</u>

<u>พื้นที่เล่นทรายและน้ำ</u> ช่วยเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน

๑. เด็กได้พัฒนาทักษะด้านความคิด

- สังเกต ความต่างและความเหมือนของวัสดุต่างๆ เช่น ทรายแห้ง ทรายเปียก
- ค้นพบว่าวัสดุมีการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น ใส่สีลงน้ำ
- ค้นพบการเป็นเหตุและผล เช่น การตบน้ำทำให้เกิดคลื่นและของลอยห่างออกไป
- ค้นพบเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ เช่น การเทน้ำจำนวนเท่ากัน ลงไปในภาชนะที่มีขนาดต่างกันแล้วเปรียบเทียบดู

๒. เด็กได้พัฒนาทักษะด้านสังคม และจิตใจ

- ฝึกเล่นบทบาทต่างๆ เช่น อาบน้ำให้ตุ๊กตา
- สร้างเพื่อน เช่น ชวนเด็กอีกคนมาสร้างปราสาททราย
- แบ่งปันของเล่นกัน

๓. เด็กได้พัฒนาทักษะด้านอารมณ์

- เห็นผลงานที่ทำสำเร็จ เช่น ผสมสบู่ทำให้น้ำเป็นฟอง
- สร้างความภาคภูมิใจและมั่นใจในตัวเอง เช่น การเก็บสิ่งประดิษฐ์ไว้ให้ผู้ปกครองดู
- ฝึกความเป็นอิสระพึ่งตนเอง เช่น การเริ่มเล่นและเก็บสิ่งของเมื่อเล่นเสร็จ

๔. เด็กได้พัฒนาทักษะด้านร่างกาย

- ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและใช้การประสานสายตากับมือให้สัมพันธ์
- ฝึกการประสานงานของกล้ามเนื้อให้ดีขึ้น เช่น การเทน้ำจากขวดใส่ถ้วยตวง

<u>สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์</u>

- ทราย ควรเป็นทรายร่อนละเอียดมีวัสดุคลุมป้องกันไม่ให้สกปรก
- ของเล่นกับทราย เช่น ขวด (พลาสติก) กรวย ช้อน ถ้วยตวง แท่งไม้ สัตว์ คน หลอด รถ ขนนก (ไก่) เปลือกหอย ตะแกรงร่อน
- ของเล่นกับน้ำ เช่น หลอด ที่ตีไข่ ขวด ที่หยอดตา กรวย ช้อน ถ้วยตวง ฟองน้ำ จุกไม้ก๊อก แปรงทาสี ตะแกรงร่อนขนาดเล็ก
- ภาชนะเก็บของเล่นที่ใช้เล่นทรายกับทราย ภาชนะเก็บของเล่นที่ใช้เล่นน้ำ
- ผ้ากันเปื้อนพลาสติก (กันเปียกน้ำ)

ฯลฯ

<u>พื้นที่ดนตรี การเคลื่อนไหว และการบริหารสมอง (Music Movement and Brain Gym)</u>

เด็ก ๆ รักเสียงเพลง ดนตรี ซึ่งมีจังหวะและท่วงทำนองต่างลีลากันไป เด็กได้พัฒนาการประสานงานของส่วนต่างๆ ของร่างกายในการแกว่งไกวไป – มา การเต้น กระโดดขึ้นลง ตบมือ ตบเท้า ตามจังหวะดนตรี

นอกจากนี้ ดนตรียังมีผลกระทบต่ออารมณ์ของเด็กด้วย เช่น ดนตรีเบาจังหวะสบายไม่เร่งร้อนช่วยทำให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย ง่วงนอน ในขณะที่เพลงจังหวะเร็ว เร้าใจ ทำให้เด็กรู้สึกตื่นตัว อยากก้าวเดินไปรอบห้องตามจังหวะนั้น

โดยธรรมชาติของเด็กเมื่อได้ยินเสียงดนตรีเด็กจะอยากลองเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายเพื่อดูว่าทำอะไรได้บ้าง ในพื้นที่เท่าใด สำหรับเด็กทุกวัย ดนตรีและการเคลื่อนไหวมีผลต่อพัฒนาการด้านภาษา ทักษะการฟัง การประสานงานของส่วนต่างๆ ของร่างกาย และความสามารถในการถ่ายทอดจังหวะออกมาเป็นท่าทางต่างๆได้

<u>ดนตรีช่วยเสริมพัฒนาการได้อย่างไร</u>

๑. เด็กพัฒนาทักษะด้านความคิด

- เชื่อมโยงเสียงเพลงกับแหล่งกำเนิด เช่น หันไปทางที่ได้ยินเสียง
- ค้นพบความเป็นเหตุและผล เช่น การเคาะทัพพีไม้บนกระทะทำให้เกิดเสียง
- แยกแยะลำดับเสียง เช่น เสียงที่ต่างระดับของเครื่องดนตรี
- นำความรู้ไปใช้ เช่น ใช้การเคาะกระทะแทนเสียงกลอง
- แก้ปัญหา เช่น การพยายามที่จะเป่าให้เป็นเพลง

๒. เด็กพัฒนาทักษะทางด้านสังคม

- เล่นร่วมกัน
- สร้างสัมพันธ์กันเพื่อน

๓. เด็กพัฒนาทักษะทางด้านอารมณ์

- แสดงออกทางอารมณ์ได้ตามเสียงดนตรี
- เริ่มสร้างรสนิยมด้านเสียงเพลงของตัวเอง

๔. เด็กพัฒนาทักษะด้านร่างกาย

- ประสานความเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อตา – มือ การใช้นิ้วมือทำท่าประกอบเพลง
- ฝึกใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ เช่น การกระโดด การโยกตัว
- พัฒนาการเข้าจังหวะ เช่น การตบมือ ตบเท้า ตามจังหวะดนตรี

สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์

- กลอง เครื่องเคาะ ฉิ่ง เครื่องเป่า เครื่องดีด - สี
- ที่เก็บเครื่องดนตรี

กิจกรรมเสนอแนะ

- เล่นนิ้วมือประกอบคำคล้องจอง
- เคลื่อนไหวสร้างสรรค์
- เกมประกอบดนตรี

พื้นที่เล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นส่วนที่ทำให้เด็กรู้สึกอิสระและมีความร่าเริงได้สัมผัสกับธรรมชาติและเห็นความเปลี่ยนแปลงของฤดูต่างๆ สัมผัสกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละฤดู เช่น ความชุ่มชื้นและสีเขียวในฤดูฝน ฤดูร้อนเห็นใบไม้ร่วงหญ้าเริ่มเหลือง ฤดูหนาวอากาศเริ่มแห้งหรือมีลมหนาวมาสัมผัสตัว นอกจากนี้เด็กยังได้ วิ่งเล่น กระโดด ปีน – ป่าย และมีความมั่นใจเพิ่มขึ้น จากการที่เด็กได้ฝึกและใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่และมัดเล็ก

ดังนั้น การเล่นกลางแจ้งจึงเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระได้สูดหายใจอากาศบริสุทธิ์ สัมผัสกับแสงอาทิตย์และธรรมชาติ

<u>การเล่นกลางแจ้งช่วยเสริมพัฒนาการได้อย่างไร</u>

เด็กพัฒนาทักษะด้านความคิด

- ใช้ประสาทการรับรู้สัมผัสกับโลกภายนอก
- มีประสบการณ์กับความเป็นเหตุและผล เช่น การวิ่งผ่านน้ำที่พ่นเป็นฝอยทำให้ตัวเปียก
- พัฒนาทักษะทางภาษาจากการพูดคุยในขณะที่เล่น
- วางแผนและแก้ปัญหา เช่น การวางแผนที่จะเล่นบทบาทสมมติกับเพื่อน
- เรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เช่นการถาม “นกคาบหญ้าแห้งๆไปทำไม ?” ซึ่งทำให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องการสร้างรังของนก

เด็กพัฒนาทักษะด้านสังคมและจิตใจ

- สร้างสัมพันธ์กับเพื่อน
- แบ่งปัน การรอคอย และผลัดเปลี่ยน
- การเล่นร่วมกับเพื่อน

เด็กพัฒนาทักษะด้านอารมณ์

- รู้สึกดีกับตัวเอง เมื่อสามารถทำได้สำเร็จ เช่น การหัดถีบรถสามล้อและทำได้
- ฝึกการพึ่งตนเอง เช่น การเล่นกระดานลื่นได้เองโดยไม่ต้องมีคนช่วย
- ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การคิดวิธีใหม่ที่จะเล่นกับลูกบอล

เด็กพัฒนาทักษะด้านร่างกาย

- ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้ดีขึ้น
- ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่
- ประสานการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมือ และตา

กิจกรรมของการเล่นกลางแจ้ง

- เล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นทราย
- การทำสวนปลูก ต้นไม้
- การเล่นแบบไทยๆ และเกมต่างๆ
- การเลี้ยงสัตว์
- การไปปิกนิก
- การไปวาดรูปนอกสถานที่

- ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะ
- เดินทางไปเยี่ยมบริเวณรอบๆและวาดภาพที่ได้ไปเห็นมา

<u>สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์</u>

- ควรระวังเรื่องความปลอดภัยของวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆให้มีสภาพพร้อมใช้เสมอ

การเตรียมพร้อมสำหรับกิจกรรมศึกษานอกสถานที่

- แจ้งผู้ปกครองทราบล่วงหน้าก่อนออกไปศึกษานอกสถานที่ (บริเวณรอบๆโรงเรียน)
- บอกกฎ – ระเบียบง่ายๆให้เด็กปฏิบัติ
- มอบหมายความรับผิดชอบให้เด็กช่วยในการทำกิจกรรม
- กระตุ้นให้เด็กช่วยเหลือตนเองตามความเหมาะสม
- ฝึกเด็กก่อนออกไปปฏิบัติในสถานที่จริง
- คอยเตือนให้เด็กอยู่ภายใต้การดูแลของครู และอยู่กับกลุ่มตลอดเวลา

<u>สิ่งที่ครูควรสังเกตและสำรวจในกิจกรรมกลางแจ้ง</u>

- เด็กชอบเล่นเครื่องเล่นประเภทไหน
- อุปกรณ์การเล่นชิ้นไหนที่เด็กๆชอบเลือกเล่น
- มีบริเวณไหนหรืออุปกรณ์การเล่นอะไรที่เด็กๆหลีกเลี่ยงที่จะเล่น บริเวณใดที่อาจเกิดอันตราย
- เด็กๆเล่นร่วมกันดีหรือไม่ใครเป็นผู้คิดริเริ่ม
- เด็กเล่นในแต่ละบริเวณนานเท่าไร
- เด็กแต่ละคนแสดงท่าทางแตกต่างกันหรือไม่
- เด็กดูมีความมั่นใจหรือระมัดระวังในการเล่นของเล่นชิ้นใหม่หรือไม่

**** คอยระมัดระวังเรื่อง “อันตราย” คาดเดาและป้องกันล่วงหน้า โดยการสำรวจเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพปลอดภัยเสมอ ****

<u>พื้นที่สำหรับกิจกรรมการทำอาหาร</u>

การทำอาหารเป็นกิจวัตรที่เกิดขึ้นทุกวัน เด็กต้องรับประทานอาหารกลางวันและของว่าง ดังนั้น “การทำอาหาร” จึงเป็นส่วนหนึ่งของการเลียนแบบชีวิตจริง ในการทำอาหารเด็กเรียนรู้การมีส่วนร่วมและช่วยเหลือในการทำอาหาร เช่น การเท การใส่ การผสม การดม การตัก ลองชิมรส สัมผัส การฟัง การใช้ภาษาและการทำตามสูตรและขั้นตอนการทำอาหาร

<u>การทำอาหารช่วยเสริมพัฒนาการได้อย่างไร</u>

เด็กพัฒนาทักษะด้านความคิด

- เรียนรู้เกี่ยวกับโภชนาการ เช่น การเตรียมอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ
- แก้ปัญหา เช่น การอบขนมควรใส่ลงในพิมพ์เพียงครึ่งเดียว เพื่อไม่ให้ขนมล้นออกมา
- จัดแยก จัดแบ่ง เช่น เลือกกล้วยสุกงอม เพื่อใช้ทำเค้กกล้วยหอม
- เรียนรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เล่น ตวงของเวลาทำอาหาร
- เข้าใจกฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ เช่น การทำไอศกรีม
- ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การพับกระดาษเช็ดปาก

เด็กพัฒนาทักษะทางด้านสังคมและจิตใจ

- พัฒนาความรับผิดชอบ เช่น การช่วยเตรียมอาหาร
- รู้จักช่วยเหลือตัวเอง เช่น การจัดโต๊ะอาหาร
- เอื้อเฟื้อ และรู้สึกห่วงใยผู้อื่น เช่น การถามเพื่อนว่าอยากดื่มน้ำอะไร
- ทำงานประสานกับผู้อื่น เช่น การทำอาหารร่วมกัน

เด็กพัฒนาทักษะทางด้านอารมณ์

- สร้างความภูมิใจในตัวเอง เช่น การเสิร์ฟขนมที่เด็กทำกันเอง
- สร้างความสนุกสนานในการทำร่วมกันและรับประทานด้วยกัน

เด็กพัฒนาทักษะทางด้านร่างกาย

- พัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรง เช่น การร่อนแป้ง
- ใช้กล้ามเนื้อมือประสานสายตา เช่น การกรอกน้ำผ่านกรวย
- รู้จักการทำตามลำดับขั้นตอน

<u>สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์</u>

- เครื่องใช้ในครัวต่างๆ
- เครื่องใช้สำหรับทำความสะอาด
- ที่เก็บวัสดุ/อุปกรณ์ต่างๆ
- กระดานสำหรับเขียน

ฯลฯ

**** คอยระวังเรื่อง ความปลอดภัย ของแหลมคม ควรเก็บให้มิดชิด และพ้นสายตาเด็ก****

<u>กิจกรรมพิเศษ</u>

- ทำโครงการเล็กๆร่วมกัน เช่น การปลูกถั่วงอก เพื่อนำมาทำอาหารไว้รับประทานร่วมกัน
- เขียนสูตรการทำอาหารง่ายๆสำหรับเด็กโดยใช้รูปภาพช่วย เพื่อเป็นการฝึกการอ่านเบื้องต้น

กิจกรรมหลักของชั้นอนุบาลตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ (๓ – ๕ ขวบ) ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมซึ่งออกแบบและเรียงลำดับกิจกรรมตามหลักการส่งเสริมความพร้อมด้านพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวมครบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคมและสติปัญญา กิจกรรมหลักทั้ง ๖ กิจกรรมนี้ จัดต่อเนื่องกันโดยใช้เวลาระหว่าง ๑๕ – ๓๐ นาที และสลับกันระหว่างกิจกรรมหนัก – เบา กิจกรรมหนักหมายถึงกิจกรรมที่เด็กใช้พลังงานทางกายมาก เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น กิจกรรมเบาหมายถึง กิจกรรมที่เด็กใช้พลังงานทางกายน้อย เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เกมการศึกษา เป็นต้น

การจัดประสบการณ์ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ (๓ – ๕ ขวบ) มีลักษณะการจัดแบบบูรณาการประสบการณ์สำคัญด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งหมายถึงเด็กได้ทำกิจกรรมส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ ตลอดจนทักษะทางสังคมเรียนรู้ค่านิยมไทยและทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับวัยอนุบาล โดยเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมหลักและกิจกรรมสำรวจทดลองตามแนวบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ในการจัดประสบการณ์ครูจะใช้เทคนิคอนุบาล เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ฯลฯ

เพื่อให้เด็กอนุบาลเรียนรู้อย่างมีความสุขสนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพและสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดประสบการณ์ระดับชั้นอนุบาลจัดแบบบูรณาการเป็นองค์รวมไม่แยกเป็นรายวิชา

แนวทางการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม

กิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมที่ปรากฏในตารางกิจกรรมประจำวัน ประกอบด้วย

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เวลา ๑๕ นาที
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เวลา ๒๐ นาที
๓. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เวลา ๓๐ นาที
๔. กิจกรรมเล่นตามมุม เวลา ๓๐ นาที
๕. กิจกรรมกลางแจ้ง เวลา ๓๐ นาที
๖. กิจกรรมเกมการศึกษา เวลา ๑๕ นาที

การออกแบบกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ กระทรวงศึกษาธิการเพื่อทำความเข้าใจมาตรฐานปฐมวัย ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์และประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งนี้แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้วิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังที่ปรากฏในคำชี้แจงหัวข้อแนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ในที่นี้จึงนำเสนอตัวอย่างการออกแบบกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ซึ่งกิจกรรมหลักทั้ง ๖ กิจกรรมใช้แนวทางการวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรมเหมือนกัน

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ (เวลา ๑๕ นาที)

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานตัวบ่งชี้และประสบการณ์สำคัญในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้
มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม
มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว
ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว
มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย

๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่

ตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรม ตบมือ ผงกศีรษะ เคลื่อนไหวไหล่ เอว มือและแขน มือและนิ้วมือ เคาะเท้า เท้าและปลายเท้าอยู่กับที่

(๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่

ตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรม คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด สไลด์ ควบม้า ก้าวกระโดด เคลื่อนที่ไปข้างหน้า – ข้างหลัง ข้างซ้าย – ข้างขวา หมุนตัว

(๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์

ตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรม เคลื่อนไหวร่างกายพร้อมเชือก ผ้าแพร ริบบิ้น วัสดุอื่นๆที่เหมาะสมตามจินตนาการ เพลงบรรเลง คำบรรยายของผู้สอน

๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง	(๑) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ **ตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรม** เคลื่อนไหวร่างกายไปในทิศทางต่างๆ เช่น ซ้าย ขวา หน้า หลัง ทั่วบริเวณที่กำหนดในระดับสูง กลาง และต่ำ มีการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย เช่น มุด ลอด คลาน กลิ้ง กระโดด

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ

๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี	(๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี **ตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรม** แสดงท่าทาง เคลื่อนไหวประกอบเสียงเพลง ดนตรีหรือจังหวะช้าและเร็ว
๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์	(๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี แสดงท่าทาง เคลื่อนไหวประกอบเสียงเพลง ดนตรีหรือจังหวะช้าและเร็ว

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะให้บรรลุตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตร ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ (๓ – ๕ ขวบ) ควรจัดประสบการณ์ในแต่ละหน่วยให้ครอบคลุมหมุนเวียนกันไปทุกสัปดาห์ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความพร้อมและระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยเป็นหลัก กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่ปรากฏในแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๓ (๓ – ๕ ขวบ) ประกอบด้วย

กิจกรรมที่จัด

๑. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น การเดิน การวิ่ง การก้าวกระโดด การทำท่าควบม้า การเขย่ง ฯลฯ
๒. การเคลื่อนไหวเลียนแบบท่าทางสัตว์ หรือวัตถุที่เคลื่อนที่ได้ เช่น ยานพาหนะต่างๆ ฯลฯ
๓. การเคลื่อนไหวประกอบบทเพลง หรือ การทำท่ากายบริหารตามจังหวะทำนองเพลง
๔. การเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ตามจินตนาการที่เด็กคิดท่าทางเอง
๕. การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ เช่น ห่วงฮูลาฮูป แถบผ้า ริบบิ้น ถุงทราย ฯลฯ
๖. การเคลื่อนไหวแสดงท่าทางตามคำบรรยายหรือเรื่องราวที่ครูเล่า
๗. การเคลื่อนไหวตามคำสั่งหรือข้อตกลง เช่น การจัดกลุ่มตามจำนวนที่ครูระบุ การจัดกลุ่มตามสี – รูปทรงของวัสดุที่เด็กถือ ฯลฯ
๘. การเคลื่อนไหวแบบผู้นำ –ผู้ตาม โดยผลัดกันแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการคิดสร้างสรรค์ท่าทางการเคลื่อนไหวให้เพื่อนปฏิบัติตาม

กระบวนการจัดประสบการณ์/กิจกรรม

๑. สร้างข้อตกลงพื้นฐาน หมายถึง การทำความเข้าใจหรือข้อตกลงร่วมกันเรื่องสัญญาณและจังหวะ โดยครูใช้เครื่องเคาะจังหวะต่างๆ เช่น เคาะไม้ เคาะระฆังสามเหลี่ยม รำมะนา กลอง กรับ ฯลฯ **(ครูไม่ควรใช้สัญญาณนกหวีดซึ่งเหมาะกับกิจกรรมกลางแจ้ง)** และกำหนดข้อตกลงสัญญาณการเคาะจังหวะก่อนเริ่มทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เช่น

๑.๑ ให้จังหวะ ๑ ครั้ง สม่ำเสมอ หมายถึง ให้เด็กเดินหรือเคลื่อนไหวไปเรื่อยๆตามจังหวะ

๑.๒ ให้จังหวะ ๒ ครั้ง ติดกัน หมายถึง ให้เด็กหยุดการเคลื่อนไหวโดยค้างนิ่งอยู่ในท่านั้น

๑.๓ ให้จังหวะ รัว หมายถึง ให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างเร็ว

๒. การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ครูควรสนับสนุนให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยพยายามใช้ส่วนต่างๆของร่างกายให้มากที่สุด (ไม่ใช้เพียงแขน – ขา อย่างเดียว) รวมทั้งฝึกให้คุ้นเคยกับคำศัพท์ที่เป็นพื้นฐานการเคลื่อนไหว เช่น

๒.๑ หาพื้นที่เฉพาะตัว หมายถึง การที่เด็กแต่ละคนเลือกยืนในระยะห่างกันพอสมควรและสามารถเคลื่อนไหวได้สะดวก โดยไม่ชนกับเพื่อน

๒.๒ เปลี่ยนทิศทาง หมายถึง การเคลื่อนที่ในทิศทางต่างกัน ไปทั่วบริเวณห้องทั้งด้านซ้าย ขวา หน้า หลัง

๒.๓ ปรับระดับ หมายถึง การเคลื่อนที่หลายระดับต่างกัน เช่น ระดับต่ำ กลาง สูง

๓. การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ควรสร้างบรรยากาศของความสนุกสนาน ครูอาจบูรณาการกับหน่วยการจัดประสบการณ์ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการนำเข้าสู่บทเรียน เช่น เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง หรือคำคล้องจองตามหน่วย ครูบรรยายให้เด็กเคลื่อนไหวประกอบ เช่น หน่วยการคมนาคม มีการเคลื่อนไหวเลียนแบบยานพาหนะต่างๆ เช่น รถจักรยาน เรือ รถไฟ เครื่องบิน เป็นต้น

๔. เมื่อเด็กคุ้นเคยกับจังหวะและสัญญาณต่างๆแล้ว ครูสามารถเพิ่มศักยภาพของเด็กได้โดยให้เด็กสังเกตจังหวะจากเครื่องดนตรีต่างๆและจำแนกเสียงเครื่องดนตรีแต่ละประเภท เป็นการสร้างสุนทรียภาพและพื้นฐานด้านดนตรี เช่น เปิดเพลงบรรเลงให้เด็กเคาะตะเกียบตามจังหวะของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด เป็นต้น

๕. หลังจากเด็กทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะแล้ว ต้องให้เด็กผ่อนคลายกล้ามเนื้อ โดยการนั่งพักสบายๆหรือนอนเล่นบนพื้นห้อง ครูอาจเปิดเพลงเบาๆเพื่อให้เด็กพักผ่อน

๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กระทรวงศึกษาธิการ สาระที่ควรเรียนรู้ประกอบด้วย ๔ หัวข้อหลักคือ

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว

๒.๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

หัวข้อของสาระที่ควรเรียนรู้ปรากฏอยู่ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทั้งนี้ครูผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดให้สอดคล้องกับท้องถิ่น สภาพแวดล้อมและความสนใจของเด็ก จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์มิได้มุ่งเน้นให้เด็กท่องจำเนื้อหา แต่เป็นการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฟัง พูด คิด สังเกต ทดลองและสำรวจ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดและสร้างเสริมทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ให้เหมาะสมกับเด็กชั้นอนุบาล โดยใช้วิธีการหลากหลาย เช่น การสนทนา ซักถาม การปฏิบัติการทดลองตามกระบวนการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยเด็กคิดและร่วมมือทำด้วยตนเอง ฯลฯ

กระบวนการจัดประสบการณ์/กิจกรรม

๑. จัดที่นั่งเป็นรูปครึ่งวงกลมหรือตัวยู (U) เพื่อให้เด็กทุกคนมองเห็นครูและสื่อที่ครูใช้ได้ชัดเจน ข้อควรระวัง คือ ครูต้องนั่งในระดับสายตาของเด็ก ถ้าเด็กนั่งพื้นครูก็ควรนั่งกับพื้น ถ้าเด็กนั่งเก้าอี้ครูก็นั่งเก้าอี้ด้วย

๒. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ควรใช้เวลาประมาณ ๑๕ – ๒๐ นาที สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ ขวบ) ควรลดช่วงเวลาเป็น ๕ – ๑๐ นาที การจัดกิจกรรมมีลักษณะหลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจเด็ก ไม่ทำให้เด็กเบื่อ โดยมีวิธีจัดกิจกรรม ดังนี้

๒.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ใช้ระยะเวลาสั้นๆ เพื่อเตรียมความพร้อมและเร้าความสนใจของเด็ก ครูอาจใช้การร้องเพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำทาย ฯลฯ เพื่อดึงความสนใจให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม

๒.๒ ขั้นสอน เด็กได้เรียนรู้สาระที่ควรเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหลายรูปแบบ เช่น การสนทนา ซักถาม การเล่านิทาน การสาธิต การทดลอง ฯลฯ

๒.๓ ขั้นสรุป เป็นการสรุปทบทวนความเข้าใจ ครูอาจใช้คำถาม เพลง เกม ฯลฯ เพื่อช่วยในการสรุป

๓. สื่อที่ใช้ในกิจกรรมมักใช้ของจริง ของจำลอง รูปภาพ บทบาทสมมติ ส่วนการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นนามธรรมครูมักใช้การเล่านิทานประกอบหนังสือภาพ โดยอาจมีสื่อประกอบ เช่น หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หุ่นถุงกระดาษและสื่อประกอบการเล่านิทานประเภทต่างๆ

๔. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ อาจจัดในรูปแบบของการพาเด็กไปแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน บริเวณโรงเรียน และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งครูต้องวางแผนการพาเด็กไปแหล่งเรียนรู้อย่างปลอดภัย

๕. กิจกรรมประกอบอาหาร เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมประสบการณ์ด้านประสาทสัมผัสเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงต่างๆขณะปรุงอาหาร เช่น สีของอาหาร กลิ่น รส ฯลฯ

๖. กิจกรรมเสริมประสบการณ์มุ่งเน้นการฝึกทักษะพื้นฐานด้านการคิด ครูจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กรู้จักสังเกตร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มีส่วนร่วมในการทดลองลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ครูควรใช้คำถามที่ส่งเสริมกระบวนการคิดเป็นคำถามปลายเปิดให้เด็กคิดหาเหตุผล เช่น คำถามที่ให้เด็กพูดอธิบาย คำถามให้เปรียบเทียบ หรือให้เด็กยกตัวอย่าง เป็นต้น ไม่ควรใช้คำถามนำ หรือคำถามปลายปิดที่มีคำตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ทั้งนี้การถามคำถามให้คำนึงถึงความพร้อมของเด็กด้วย สำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๑ – ๒ ครูควรใช้คำถามระดับต้นเพื่อช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจ จดจำได้ หรือช่วยฝึกทักษะการสังเกตมากขึ้น

๗. ฝึกนิสัยการจดบันทึก เด็กอนุบาลสามารถจดบันทึกสิ่งที่เด็กคิดและเรียนรู้โดยใช้การวาดภาพ เด็กอนุบาล ๒ – ๓ อาจทดลองเขียนเป็นตัวอักษรหรือคำโดยใช้ภาษาที่เด็กคิดเอง บางครั้งเด็กอาจบอกให้ครูเขียนคำหรือประโยคที่เด็กต้องการเขียนเพื่อนำไปคัดลอกลงบันทึกของตนเอง การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการจดบันทึก เป็นการสร้างพื้นฐานการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในวัยนี้ครูไม่ควรเคร่งครัดกับการเขียนถูก – ผิดของเด็ก

๓. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เด็กทำเกี่ยวกับงานศิลปศึกษาต่างๆ ได้แก่ การวาดภาพระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ ตัด ฉีก ปะ และประดิษฐ์เศษวัสดุ ฯลฯ โดยมุ่งให้เด็กมีประสบการณ์ด้านสุนทรียศาสตร์และการแสดงออกผ่านงานศิลปะ ตลอดจนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมที่จัด

๑. การวาดภาพและระบายสี ด้วยสีเทียน สีไม้ สีน้ำ

๒. การใช้อุปกรณ์วาดภาพ เช่น พู่กัน

๓. การวาดภาพด้วยนิ้วมือ ฟองน้ำ และอุปกรณ์อื่นๆ

๔. การเล่นกับสีน้ำในลักษณะต่างๆ เช่น การเป่าสี หยดสี เทสี เป็นต้น

๕. การพิมพ์ภาพด้วยส่วนต่างๆของร่างกาย การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆทั้งที่เป็นวัสดุธรรมชาติและแบบพิมพ์ที่จัดทำขึ้น

๖. การปั้นดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโด ฯลฯ

๗. การพับ ฉีก ตัด ปะ

๘. การประดิษฐ์เศษวัสดุต่างๆ

๙. การร้อย การสาน

กระบวนการจัดประสบการณ์/กิจกรรม

๑. การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ครูควรเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้เด็กมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจอย่างหลากหลาย เด็กอนุบาลจะใช้เวลาทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประมาณ ๓๐ นาที ซึ่งเด็กสามารถเลือกทำกิจกรรมได้อย่างน้อย ๒ กิจกรรม (เด็กบางคนอาจพอใจทำเพียง ๑ กิจกรรม ครูไม่ควรบังคับ แต่ควรชักชวนให้เด็กลองทำกิจกรรมอื่นบ้าง โดยนำเสนอสื่อ – อุปกรณ์ที่น่าสนใจ หมุนเวียนไปเรื่อยๆ)

๒. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่จัดเตรียมในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ประกอบด้วย

๒.๑ การปั้นดินน้ำมัน

๒.๒ การวาดภาพระบายสีด้วยสีเทียน

๒.๓ การวาดภาพด้วยสีน้ำ

๒.๔ การฉีก ตัด ปะภาพ

๒.๕ การประดิษฐ์เศษวัสดุ

- ครูจัดเตรียมโต๊ะสำหรับทำกิจกรรมและวัสดุให้ครบถ้วน ทั้งนี้อาจให้เด็กช่วยจัดและเก็บวัสดุอุปกรณ์โดยมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบประจำวันหมุนเวียนไป
- กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ ขวบ) ใช้ช่วงเวลาทำกิจกรรมที่ยืดหยุ่นกว่าชั้นอนุบาลปีที่ ๒ – ๓ เพราะช่วงสมาธิในการทำกิจกรรมจะมีน้อยกว่า

๓. ครูต้องแนะนำวิธีใช้วัสดุ – อุปกรณ์ทุกประเภทก่อนเริ่มกิจกรรม โดยสาธิตวิธีใช้ทีละกิจกรรมตลอดจนสาธิตการทำกิจกรรมที่ใหม่สำหรับเด็ก

๔. การหมุนเวียนเด็กเข้าทำกิจกรรมแต่ละโต๊ะ ให้เด็กเป็นผู้เลือกตามความสมัครใจโดยดูจากป้ายจำนวนสมาชิกในกลุ่ม และสร้างนิสัยในการรู้จักรอคอยจนกว่าจะมีที่ว่างสำหรับทำกิจกรรมนั้น

๕. ฝึกการเก็บของเข้าที่ ล้างและเก็บวัสดุอุปกรณ์ใส่ภาชนะที่ครูเตรียมไว้เมื่อทำกิจกรรมเสร็จ

๖. ผลงานศิลปะสร้างสรรค์ เป็นผลงานที่เด็กคิดและลงมือทำด้วยตนเอง ไม่ควรเป็นผลงานที่บังคับทำเหมือนกันทั้งห้องในลักษณะแบบฝึกซึ่งไม่ได้ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลงานบางประเภทอาจมีขั้นตอนพื้นฐานเหมือนกัน เช่น การพับเป็นรูปเสื้อแต่การวาดภาพตกแต่ง ต่อเติมเป็นความคิดอิสระของเด็ก เป็นต้น

๗. การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์อาจทำได้ทั้งกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่หรือกิจกรรมกลุ่มซึ่งอยู่ในลักษณะของการทำกิจกรรมศิลปะแบบร่วมมือร่วมใจซึ่งสามารถสร้างคุณลักษณะของการคิดการวางแผนและลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน

๘. สิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ คือ ความหลากหลายแปลกใหม่ของวัสดุ ซึ่งควรใช้วัสดุท้องถิ่นและเศษวัสดุต่างๆ โดยเฉพาะการนำวัสดุที่ใช้แล้วมาปรับใช้ใหม่ การสนับสนุนของครูให้เด็กทดลองใช้วัสดุต่างๆและการตั้งคำถามที่ท้าทายความสามารถของเด็กจะช่วยจูงใจให้เด็กทดลองสร้างผลงานศิลปะที่แปลกใหม่ขึ้น

๙. ในขณะที่เด็กนำผลงานมาส่งครู ครูควรเขียนชื่อเด็ก จดวันที่และบันทึกคำพูดเด็กสั้นๆ เพื่อสังเกตพัฒนาการทางภาษาและการคิดของเด็ก ขณะที่ครูเขียนชื่อและจดบันทึกควรให้เด็กยืนข้างตัวครูเพื่อจะได้เห็นแบบอย่างการเขียนที่ถูกต้อง

๑๐. การให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นของครูควรเป็นไปในเชิงบวก ไม่นำผลงานเด็กมาเปรียบเทียบกัน ถ้าต้องการชมเชยครูควรระบุส่วนที่ครูเห็นว่าเด็กทำได้ดี เช่น ระบายสีสวยสดใส ปั้นได้คล้ายของจริง พับได้สวยเรียบร้อย ฯลฯ หรือใช้ท่าทางภาษากาย เช่น ยิ้ม ผงกศีรษะให้กำลังใจเด็ก

๑๑. ผลงานของเด็กทุกคนต้องนำมาติดบนป้ายแสดงผลงานที่อยู่ในระดับสายตาของเด็กหรือใช้ไม้หนีบแขวนบนราวเตี้ย ถ้าจำนวนเด็กในห้องมากควรหมุนเวียนติดผลงาน หรือตั้งแสดงให้ครบทุกคนในหนึ่งสัปดาห์ หลังจากนั้นให้เก็บไว้ในลิ้นชักผลงานรายบุคคล กล่องผลงาน หรือแฟ้มผลงาน เรียงลำดับตามวันที่เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าของเด็ก และควรให้เด็กเลือกผลงานให้ผู้ปกครองดูเป็นระยะตามความเหมาะสม สำหรับผลงานประดิษฐ์อาจให้เด็กนำกลับบ้านได้

๔. กิจกรรมเล่นตามมุม

กิจกรรมเล่นตามมุมเป็นช่วงเวลาที่เด็กได้เล่นสื่อและเครื่องเล่นที่ครูจัดไว้เป็นมุมเล่นอิสระ โดยเด็กสามารถเลือกเล่นได้ตามความสนใจของตนเป็นพื้นฐานเบื้องต้นแสดงถึงความถนัดของเด็กแต่ละคน

กิจกรรมที่จัด

มุมประสบการณ์ที่จัดไว้ในห้องเรียนอนุบาลควรมีอย่างน้อย ๔ มุมได้แก่

๑. มุมหนังสือ

๒. มุมบล็อก

๓. มุมบทบาทสมมติ (มุมบ้าน ร้านค้า มุมหมอ)

๔. มุมธรรมชาติ – วิทยาศาสตร์

กระบวนการจัดประสบการณ์ / กิจกรรม

๑. บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมเล่นตามมุมคือสนองตอบการเรียนรู้ของเด็กผ่านประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้มากที่สุด ครูต้องสนับสนุนให้เด็กเกิดความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเล่นกับสื่อต่างๆ ทดลองหยิบจับ สัมผัส ตรวจสอบ วัสดุที่เป็นของจริงหรือของจำลอง

๒. เด็กเรียนรู้ได้มากผ่านการเล่น เช่น เมื่อเด็กเล่นภาพตัดต่อ ตัดกระดาษด้วยกรรไกร หรือปะกระดาษเป็นภาพต่างๆ เด็กกำลังพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ซึ่งเป็นพื้นฐานการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียน

๓. การเล่นของเด็กเป็นการเรียนรู้การเล่นร่วมกับผู้อื่น มีการแลกเปลี่ยนนำเสนอความคิดและการตกลงยอมรับซึ่งกันและกัน

๕. กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่เด็กได้เล่นอิสระในสนามเด็กเล่นนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี เกิดความสนุกสนาน สามารถปรับตัวในการเล่นร่วมกับผู้อื่น นอกจากการเล่นอิสระแล้วครูยังจัดกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้การละเล่นพื้นบ้านตามวิถีชีวิตไทย หรือ เกมการละเล่นง่ายๆที่ฝึกทักษะพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กให้สามารถเคลื่อนไหวได้แคล่วคล่อง

กิจกรรมที่จัด

กิจกรรมกลางแจ้งมีพื้นที่สำหรับให้เด็กเล่นร่วมกันดังนี้

๑. การเล่นน้ำ – เล่นทราย

๒. การเล่นเครื่องเล่นสนาม

๓. การเล่นปีนป่ายบ้านต้นไม้

๔. การเล่นเกมการละเล่นต่างๆ

๕. การเล่นอุปกรณ์กีฬาสำหรับเด็ก เช่น ลูกบอลพลาสติก ห่วงยาง ฯลฯ

๖. การเล่นรถสามล้อ จักรยานสำหรับเด็ก รถลากจูง ฯลฯล

๗. การเล่นเพื่อสนองตอบความสนใจและความถนัด เช่น เล่นในมุมช่างไม้ เล่นทำอาหาร ฯลฯ

การจัดที่เล่นกลางแจ้ง

๑. บ่อทราย

ทรายเป็นสิ่งที่เด็กๆ ชอบเล่นเพราะทรายเมื่อชื้น ๆ ก่อเป็นรูปต่างๆ ได้รวมทั้งการนำวัสดุอื่นมาประกอบตกแต่ง เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้เปลือกหอย พิมพ์ขนม ที่ตักทราย ฯลฯ เป็นการตกแต่งตามจินตนาการของเด็ก

ปกติบ่อทรายจะอยู่กลางแจ้ง (แต่ไม่ร้อน) ทำขอบกันเพื่อมิให้กระจัดกระจาย ในตอนเช้าควรพรมน้ำให้ชื้นเพื่อเด็กจะได้สะดวกในการปั้นและทรายไม่ฟุ้งเข้าตาเด็ก รูปของบ่อทราย อาจเป็นรูปสี่เหลี่ยมหรือกลมแต่ต้องไม่เป็นมุมแหลมเพราะจะเกิดอันตราย นอกจากนี้ควรมีวิธีการปิดกั้นมิให้สัตว์เลี้ยงลงไปทำความสกปรกด้วย

๒. ที่เล่นน้ำ

เด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำ การเล่นน้ำนอกจากจะสร้างความพอใจให้เด็กแล้ว ยังเป็นการให้ความรู้แก่เด็กอีกด้วย เด็กจะเรียนรู้ว่าน้ำเป็นของเหลว เมื่ออยู่ในภาชนะใดก็จะมีรูปร่างเหมือนภาชนะนั้น เมื่อถูกผ้าจะทำให้เปียก นอกจากนี้ยังจะได้ความรู้เกี่ยวกับปริมาตร โดยการกรอกใส่ขวด ตวงด้วยถ้วย

อุปกรณ์ที่ใส่น้ำ อาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี สำหรับเด็กควรมีผ้าพลาสติกกันเสื้อผ้าเปียก

๓. มุมช่างไม้

วัยของเด็กกำลังต้องการการออกกำลังในการเคาะ ตอก ซึ่งกิจกรรมนี้จะช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรงและช่วยฝึกการใช้มือและตาให้สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ยังจะเป็นการฝึกฝนให้รักงานช่วยปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ด้วย

มุมนี้ควรจัดในที่ร่มนอกห้อง ครูจะต้องแนะนำการเล่น ไม่นำเครื่องมือไปตอกทุบผู้อื่น ขนาดของโต๊ะและวัสดุควรให้เหมาะกับตัวเด็ก

๔. บล็อกกลวง

หมายถึง แท่งไม้กลวง เช่น ที่จัดในมุมห้องเรียนแต่มีขนาดใหญ่กว่า (แต่เบาเพราะกลวง) อาจทำด้วยไม้ กล่องเปล่าห่อกระดาษสีให้ดูเหมือนอิฐ เด็กจะนำไปใช้ในการก่อสร้าง ซึ่งการก่อสร้างอาจไม่เสร็จใน ๑ วันหรือในช่วงเวลาที่กำหนด ครูจะต้องไม่สั่งรื้อ เด็กจะเป็นผู้รื้อเอง ครูเป็นผู้แนะนำให้เก็บเข้าที่อย่างเป็นระเบียบ

๕. บ้านต้นไม้

โรงเรียนที่มีพื้นที่เหมาะสมสามารถสร้างบ้านต้นไม้ซึ่งรวมสื่อที่พัฒนาประสาทรับรู้ของเด็กอนุบาล เช่น ตาข่ายสำหรับปีน ชิงช้า ราวทรงตัว ไม้ลื่น ตาข่ายใยแมงมุม ฯลฯ

๖. เครื่องเล่นสนาม

หมายถึง เครื่องเล่นที่เด็กอาจปีนป่าย หมุน โยก ทำออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น

๑. เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เช่น ตาข่ายสำหรับปีน

๒. เครื่องเล่นสำหรับโยก หรือไกว เช่น ม้าไม้ ชิงช้า ม้านั่งโยก

๓. เครื่องเล่นสำหรับหมุน เช่น ม้าหมุน ตาข่ายใยแมงมุม

๔. บาร์โหนสำหรับเด็กขนาดเล็ก

๕. ราวหรือต้นไม้สำหรับเดินทรงตัว

การติดตั้งเครื่องเล่น ควรติดตั้งบนพื้นสนามหญ้า เพื่อความปลอดภัยในการเล่น และควรติดตั้งให้ห่างกันพอสมควรเมื่อเกิดการพลัดตกหกล้มจะได้ไม่ฟาดถูกคนอื่นหรือเครื่องเล่นอื่น นอกจากนี้ควรได้มีการตรวจสอบสภาพเครื่องเล่น มีการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงและปลอดภัยเสมอ

๗. เกมการละเล่น

เกมการละเล่น เช่น เกมการเล่นของไทย ได้แก่ มอญซ่อนผ้า รีๆข้าวสาร แม่งู และเกมการละเล่นของท้องถิ่น การเล่นต้องใช้บริเวณที่กว้างจึงใช้บริเวณสนามหญ้า อาจมีร่มรำไร การเล่นอาจเล่นเป็นกลุ่มไม่ใหญ่นัก ก่อนเล่นครูอธิบายกติกาและสาธิตให้เด็กเข้าใจ เพราะการเล่นเกมต้องเข้าใจกติกา เด็กในวัยนี้ครูไม่ควรนำเกมที่มีกติกายากๆมาให้เด็กเล่นเพราะจะทำให้เกิดความเครียด

๖. กิจกรรมเกมการศึกษา

เกมการศึกษาในระดับปฐมวัย หมายถึง กิจกรรมการเล่นที่มีกระบวนการเล่นตามชนิดของเกมการศึกษาประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้ เกมการศึกษาจะต่างจากการเล่นอย่างอื่น เพราะเกมการศึกษาแต่ละชุดมีวิธีการเล่นโดยเฉพาะ เด็กสามารถเล่นเดี่ยวหรือเล่นเป็นกลุ่ม เด็กสามารถตรวจสอบการเล่นว่าถูกหรือไม่ได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษาจะช่วยพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และประสบการณ์สำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. พัฒนาความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (มฐ. ๑๐) คือ มีความสามารถในการคิด รวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา ผ่านการจัดประสบการณ์การเล่นเกมการศึกษา ได้แก่

- การจับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ และจับคู่การเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะ ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร
- การคัดแยก การจำแนกและการจัดกลุ่มสิ่งต่างตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง
- การบอกและเรียงลำดับกิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา หรือเรียงลำดับสิ่งของ

- การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน
- การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยรูปภาพ
- การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน
- การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ
- การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ
- การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ
- การบวกและแสดงอันดับที่ของสิ่งของต่างๆ

๒. พัฒนาเด็กในด้านอารมณ์ และสังคม การที่เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ในขณะเล่นเกมการศึกษาเด็กได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในการเรียนอย่างมีส่วนร่วม การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทั้งนี้เพราะการเล่นเกมการศึกษาเป็นการเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นตามกติกาและวิธีการเล่น นอกจากนี้ยังมีผลที่เกิดจากการเล่นเกมการศึกษาอีกหลายประการ ได้แก่ เด็กจัดภาพหรือจับคู่ภาพวางเรียงเป็นชุดให้เป็นระเบียบ เด็กเล่นเป็นกลุ่มหลายๆคนเด็กเรียนรู้และเล่นร่วมกัน เด็กมีการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน รู้จักการแบ่งปันและการรอคอย

๓. พัฒนาเด็กในด้านกล้ามเนื้อเล็ก ในขณะเด็กเล่นเกมการศึกษาจะหยิบจับแผ่นภาพแล้วนำมาจัดวางเป็นคู่ เรียงลำดับหรือจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของแต่ละเกม เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้อย่างคล่องแคล่ว

กิจกรรมที่จัด

เกมการศึกษาในระดับปฐมวัย มีดังนี้

๑. การจับคู่ เพื่อฝึกการสังเกตสิ่งที่เหมือนกันหรือต่างกัน อาจเป็นการเปรียบเทียบภาพต่างๆ แล้วจัดเป็นคู่ๆตามจุดมุ่งหมายของเกมแต่ละชุด มีหลายแบบดังนี้

๑.๑ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน

๑.๒ จับคู่ภาพสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน

๑.๓ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม

๑.๔ จับคู่ภาพเต็มกับภาพแยกส่วน

๑.๕ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป

๑.๖ จับคู่ภาพที่ซ้อนกัน

๑.๗ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน

๑.๘ จับคู่ภาพที่มีเสียงสระเหมือนกัน

๑.๙ จับคู่ภาพที่มีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกัน

๒. การต่อภาพให้สมบูรณ์ เพื่อฝึกการสังเกตรายละเอียดของภาพที่เหมือนกันหรือต่างกันเกี่ยวกับ สี รูปร่าง ขนาด ลวดลาย เช่น ภาพตัดต่อเด็กเล่นในสนาม ภาพตัดต่อดอกไม้

๓. การวางภาพต่อปลายหรือโดมิโน เพื่อฝึกการสังเกตสิ่งที่เหมือนกันหรือต่างกัน ฝึกประสาทสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ฝึกระเบียบวินัย และพัฒนาด้านอารมณ์สังคมในการเล่นเป็นกลุ่ม

๔. การเรียงลำดับ เพื่อฝึกความสามารถในการจำแนก สังเกตความเหมือนกันหรือต่างกันของแบบรูปต่างๆ เรียนรู้รูปเรขาคณิต การเรียงลำดับมีหลายแบบ ดังนี้

๔.๑ เรียงลำดับตามขนาด ความยาว ปริมาณ จำนวน ใหญ่ –เล็ก หนัก – เบา

๔.๒ เรียงลำดับเหตุการณ์ต่อเนื่อง เช่น กิจวัตรประจำวัน วงจรชีวิตของสัตว์

๕. การจัดหมวดหมู่ เพื่อฝึกการแยกสิ่งต่างๆออกเป็นพวกๆ ฝึกการสังเกตรายละเอียดของภาพ สังเกตภาพกับสัญลักษณ์ ในการเล่นเกมจัดหมวดหมู่ทำได้ ๒ ลักษณะ คือ การจัดวัสดุต่างๆหรือสิ่งของในชีวิตประจำวัน และการจัดหมวดหมู่ที่เป็นภาพ

๖. การสังเกตรายละเอียดของภาพหรือลอตโต เพื่อฝึกการสังเกตรายละเอียดต่างๆในส่วนภาพใหญ่และภาพย่อย ที่มีความเหมือนหรือความต่างกัน เพื่อตัดสินใจเลือกภาพที่มีความเหมือน

๗. พื้นฐานการบวก เป็นเกมการศึกษาที่ฝึกทักษะทางตัวเลข ฝึกการบวกเลข การรู้ค่าจำนวน ความแตกต่างของภาพและจำนวนต่างๆในภาพ

กระบวนการจัดประสบการณ์ / กิจกรรม

การจัดประสบการณ์เกมการศึกษาสำหรับเด็กระดับปฐมวัยในชั้นเรียนมีหลายวิธี สำหรับเด็กที่ไม่คุ้นเคยการเล่นเกมการศึกษามาก่อน การจัดประสบการณ์จะแตกต่างจากการสอนเด็กที่เคยเล่นมาก่อน และควรจัดให้เล่นเกมง่ายๆ จำนวนน้อยชิ้น วิธีเล่นไม่ยุ่งยากก่อนเล่นเกมที่ยาก การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา มีดังนี้

๑. จัดให้เด็กเล่นทั้งชั้น โดยให้เด็กนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม แล้วแจกชิ้นส่วนของเกมกับเด็กให้กระจาย อาจแจกให้เด็กรับผิดชอบ ๒ – ๓ คนต่อชิ้น แล้วครูชี้แจงวิธีการเล่น การสังเกตภาพ ให้เด็กชูภาพของตนเองให้เพื่อนดูทีละคนแล้วจับคู่ภาพที่เหมือนกัน เมื่อเด็กทุกคนเห็นตรงกันว่าถูกต้อง ให้นำภาพทั้ง ๒ ภาพมาวางคู่กัน โดยให้วางขอบล่างแผ่นภาพเกมให้เสมอกัน ครูให้เด็กคนถัดไปแสดงภาพแล้วดำเนินการต่อไปแบบเดียวกัน จนครบทุกคู่หรือครบชุด

๒. จัดให้เด็กเล่นเป็นกลุ่ม ครูอาจจัดเกมการศึกษาไว้ประจำตามโต๊ะที่จัดไว้เป็นกลุ่มๆ แล้วหมุนเวียนให้เด็กเล่น ในขณะเด็กเล่นครูคอยแนะนำวิธีการเล่น หรือบางครั้งครูอาจเข้าร่วมเล่นเกมการศึกษากับเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่ครูสังเกตเห็นว่าเด็กยังไม่เข้าใจวิธีการเล่น หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการเล่น

ในระหว่างที่เด็กเล่นเกมการศึกษา ครูควรให้กำลังใจแก่เด็กโดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหา เมื่อเด็กเล่นเกมการศึกษาได้แล้ว ให้เด็กเปลี่ยนไปเล่นเกมการศึกษาชุดอื่นๆ ทุกครั้งที่เด็กเล่นเกมการศึกษาเสร็จแต่ละชุด ครูควรเตือนให้เด็กเก็บเกมการศึกษาเข้ากล่องให้เรียบร้อยก่อนที่จะเล่นเกมการศึกษาชุดต่อไป

การจัดประสบการณ์เกมการศึกษานอกจากใช้เวลาในกิจกรรมเกมการศึกษาแล้ว ครูอาจจัดให้เด็กเล่นนอกเวลาได้ เช่น ในตอนเช้า หรือ กิจกรรมการเล่นตามมุม หรือตอนเย็นระหว่างรอผู้ปกครองมารับ

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๑๙ รู้รอบปลอดภัย

เพลง

เพลง ข้ามถนน

(ศรีนวล รัตนสุวรรณ ผู้แต่ง)

แม้ว่าเราจะข้ามถนน ดูรถยนต์ ดูรถยนต์
แม้ว่าเราจะข้ามถนน ดูรถยนต์ก่อน
หากรถยนต์มา อย่าอวดเก่งกล้าด่วนจร
ให้รถไปก่อน แน่นอนปลอดภัย

เพลง

ความปลอดภัย

(มัลลิกา เจดีย์ถา)

ความปลอดภัย นั้นเกิดขึ้นได้ด้วยใจของเรา
รู้คิดประเมินความเสี่ยง จะได้หลักเลี่ยงสิ่งอันตราย
คิดแล้วจะได้ปลอดภัย คิดแล้วจะได้ปลอดภัย
ไม่มีอันตรายเกิดกับเราทุกคน

คำคล้องจอง

ไฟฟ้า

(นันทา โพธิ์คำ)

ไฟฟ้ามีประโยชน์ อีกทั้งโทษก็มากหลาย
เด็กเด็กจงจำไว้ อย่าเข้าใกล้อันตราย
ทีวีต้องดูห่าง และอีกอย่างคือปลั๊กไฟ
อย่าแหย่มือเข้าไป ไฟดูดได้อาจตายเอย

ป้ายสัญญาณสีเขียว สีแดง สีเหลือง

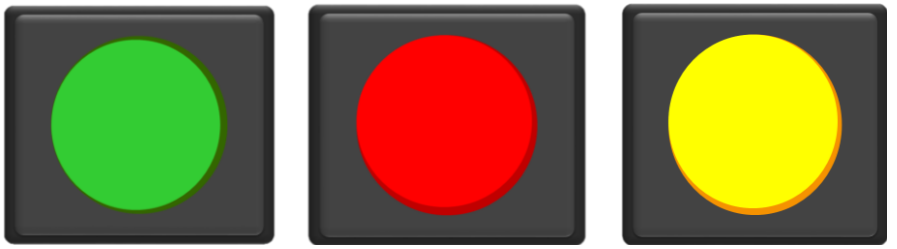

สัญญาณเตือนภัยอันตราย

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพตัดต่อรถดับเพลิง

แผ่นป้ายจุดอันตราย

ภาพภัยเหตุการณ์ต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพภัยเหตุการณ์ต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๐ หน่วยลอยกระทง

เพลง

เพลงวันเพ็ญเดือนสิบสอง

ไม่ทราบนามผู้แต่ง

วันเพ็ญเดือนสิบสอง น้ำก็นองเต็มตลิ่ง
เราทั้งหลายชายหญิง สนุกกันจริงวันลอยกระทง
ลอย ลอยกระทง ลอย ลอยกระทง
ลอยกระทงกันแล้ว ขอเชิญน้องแก้วมาเล่นรำวง
รำวงวันลอยกระทง รำวงวันลอยกระทง
บุญจะส่งให้เราสุขใจ บุญจะส่งให้เราสุขใจ

เพลง

เพลงลอยกระทง

เตือนใจ ศรีมารุต ผู้แต่ง

พวกเด็กๆเร็วอย่าช้า มาซิมาลอยกระทง
เดือนสิบสองน้ำทรง ลอยกระทงวันเพ็ญ
พวกเราเริงร่า ลมพัดมาเย็นๆ
เราร้องเราเล่น แล้วลอยกระทงเอย

๑. ภาพประเพณีวันลอยกระทง

๒. ภาพกิจกรรมในวันลอยกระทง

๓. รูปภาพเรขาคณิต

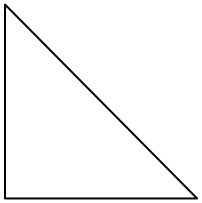

สามเหลี่ยมมุมฉาก

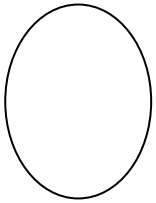

วงรี

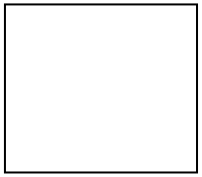

สี่เหลี่ยมมุมฉาก

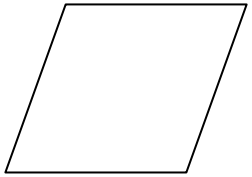

สี่เหลี่ยมด้านขนาน

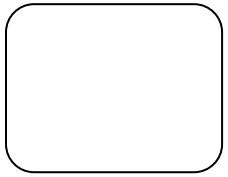

สี่เหลี่ยมมุมมน

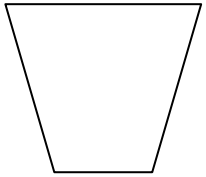

สี่เหลี่ยมคางหมู

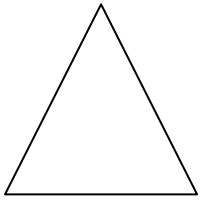

สามเหลี่ยมหน้าจั่ว

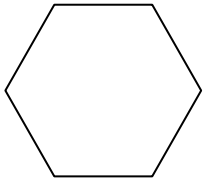

รูปหกเหลี่ยม

๔. ภาพกระทงใบตอง

๕. ภาพกระทงขนมปัง

๖. ภาพกระทงผลไม้

๗. ภาพกระทงกระดาษ

๘. ภาพหน้ายิ้ม

๙. ภาพหน้าไม่ยิ้ม

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๑ หน่วยกลางวัน กลางคืน

ศิลปะสร้างสรรค์

การประดิษฐ์พระอาทิตย์จากจานกระดาษ วันที่ ๑

วัสดุอุปกรณ์ ๑. จานกระดาษ ๑ ใบ
๒. กระดาษสีโปสเตอร์
๓. สีเทียน
๓. กาวลาเท็กซ์
๔. กรรไกร

วิธีทำ ๑. วาดภาพระบายสีตกแต่งจานกระดาษตามจินตนาการ
๒. ตัดกระดาษสี เป็นรูปทรงสามเหลี่ยม แล้วนำมาติดรอบๆขอบวงกลของจานกระดาษ
๓. ตกแต่งผลงานตามความสนใจ

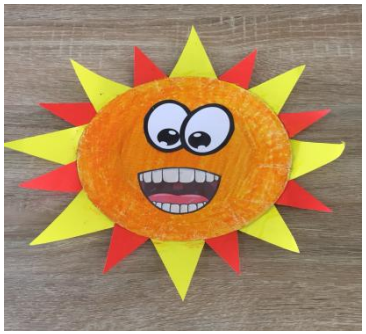

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศิลปะสร้างสรรค์

การประดิษฐ์โมบายพระจันทร์ วันที่ ๒

วัสดุอุปกรณ์ ๑. กระดาษ ขาว-เทา หรือกระดาษ ๑๐๐ ปอนด์
๒. สีโปสเตอร์
๓. เชือก สำหรับร้อย ขนาด ๓๐ ซม.
๔. ลูกปัด/หลอดสี
๕. กรรไกร

วิธีทำ ๑. ครูเตรียมแบบภาพ พระจันทร์ทรงกลด พระจันทร์เสี้ยว
๒. เด็กระบายสีตกแต่งภาพพระจันทร์ และตัดตามแบบ
๓. เด็กร้อยภาพพระจันทร์ ลูกปัด และหลอด สลับกันตามจินตนาการ
๔. เด็กตกแต่งผลงานตามความสนใจ

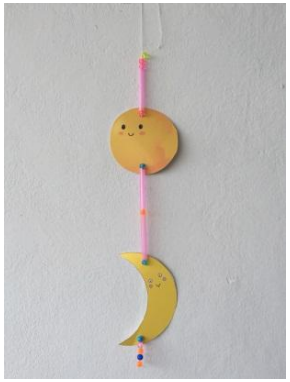

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศิลปะสร้างสรรค์

การร้อยลูกปัด แบบรูปตามคำสั่งที่กำหนด วันที่ ๔

วัสดุอุปกรณ์ ๑. ลูกปัดหลากสี
๒. เชือกร้อยขนาด ๓๐ ซม.

วิธีทำ ครูกำหนดข้อตกลงในการร้อยลูกปัด เพื่อพัฒนาทักษะด้านคณิตศาสตร์
เช่น - ร้อยลูกปัดสีเดียวกันจำนวน ๑๐ ลูก
- ร้อยลูกปัดสลับสี จำนวน ๑๐ ลูก ฯลฯ

ศิลปะสร้างสรรค์

การประดิษฐ์หน้ากากสัตว์ วันที่ ๕

วัสดุอุปกรณ์ ๑. แบบภาพหน้าสัตว์ต่างๆ
๒. กระดาษสีโปสเตอร์
๓. สีเทียน
๔. กาว
๕. กรรไกร
๖. ยางยืด ๑๕ ซม.

วิธีทำ ๑. ครูเตรียมแบบภาพ หน้าสัตว์ต่างๆ
๒. เด็กระบายสีภาพและตกแต่งด้วยกระดาษสีโปสเตอร์อย่างอิสระ
๓. เจาะรูด้านข้าง ๒ ข้าง แล้วนำยางยืดมาผูกเพื่อสำหรับคล้องศีรษะ

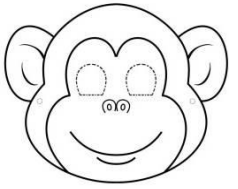

เพลง

ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์

(คุณหญิงเบญจา แสงมลิ)

อาทิตย์อยู่กลางวัน ดวงจันทร์นั้นอยู่กลางคืน
ข้างแรมนั้นเดือนดับ ดวงจันทร์ลับไปที่อื่น
ตอนเช้าดวงอาทิตย์ขึ้น ฉันก็ตื่นพร้อมกัน

ดวงจันทร์

(คุณหญิงเบญจา แสงมลิ)

ยามย่ำค่ำน้ำค้างหยดกระเซ็น
ท้องฟ้าเป็นสีคล้ำดำอับแสง
ดวงจันทร์ค่อยค่อยโผล่หมู่เมฆแซง
กระจ่างแจ้งสีนวลชวนดูเอย

เพลง

ดวงอาทิตย์

(คุณหญิงเบญจา แสงมลิ)

ยามเช้าตรู่ดวงอาทิตย์ชิดขอบฟ้า
ทอแสงจ้าสว่างต่างๆสี
โอ้หนูน้อยตื่นเถิดมองดูซี
อาทิตย์ชี้บ่งเวลาว่ากลางวัน

ยามเช้าตรู่

(ศรีนวล รัตนสุวรรณ)

ยามเช้าตรู่อาทิตย์ทอแสงทอง
เป็นประกายเรืองรองผ่องนภา
ส่องแสงสว่างไปทั่วแหล่งหล้า
บอกว่าเวลากลางวัน

เพลง

วาว วาว หิ่งห้อย

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

วาว วาว วาว หิ่งห้อย
มาทำวาว วาว ให้เราดูหน่อย (ซ้ำ)
วาว วาว วาว หิ่งห้อย

กลางวัน – กลางคืน

(ปุญญาส์ธิป ภคสกุลวงค์)

โลกหมุนรอบตัวเอง หมุนเก่ง ๑ รอบ ๑ วัน
เกิดกลางคืน กลางวัน เพราะโลกหมุนรอบตัวเอง

เพลง พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง แก้มแดงแดง
แต่งตัวทาแป้งโผล่มาตอนเช้าตรู่ ยู้ฮู
พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง แก้มแดงแดง
แต่งตัวทาแป้งโผล่มา ส่งยิ้มให้หนูๆยิ้มน้อยยิ้มใหญ่

นิทาน

เรื่อง ไก่กับพระอาทิตย์

(อุสา ตัณติวัฒน์)

นานมาแล้ว มีพระอาทิตย์ดวงหนึ่งส่องแสงและแผ่ความร้อนมายังพื้นโลกตลอดวันตลอดคืน ทำให้สัตว์ทั้งหลายมีความเดือดร้อนมาก ความร้อนทำให้สัตว์ต่างๆต้องหาที่หลบซ่อน เพื่อมิให้ถูกเผาไหม้ไปกับแสงแดด จึงพากันไปต่อว่าพระอาทิตย์ต่างๆนานา พระอาทิตย์มีความน้อยใจจึงหลบไปอยู่หลังก้อนเมฆไม่ยอมโผล่มาให้เห็นอีก ทำให้เกิดความมืดไปทั่วทั้งโลก และอากาศก็เริ่มหนาวเย็นยิ่งขึ้น สัตว์ทั้งหลายเริ่มเดือดร้อนอีก จึงพากันไปขอร้องพระอาทิตย์ ให้ส่องแสงมาเหมือนเดิม แต่พระอาทิตย์ก็ไม่ยอมออกมา เช้าวันหนึ่ง พ่อไก่ตื่นขึ้นมานึกอยากจะร้องเพลง จึงบินขึ้นไปบนกำแพงและโก่งคอขัน พระอาทิตย์ได้ยินเสียงไก่ก็ชอบใจอยากรู้ว่าเป็นเสียงใครจึงค่อยๆโผล่หน้าออกมาดู สัตว์ทั้งหลายเมื่อเห็นพระอาทิตย์ต่างก็ร้องไชโยอย่างดีอกดีใจ พระอาทิตย์จึงรู้ว่าสัตว์ทั้งหลายต้องการเห็นดวงอาทิตย์ในตอนเช้าและกลับในตอนเย็น พระอาทิตย์จึงสัญญากับสัตว์ทั้งหลายว่า หากไก่ขันเมื่อใดจะออกมาส่องแสงและให้ความอบอุ่นแก่โลก และจากไปในตอนเย็นใกล้ค่ำ

บทร้อง

จันทร์เจ้าเอ๋ย

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง ขอแหวนทองแดง ผูกมือน้องข้า
ขอช้างขอม้า ให้น้องข้าขี่ ขอเก้าอี้ ให้น้องข้านั่ง
ขอเตียงตั้ง ให้น้องข้านอน ขอละคร ให้น้องข้าดู
ขอยายชู เลี้ยงน้องข้าเถิด ขอยายเกิด เลี้ยงตัวข้าเอง

ภาพพระจันทร์กับดวงดาว

รูปทรงเรขาคณิตต่างๆ

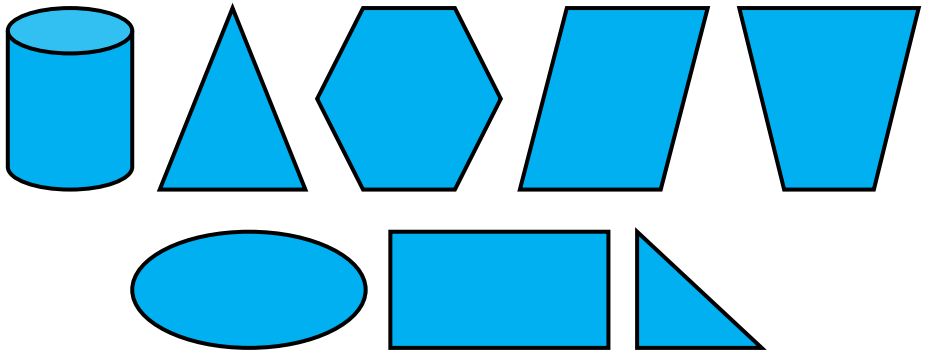

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพกลางวัน – กลางคืน

ที่มา : ภาพจาก คุณ Suwit Luangpipatsorn
ภาพจาก คุณ Mookew-defrance.blogspot.com

ภาพกิจกรรมที่ควรทำในเวลากลางวัน – กลางคืน

เวลากลางวัน

เวลากลางคืน

บัตรภาพกิจวัตรประจำวัน กลางวัน – กลางคืน

ไปโรงเรียนตอนเช้า

กำลังเรียนหนังสือ

รับประทานอาหารเย็น

บัตรภาพสัตว์ที่ออกหากินเวลากลางวัน

ที่มา : La redazione (สำนักบรรณาธิการ)

บัตรภาพสัตว์ที่ออกหากินเวลากลางคืน

ที่มา : http://triskele.eklablog.com/la-chouette-a

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๒ หน่วยค่านิยมไทย

ความรู้สำหรับครู

พระบรมฉายาลักษณ์ ๙ รัชกาล

รัชกาลที่ ๑

รัชกาลที่ ๒

รัชกาลที่ ๓

รัชกาลที่ ๔

รัชกาลที่ ๕

รัชกาลที่ ๖

รัชกาลที่ ๗

รัชกาลที่ ๘

รัชกาลที่ ๙

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๒ ค่านิยมไทย

ภาพธงชาติไทย

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพกระเป๋าผนัง

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บัตรตัวเลขอารบิก 1 - 7

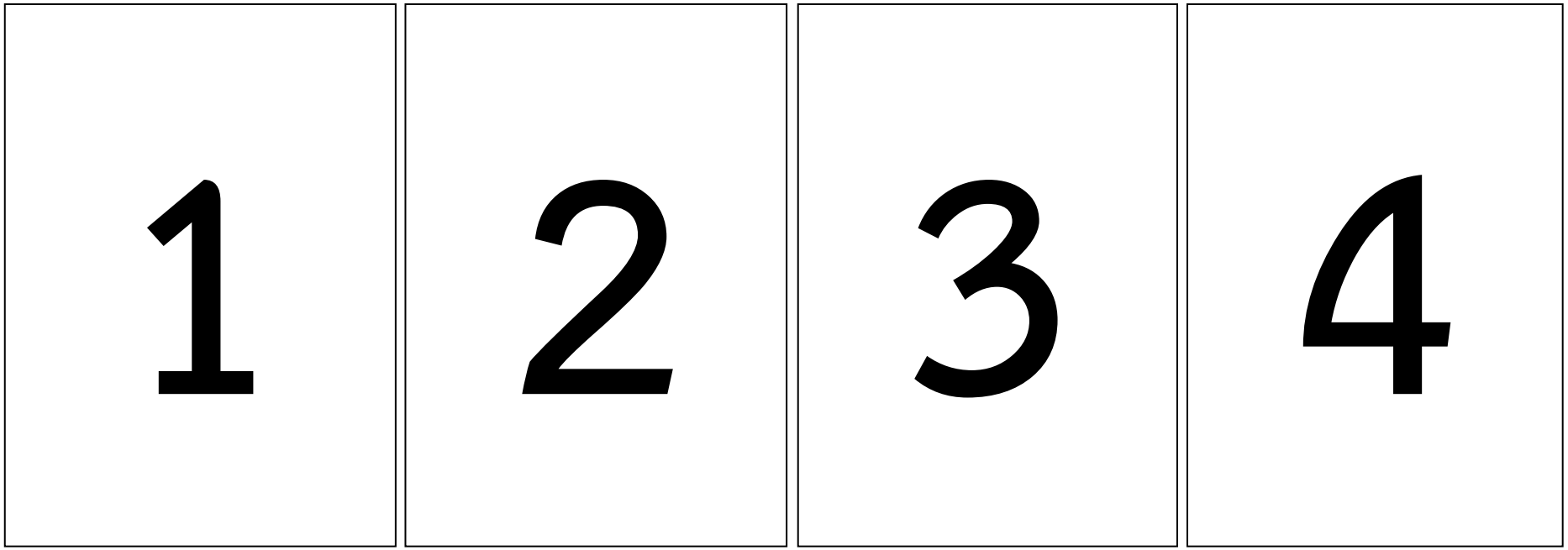

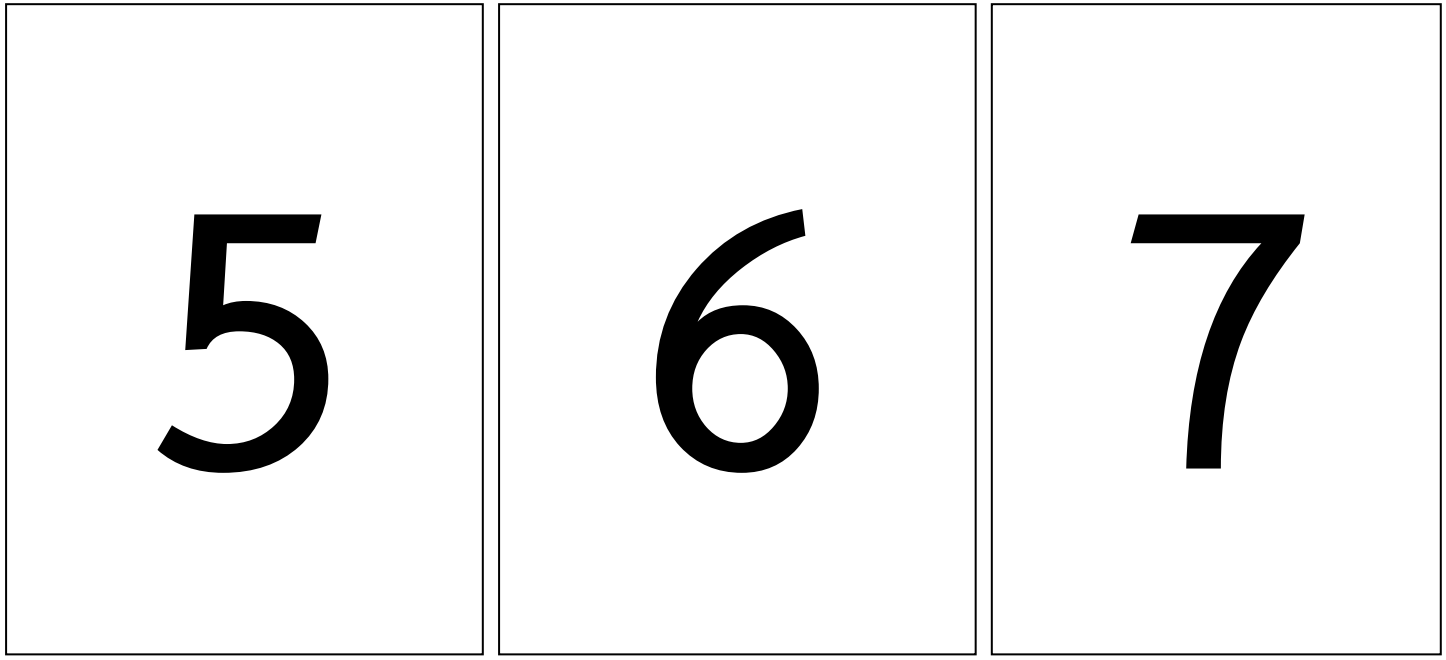

บัตรภาพสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ

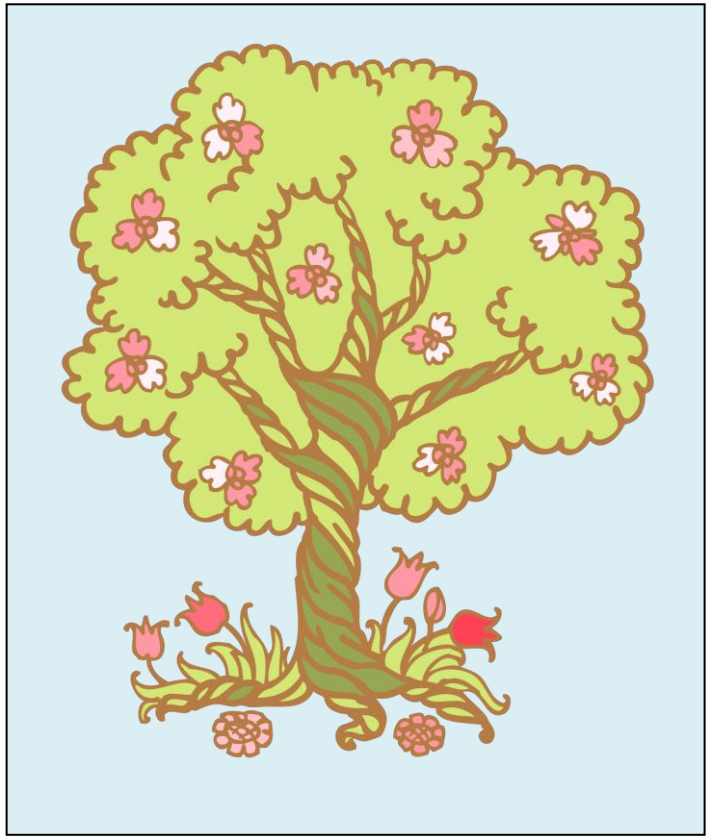

ต้นไม้

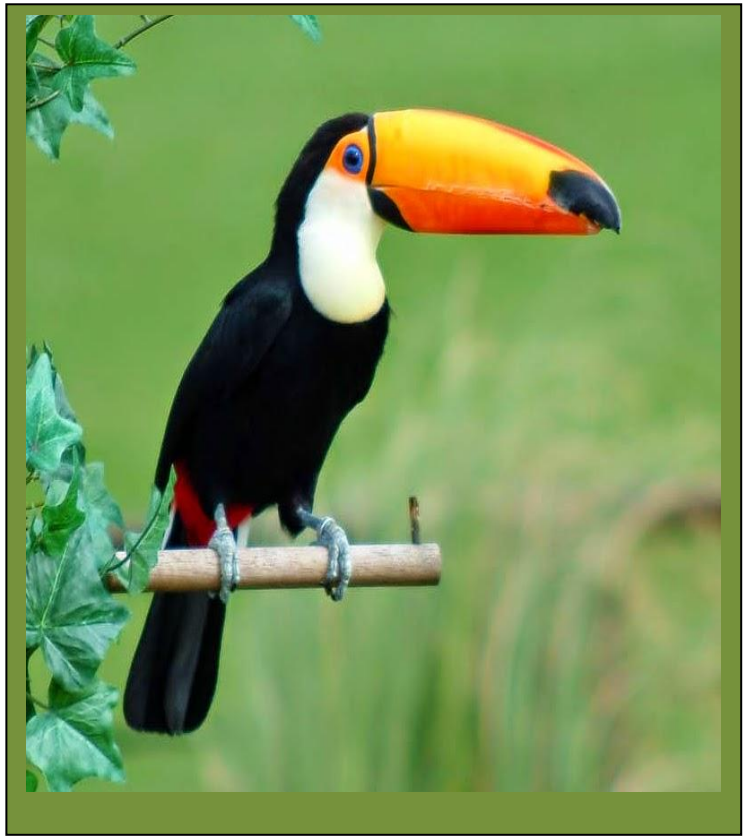

นก

บัตรภาพสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น

ตึก

รถยนต์

การแต่งกายตามประเพณี ๔ ภาค

ภาคเหนือ

ภาคอีสาน

การแต่งกายตามประเพณี ๔ ภาค

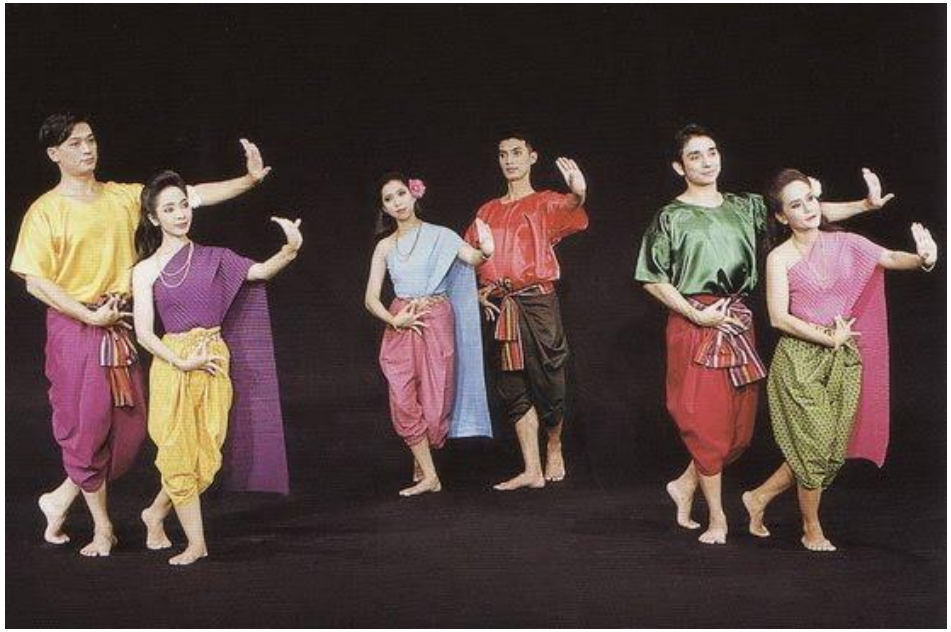

ภาคกลาง

ภาคใต้

ภาพอาหารไทย ๔ ภาค

ภาพประเพณี ๔ ภาค

กระดาษ เอ๔ ที่ขีดเส้นเป็นรูปธงชาติไทย

กระดาษเจาะรูปวงกลมและสี่เหลี่ยม

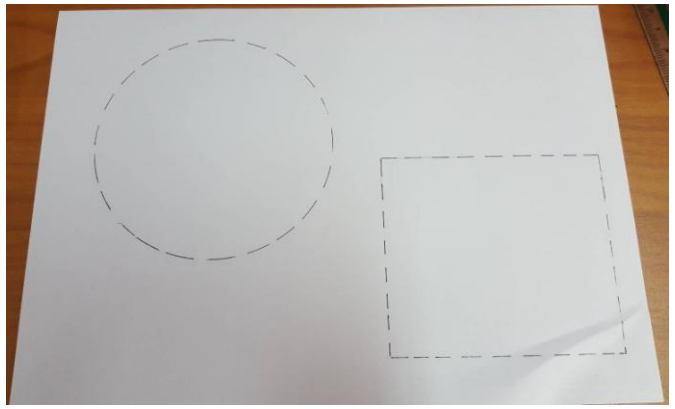

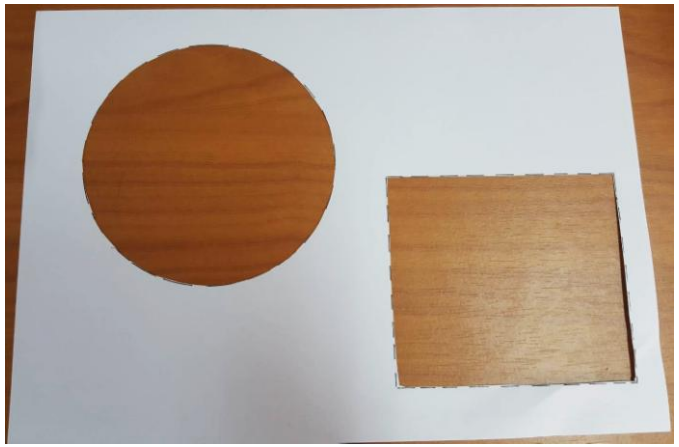

บัตรภาพสิ่งของที่มีลักษณะเหมือนวงกลม

วงกลม

บัตรภาพสิ่งของที่มีลักษณะเหมือนสี่เหลี่ยม

สี่เหลี่ยม

แผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๒ ค่านิยมไทย

นิทาน

ลูกกตัญญู

(ไพฑูรย์ อนันต์นาวี)

ครอบครัวกระต่ายมี ๔ ชีวิตคือ พ่อกระต่าย และลูกกระต่าย ๓ ตัว ส่วนแม่กระต่ายเสียชีวิตตอนคลอดลูกกระต่ายทั้ง ๓ พ่อกระต่ายจึงต้องเลี้ยงดูลูกกระต่ายทั้ง ๓ โดยเป็นทั้งพ่อ แม่ และเพื่อนเล่น

วันหนึ่งพ่อกระต่ายล้มป่วยลง หมอบอกว่า “ต้องนำใบทองพันชั่งซึ่งอยู่ในป่าลึกใกล้เชิงเขา มาต้มกินจึงจะหาย” พี่คนโตอาสาไปเอาและพูดว่า “น้องอยู่ทางนี้ต้องดูแลพ่อให้ดีๆ นะ พี่จะรีบกลับ”

เมื่อลูกกระต่ายเข้าไปในป่าลึกก็พบเสือ ลูกกระต่ายกลัวจนตัวสั่นแต่แข็งใจทำใจดีสู้เสือพูดอ้อนวอนว่า “ลุงเสือครับ สงสารผมเถอะครับ ผมจะไปเอาใบทองพันชั่ง มาต้มให้พ่อผมกิน พ่อผมกำลังป่วยมากครับ แล้วผมจะกลับมาเป็นอาหารลุงเสือนะครับ ผมสัญญา” เสือสงสารเห็นลูกกระต่ายกตัญญูจึงอนุญาตให้ไป และชี้ทางให้ เมื่อลูกกระต่ายได้ใบทองพันชั่งแล้ว จึงนำมาต้มให้พ่อกระต่ายกิน และสั่งน้องว่า “พี่จะรีบไปให้เสือกิน ถ้าไม่มีพี่แล้ว เธอทั้ง ๒ ต้องรักกันดูแลพ่อและตัวเองให้ดีนะ”

ลูกกระต่ายรีบวิ่งมาหาเสือ น้องทั้งสองตามพี่มาและอ้อนวอนเสือให้กินตนแทน เมื่อเสือเห็นลูกกระต่ายทั้ง ๓ รักใคร่ปรองดองกันดี จึงพูดว่า”เจ้าลูกกระต่าย ๓ ตัวเจ้ากตัญญูแท้ เรากินเจ้าไม่ลง กลับไปดูแลพ่อเจ้าให้ดีๆ นะ” ลูกกระต่ายทั้ง ๓ ดีใจรีบวิ่งกลับบ้าน พบพ่อกระต่ายอาการดีขึ้น จนกระทั่งหายเป็นปกติ ครอบครัวกระต่ายจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

เพลง

เพลงชาติไทย

คำร้อง : พันเอก หลวงสารานุประพันธ์ (นวล ปาจิณพยัคฆ์)
ทำนอง : พระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยะกร)

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย
เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วน
อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล
ด้วยไทยล้วนหมาย รักสามัคคี
ไทยนี้รักสงบ แต่ถึงรบไม่ขลาด
เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่
สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี
เถลิงประเทศชาติไทยทวี มีชัย ชโย

เพลง

ไตรรงค์ธงไทย

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ไตรรงค์ ธงไทย ปลิวไสว สวยงามสง่า
สีแดงหมายถึงชาติ สีขาวคือศาสนา สีน้ำเงินคือพระราชา
เราจึงเรียกว่า ธงไตรรงค์

คำคล้องจอง

เมืองไทยแสนดี

(สุรัสวดี จันทรกุล)

เมืองไทยเรานี้ แสนดีนักหนา
ธรรมชาติงามตา ศาสนางามใจ
ยิ้มแย้มเป็นมิตร มีจิตผ่องใส
ทุกคนภูมิใจ เมืองไทยแสนดี

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์หน่วยที่ ๒๓ วันชาติ

ความรู้สำหรับครู

วันพ่อแห่งชาติ ในประเทศไทย

สำหรับวันพ่อแห่งชาติของประเทศไทย ตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี ซึ่งตรงกับวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๔๗๐ และกำหนดให้ดอกพุทธรักษาเป็นสัญลักษณ์ วันพ่อแห่งชาติ

ทั้งนี้ นอกจากวันที่ ๕ ธันวาคม จะเป็นวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ และเป็น "วันพ่อแห่งชาติ" แล้ว ยังถือว่าวันนี้เป็น "วันชาติของไทย" อีกด้วย ก่อนหน้านี้ประเทศไทยกำหนดวันชาติตรงกับวันที่ ๒๔ มิถุนายน เพราะเป็นวันเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย โดยได้มีการเฉลิมฉลองวันชาติครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๘๒ ในสมัยที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกฯ

ซึ่ง "วันชาติ" ของไทยนั้นอยู่มานานถึง ๒๑ ปี จนวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ในสมัยที่จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกฯ ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงให้ถือวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ เป็นวันเฉลิมฉลองของชาติไทย เพื่อให้เป็นไป

ตามขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และสร้างความสมัครสมานสามัคคีรวมจิตใจของบุคคลในชาติโดยทั่วกัน

ดังนั้นนับแต่ปี ๒๕๐๓ ประเทศไทยจึงได้ถือเอาวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ซึ่งตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี เป็น **"วันชาติ"** ของไทย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ที่มา : ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง เว็บไซต์เทศบาลเมืองทุ่งสง

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักงานบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศิลปะสร้างสรรค์

การประดิษฐ์ปลาหมึกแสนสวย วันที่ ๓

วัสดุอุปกรณ์ ๑. แก้วกระดาษขนาด ๖ ออนซ์ ๑ ใบ

๒. กระดาษแข็งสีตัดเป็นวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑๒ ซม. ๑ แผ่น (ใช้แผ่นซีดีทาบได้)

๓. กระดาษสีขนาดกว้าง ๒ ซม. ยาว ๑๒ ซม. ๖-๘ แผ่น

๔. เชือกมัดกล่องพัสดุยาว ๕๐-๖๐ ซม. ๑ เส้น

๕. กรรไกร/กาวลาเท็กซ์/สีแท่ง (ถ้าเป็นสีเทียนหรือสีน้ำมันจะมีสีสวย)/ปากกาเมจิกสีดำ/เครื่องเย็บกระดาษ

วิธีทำ

๑. นำถ้วยกระดาษที่มีลวดลายในตัวมาเจาะรู

๒. ม้วนปมที่เชือก (เพื่อความแข็งแรงอาจพันด้วยไม้กลัด) ร้อยเชือก โดยให้ปมเชือกอยู่ในแก้ว เมื่อร้อยเสร็จ ยกปลายเชือกขึ้น ตัวแก้วจะคว่ำลง (ภาพ ๖)

๓. นำกระดาษสีขนาดกว้าง ๒ ซม. ยาว ๑๒ ซม. มาดัดปลายด้านหนึ่งให้งอนด้วยการหมุนกับแท่งปากกา ทำให้ครบทุกเส้น

๔. ทากาวที่ปลายด้านตรง นำไปติดไว้ในปากแก้วให้ครบทุกเส้น เมื่อคว่ำลงจะเห็นเหมือนเป็นหนวดปลาหมึก

๕. นำกระดาษแข็งสีที่เป็นรูปวงกลมมาตัดเป็นรัศมี ๖ ซม. แล้วจึงนำมาครอบเชือกที่อยู่บนก้นแก้ว โดยบิดให้เป็นหมวก และเย็บด้วยเครื่องเย็บกระดาษให้คงรูป ก่อนนำไปติดก้นด้วยกระดาษ

ศิลปะสร้างสรรค์

๖. นำปากกาเมจิกมาเขียนหน้าตาข้างแก้วตามจินตนาการ แล้วนำไปแขวนประดับให้สวยงามหรือตัดกระดาษติดเป็นลูกตา

๗. แต่งหน้าปลาหมึกด้วยปากกาเมจิกหรือสีเทียน อาจใช้กระดาษสีติดเป็นลูกตา

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

๘

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓) สำนักงานบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นิทาน

ต้นเด็กดี

พิสมัย สุวรรณวารี

แม่ของน้องต้นคลอดลูกคนใหม่ พ่อต้องทำงานบ้านแทนแม่และต้องออกไปทำงานนอกบ้านด้วย น้องต้นสงสารพ่อและแม่จึงรับอาสาจะตื่นเช้าช่วยพ่อรดน้ำผัก ช่วยให้อาหารสุนัข ล้างจาน ก่อนไปโรงเรียนทุกวัน ช่วงนี้น้องต้นไปโรงเรียนสายกว่าแต่ก่อน คุณครูถามเหตุผล น้องต้นเล่าสิ่งที่ต้องช่วยคุณพ่อ คุณแม่ให้คุณครูฟัง คุณครูชมเชยต้นและเล่าเรื่อง “ความดีของต้น” ให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อน ๆ นักเรียนชมเชยต้นเช่นกัน เวลาน้องต้นอยู่ที่โรงเรียนก็ช่วยกวาดห้องเรียน เช็ดตามหลังตู้ ช่วยยกสมุดไปไว้ในห้องพักครู คุณครูและเพื่อน ๆ รักต้นกันทุกคน

ตอนเย็นน้องต้นกลับถึงบ้านช่วยถูบ้าน และช่วยดูแลน้องเวลาที่แม่ไปอาบน้ำและทำธุระส่วนตัว พ่อกลับมาจากทำงานนอกบ้านต้นรับกระเป๋าจากพ่อเอาเก็บในบ้านแล้วยกน้ำให้พ่อดื่ม ต้นอาสาช่วยพ่อทำอาหารเย็น พออาหารเสร็จ พ่อแม่และต้นรับประทานอาหารเย็นร่วมกันอย่างมีความสุข พ่อ แม่ ชมต้นว่า “น้องต้นเป็นลูกที่ดี พ่อแม่รักลูกน่ะ”

เพลง

เพลงหนูน้อยน่ารัก

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

หนูน้อยน่ารัก พร้อมพักออกกำลังกาย
ยักเอวยักเอวยักไหล่ สนุกสุขใจพร้อมกับร้องเพลง
ลั่น ลั่นลั่น ลันล้า ลั่น ลั่นลั่น ลัน ล้าลั้น ลั้นลา

เพลงรักเมืองไทยรักในหลวง

ไม่ทราบนามผู้แต่ง

เมืองไทยนี้ดีหนักหนา ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว
สุขใจในถิ่นบ้านเรา (ซ้ำ) ฉันเป็นเด็กไทย ฉันรักเมืองไทย
ธงไทยนั้นมีสามสี แดง ขาว น้ำเงินดี
เป็นศรีชาติไทย ภูมิใจในชาติบ้านเรา (ซ้ำ)
ฉันเป็นเด็กไทยฉันรักเมืองไทย
เมืองไทยเรามีในหลวง ศูนย์รวมหัวใจของปวงประชา
ปกครองในถิ่นบ้านเรา(ซ้ำ) ฉันเป็นเด็กไทย ฉันรักเมืองไทย

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักงานบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพลง

องค์พระประมุข

ศรีนวล รัตนสุวรรณ

พระเจ้าอยู่หัวพระราชินี ทรงสร้างความดีเพื่อประชาชน
พระองค์สละความสุขส่วนตน เด็กเด็กทุกคนน้อมเกล้าสดุดี

คำคล้องจอง

ผู้นำของเรา

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ครอบครัวของฉันนั้นมีพ่อแม่
อันเป็นผู้ก่อกำเนิดพวกฉัน
พ่อแม่ฉันต้องทำงานทุกวัน
เพื่อเลี้ยงพวกฉันนั้นให้มีกิน
พ่อจ๋า.....แม่จ๋า....หนูรักจริงใจ
เพราะพ่อแม่ไซร้ เป็นผู้นำเราเอย

เกมกลางแจ้ง

เกมสนุกกับห่วง

(สันธนา กลิ่นชั้น)

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

สื่อการเรียน ๑. นกหวีด/ห่วงฮูลาอูป

๒. ลูกบอลยางเล็กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ ซม.

วิธีเล่น ๑. วางห่วงฮูลาฮูปประมาณ ๕-๖ อันแล้วแต่จำนวนผู้เล่น

๒. เด็กคนที่เล่นยืนอยู่ในห่วงฮูลาอูป

๓. ให้คนที่ถือลูกบอลโยนลูกบอลให้อีกฝ่ายหนึ่งรับ คนรับต้องยกขา ๑ ข้าง ในขณะรับลูกบอลห้ามนำขาออกจากห่วง ๒ ข้าง (ขาออกจากห่วงได้ข้างใดข้างหนึ่งเท่านั้น)

๔. ถ้าไม่ยกขาข้างหนึ่งในขณะรับลูกบอลหรือขาออกจากห่วง ๒ ข้าง ต้องออกจากการเล่นเป็นผู้นั่งสังเกตการเล่น

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักงานบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกมกลางแจ้ง

เกมตั้งเต

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

สื่อการเรียน ชอล็ก หินแบนหรือของที่มีรูปร่างแบนตารางสี่เหลี่ยม ๑๐ ช่อง โดยช่วงที่ ๑-๓ เป็นช่องเดี่ยวต่อเนื่องกัน ช่อง ๔ กับ ๕ เป็นช่องคู่ติดกัน ช่องที่ ๖ เป็นช่องเดี่ยว ช่องที่ ๗ กับ ๘ เป็นช่องคู่ติดกัน ช่องที่ ๙ เป็นช่องเดี่ยว ช่องที่ ๑๐ ก็เป็นช่องเดี่ยวเขียนเป็นรูปครึ่งวงกลมเรียกว่าหัวกระโหลก (มีภาพประกอบหน้าถัดไป)

วิธีเล่น

๑. เขียนตาราง ๑๐ช่องบนพื้นให้มีขนาดตามความเหมาะสม

๒. เมื่อเริ่มเล่นฝ่ายที่เล่นก่อนโยนหินแบนไปในช่องที่ ๑ แล้วกระโดดขาเดียวในช่องที่ ๑-๓ แล้วกระโดดสองขาในช่องที่ ๔ กับ ๕ และกระโดดขาเดียวในช่องที่ ๖ และกระโดด ๒ ขาในช่องที่ ๗ กับ ๘ และกระโดดขาเดียวในช่องที่ ๙ ส่วนช่องที่ ๑๐ เป็นช่องที่กระโดดกลับตัวและปฏิบัติเช่นเดียวกับตอนที่มาจนถึงช่องที่ ๑ ก้มตัวเก็บหิน

๓. ฝ่ายเล่นก่อนจะได้เล่นต่อ ถ้าโยนหินแบบอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมแต่กระโดดรอบ ๒ นี้ ต้องโยนหินแบบไปในตารางที่ ๒ และการกระโดดปฏิบัติเช่นเดิม

๔. ถ้าฝ่ายใดได้เล่นโยนหินไปในช่องสี่เหลี่ยมได้ ๑๐ ช่องก่อนเป็นฝ่ายชนะ

หมายเหตุ ฝ่ายใดโยนหินแบน แล้วหินไปตกบนขอบเส้นหรือออกนอกกรอบสี่เหลี่ยมต้องเปลี่ยนให้อีกฝ่ายเล่นแทน

ภาพการกระโดด

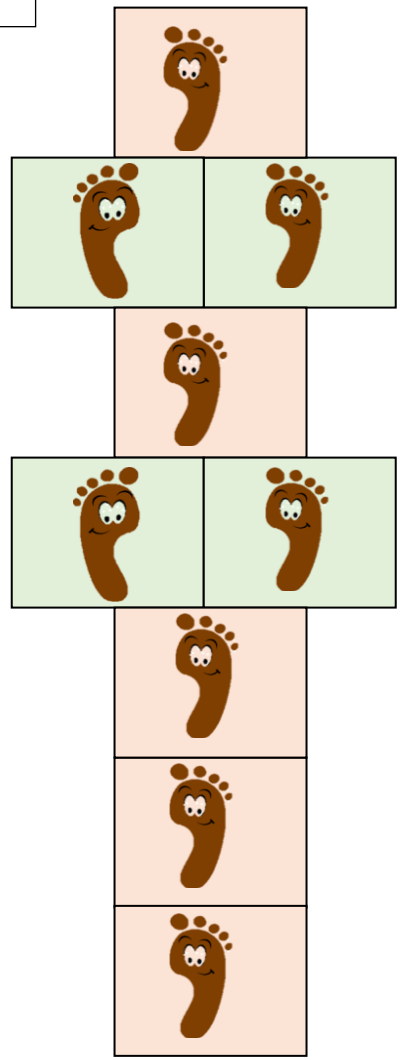

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักงานบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๔ เศรษฐกิจพอเพียง

ความรู้สำหรับครู

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง
เศรษฐกิจพอเพียง *
“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและเมือภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความเชื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

- ประมวลและกลั่นกรอง จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ เมื่อ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดหลัก

เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

เป้าหมาย

มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

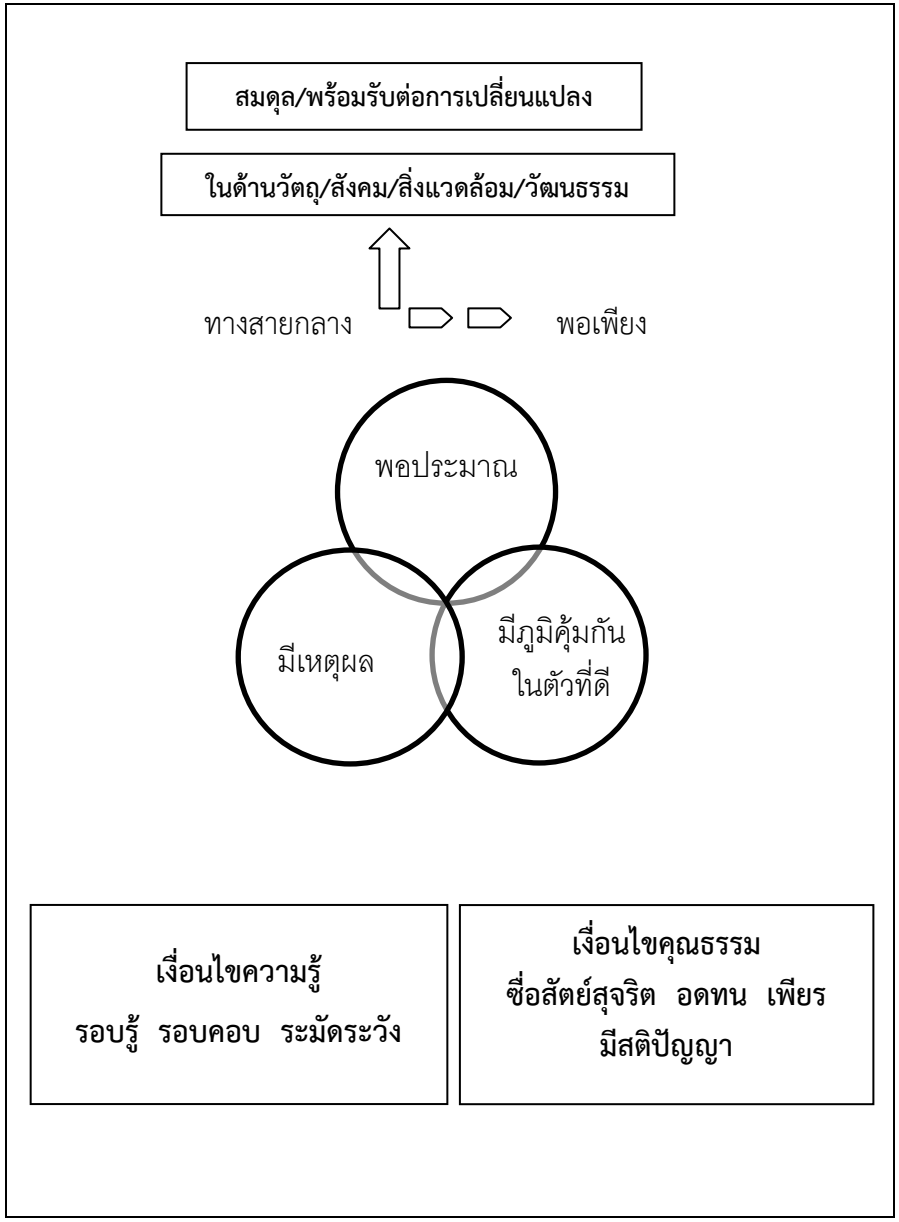

หลักการ

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

เงื่อนไขพื้นฐาน (คุณธรรมนำความรู้)

จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ

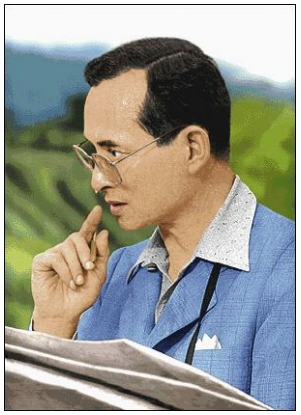

ภาพเล่นตามรอยพระยุคลบาท

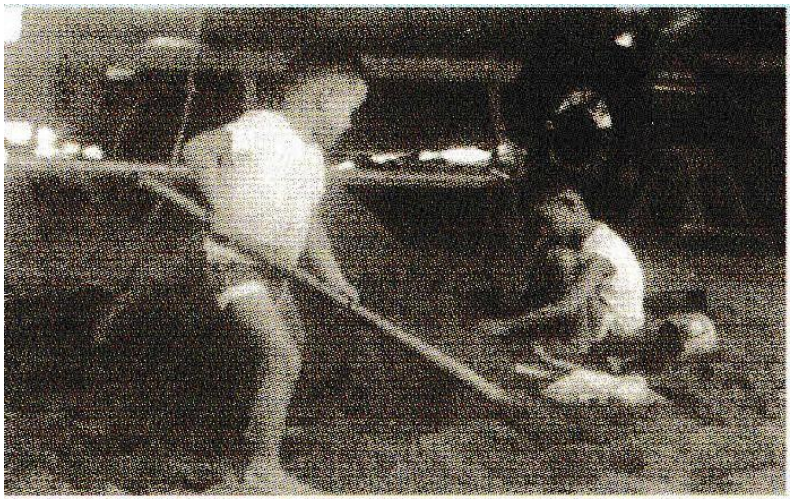

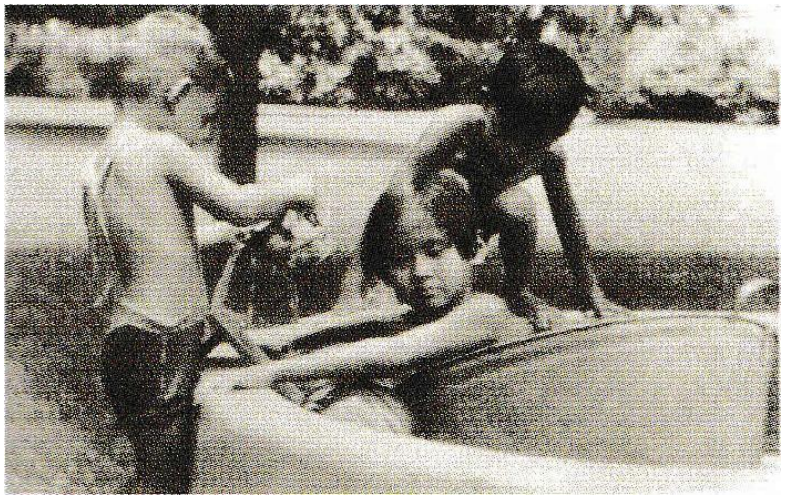

ภาพเล่นตามรอยพระยุคลบาท

การทำกระปุกออมสินจากขวดน้ำ

อุปกรณ์

๑. กระดาษสีหรือกระดาษโฆษณา

๒. กรรไกรปลายมน

๓. ขวดน้ำพลาสติกขนาดเล็ก เจาะช่องไว้หยอดเหรียญ

๔. กาว

๕. กาวหนังไก่

๖. กระดาษวาดภาพ

๗. สีเทียน

วิธีทำ

๑. เตรียมกระดาษมาตัดเป็นกระโปรงตุ๊กตาฮาวาย

๒. นำกระโปรงฮาวายที่ตัดมาเรียบร้อยแล้ว ไปติดบนขวดน้ำ

๓. ตกแต่งกระปุกออกสินจากขวดน้ำตามใจชอบ

ขั้นที่ ๑

ขั้นที่ ๒

ขั้นที่ ๓

การประดิษฐ์รถของเล่นจากแกนกระดาษทิชชู

อุปกรณ์

๑. แกนกระดาษทิชชู
๒. กระดาษสีโปสเตอร์บาง ขนาด ๑๐×๑๒ ซม.
๓. กาว
๔. กระดาษโปสเตอร์หนาสีดำรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔.๕ ซม.
๕. กระดาษเอ๔ รูปวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ ซม.
๖. กรรไกรปลายมน

วิธีทำ

๑. นำกระดาษโปสเตอร์มาติดรอบแกนทิชชู
๒. ครูแจกกระดาษแข็งรูปวงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔.๕ ซม. และ ๒ ซม. อย่างละ ๔ แผ่นให้เด็กทำล้อรถ
๓. เด็กนำล้อรถไปติดแกนทิชชู(ตัวรถ) จะได้รถของเล่นจากแกนทิชชู

ขั้นที่ ๑

ขั้นที่ ๒

ขั้นที่ ๓

ขั้นที่ ๔

ขั้นที่ ๕

ขั้นที่ ๖

การพับถุงกระดาษ

อุปกรณ์

๑. กระดาษสี

๒. กาว

วิธีทำ

๑. หยิบกระดาษ เอ๔ และพับครึ่งกระดาษเอ๔ (ด้านยาว)

๒. พับกระดาษด้านซ้ายมือให้ตรงกับแสนสมมาตร

๓. พับกระดาษด้านขวามือให้เหลื่อมเข้าไปบนกระดาษด้านซ้ายมือเล็กน้อย

๔. ใช้กาวติดและพับก้นถุงให้เรียบร้อย พร้อมตกแต่งตามความชอบ

ขั้นที่ ๑

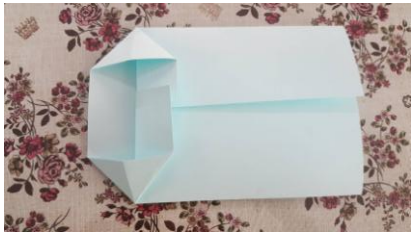

ขั้นที่ ๒

ขั้นที่ ๓

ขั้นที่ ๔

เทมเพลทที่คาดศีรษะรูปนก

เทมเพลทที่คาดศีรษะรูปไก่

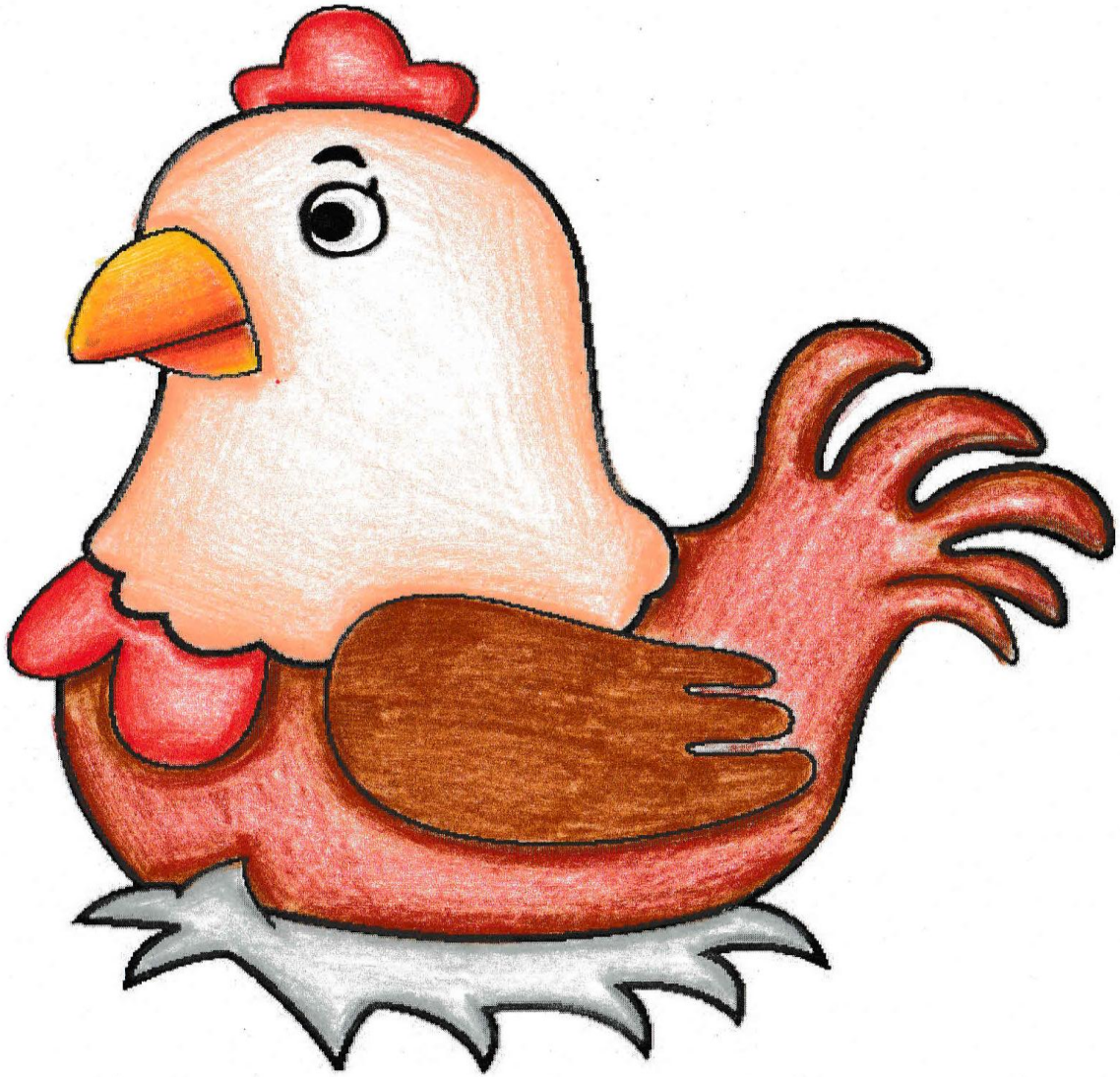

เทมเพลทที่คาดศีรษะรูปแมว

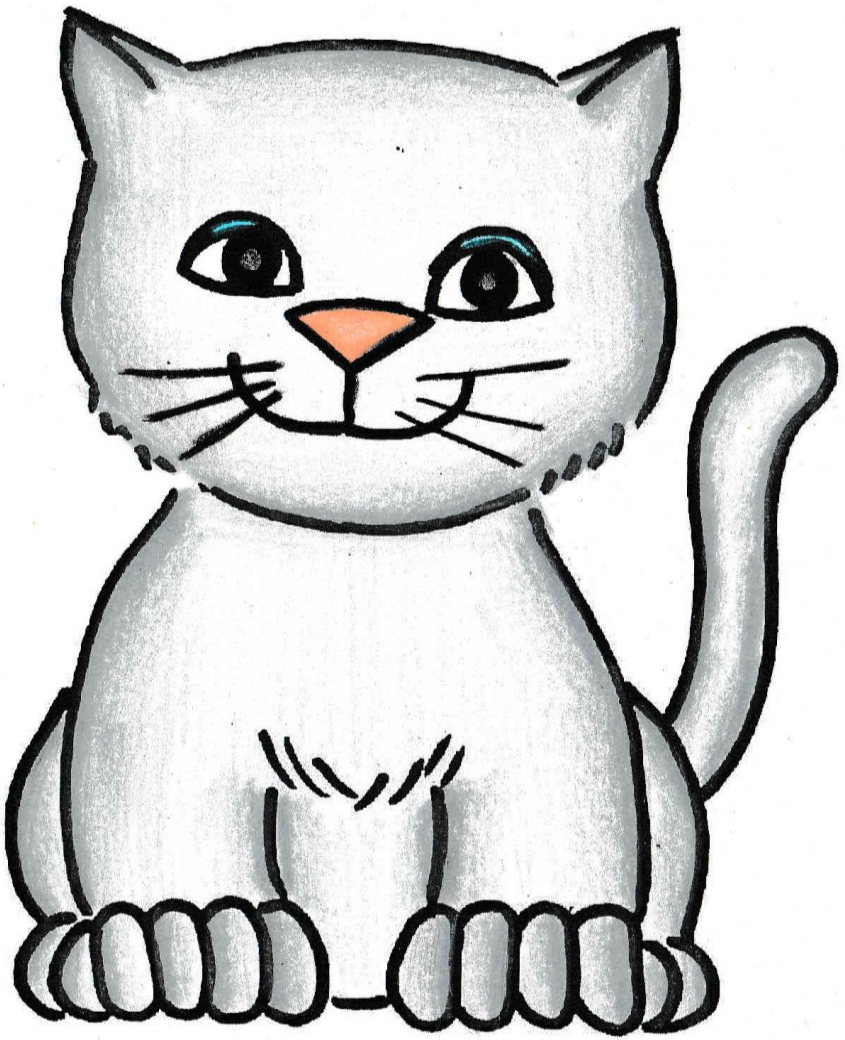

เทมเพลทที่คาดศีรษะรูปหมู

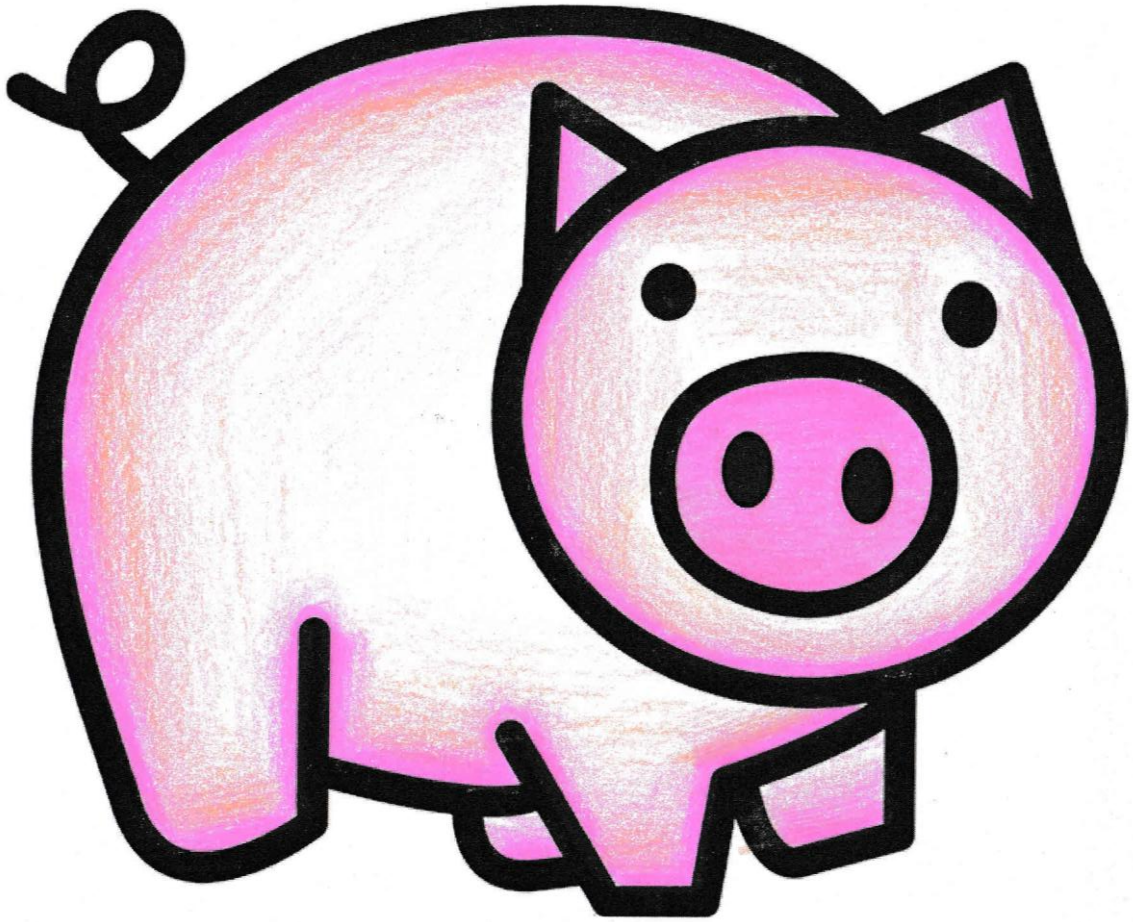

เทมเพลทที่คาดศีรษะรูปกระต่าย

เทมเพลทที่คาดศีรษะรูปผีเสื้อ

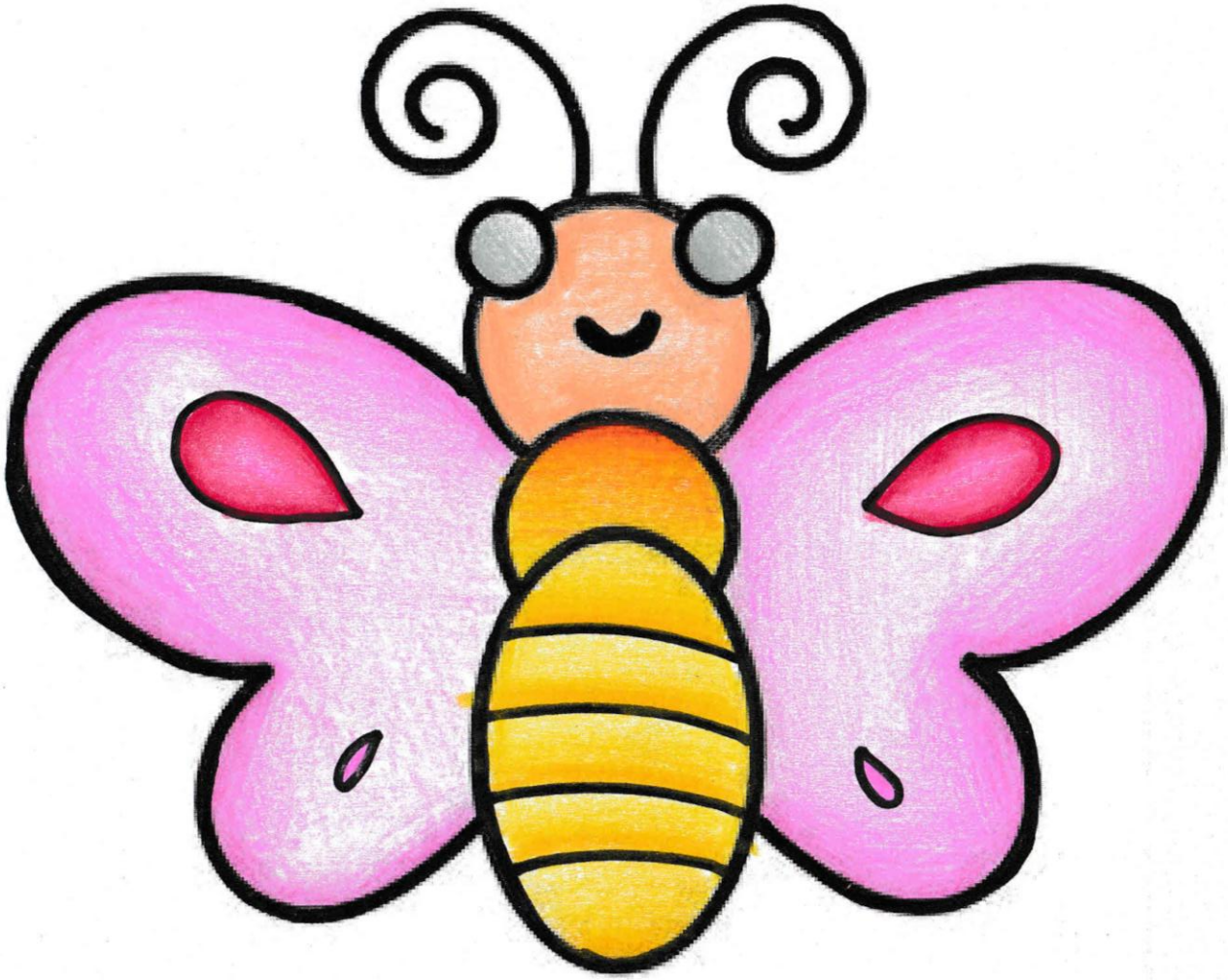

เทมเพลทที่คาดศีรษะรูปปลา

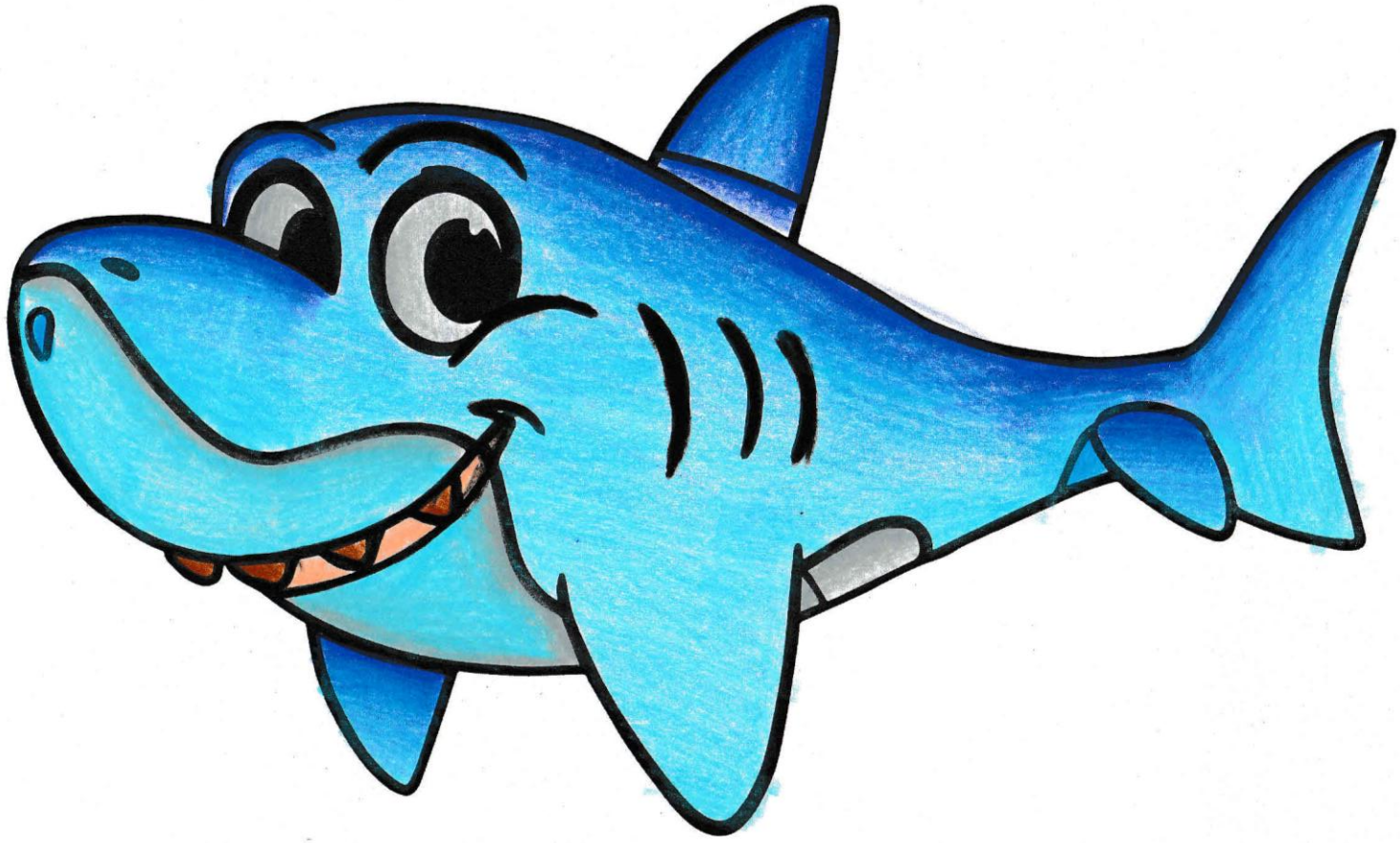

รูปภาพแปลงผัก

นิทาน

ว่านผู้น่ารัก

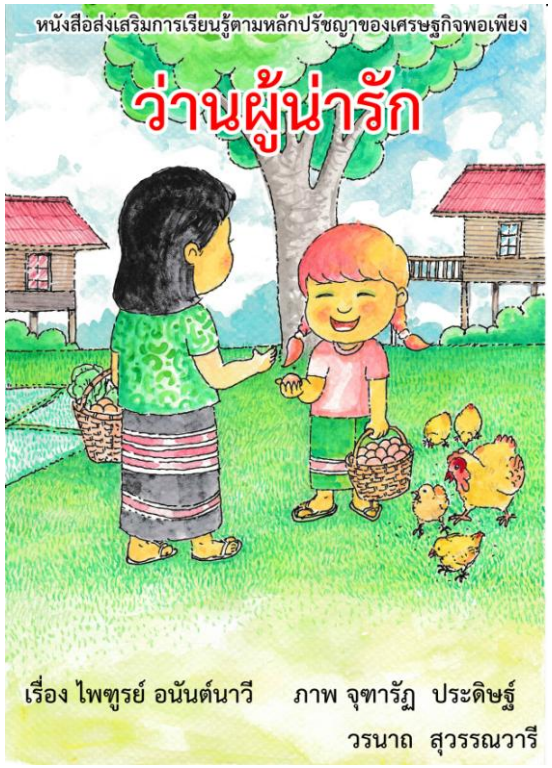

คำคล้องจอง

ข้าวทุกจาน

(พรจันทร์ จันทวิมล)

ข้าวทุกจาน อาหารทุกอย่าง
อย่ากินทิ้งขว้าง เป็นของมีค่า
ผู้คนอดอยาก มีมากหนักหนา
สงสารบรรดา เด็กตาดำ ๆ

เพลง

เก็บของ

(กัญญา เกตุกล่ำ)

เก็บของไว้ให้ถูกที่ เก็บดีๆ อย่าวิ่งซุกซน
มาช่วยกันเก็บทุกคน มาช่วยกันเก็บทุกคน
หนู หนู อย่าซน ช่วยกันคนดี ช่วยกัน ช่วยกันคนดี

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๕ เทคโนโลยีและการสื่อสาร

ภาพจดหมาย

ภาพโทรทัศน์

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพคอมพิวเตอร์

ภาพหนังสือพิมพ์

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพวิทยุ

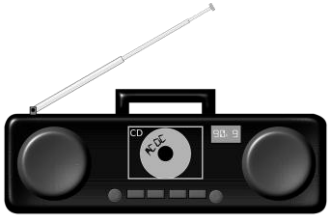

เพลง

เพลงเครื่องมือสื่อสาร

(ธนวรรณ กิตติมานะพันธ์)

วิทยุใช้สื่อสารโดยการฟัง
จดหมายนั้นไว้เขียนบอกความในใจ
โทรศัพท์ไว้พูดคุยถึงกันได้
โทรทัศน์ให้ภาพใสเสียงชัดเจนไว้ดูไว้ฟัง

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพลง

เพลงตู้ไปรษณีย์

(ไม่ทราบผู้แต่ง)

ตัวฉันมีกายสีแดง แข็งแรงตั้งอยู่ข้างถนน
อ้าปากรับจดหมายประชาชน ทุกคนทายซิฉันคือใคร

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๖ หน่วยวันขึ้นปีใหม่

ความรู้สำหรับครู

ประวัติวันขึ้นปีใหม่

แต่เดิมชาวไทยถือว่า วันแรม ๑ ค่ำเดือนอ้าย เป็นวันขึ้นปีใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับคติแห่งพระพุทธศาสนา ซึ่งนับเหมันตฤดูเป็นการเริ่มต้นปีต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามความเชื่อในคติพราหมณ์ คือ ถือเอาวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ เป็นวันขึ้นปีใหม่ ซึ่งตรงกับวันสงกรานต์อันเป็นการเข้าสู่ปีนักษัตรใหม่และเป็นเช่นนั้นตลอดมา จวบจนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๓๒ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้มีการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่มาเป็นวันที่ ๑ เมษายน ทั้งนี้เนื่องจากทางราชการได้ใช้หลักทางสุริยคติ ซึ่งก็ยังสอดคล้องต้องตามคติพราหมณ์ที่นับเดือน ๕ หรือเดือนเมษายนเป็นเดือนที่เริ่มต้นเข้าศักราชใหม่

เมื่อประเทศไทยได้รับแนวคิดความเป็นสากลเข้ามา ทางราชการจึงได้ประกาศเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่ เนื่องจากมีพระบรมราชโองการให้ตรา “พระราชบัญญัติปีประดิทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓” โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ดังนั้นในปี ๒๔๘๓ จึงมีเพียง ๙ เดือนเท่านั้น คือเดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับปฏิทินของนานาประเทศในราชกิจจานุเบกษา โดยจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นับแต่นั้นเป็นต้นมาประเทศไทยจึงถือเอา วันที่ ๑ มกราคมของทุกปี เป็นวันขึ้นปีใหม่จนกระทั่งปัจจุบัน แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็ยังคงถือว่าวันสงกรานตี หรือวันที่ ๑๓ เมษายนเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยด้วยเช่นเดียวกัน

ที่มา : วิจิตรา ประยูรวงษ์ กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ

นิทาน

ถุงใหญ่ของน้องหนู

(เลิศนารี รอดกำเนิด)

ใกล้ถึงวันขึ้นปีใหม่แล้วน้องหนูมีความสุขมาก ทุก ๆปี น้องหนูจะมีถุงใบใหญ่ออกมาเสมอ ปีนี้ก็เช่นกัน น้องหนูหยิบถุงใบใหญ่มา พร้อมกับคิดว่า “ปีนี้เราจะหาอะไรใส่ไปในถุงใหญ่ดีนะ” เมื่อคิดดังนั้นน้องหนูก็เริ่มที่จะหาสิ่งของใส่ถุงใหญ่ น้องหนูเดินไปเจอ คุณกระต่าย พลางถามคุณกระต่ายว่า คุณกระต่ายมีสิ่งของอะไร ที่อยากจะใส่ในถุงใบใหญ่ไหม ใกล้ถึงวันปีใหม่แล้ว น้องหนูอยากเอาไปจัดงานเลี้ยงวันปีใหม่ แล้วพวกเราก็นำไปให้ผู้ใหญ่กัน คุณกระต่ายส่งหัวแครอทหัวใหญ่ใส่ถุงใหญ่ของน้องหนู น้องหนูขอบคุณคุณกระต่ายพร้อมทั้งเชิญไปร่วมงานเลี้ยงในวันขึ้นปีใหม่ คุณกระต่ายตอบตกลง น้องหนูถือถุงใหญ่เดินไปเจอคุณผึ้งน้อย พลางถามคุณผึ้งน้อย ว่า คุณผึ้งน้อย มีสิ่งของอะไร ที่อยากจะใส่ในถุงใบใหญ่ไหม ใกล้ถึงวันปีใหม่แล้ว น้องหนูอยากเอาไปจัดงานเลี้ยงวันปีใหม่ แล้วพวกเราก็นำไปให้ผู้ใหญ่กัน คุณผึ้งน้อยส่งน้ำผึ้งขวดใหญ่ใส่ถุงใหญ่ของน้องหนู น้องหนูขอบคุณ คุณผึ้งน้อย พร้อมทั้งเชิญไปร่วมงานเลี้ยงในวันขึ้นปีใหม่ คุณผึ้งน้อยตอบตกลง น้องหนูถือถุงใหญ่เดินไปเจอคุณผีเสื้อ พลางถามคุณผีเสื้อ ว่า คุณผีเสื้อ มีสิ่งของอะไร ที่อยากจะใส่ในถุงใบใหญ่ไหม ใกล้ถึงวันปีใหม่แล้ว น้องหนูอยากเอาไปจัดงานเลี้ยงวันปีใหม่ แล้วพวกเราก็นำไปให้ผู้ใหญ่กัน คุณผีเสื้อ ส่งดอกไม้ดอกใหญ่ใส่ถุงใหญ่ของน้องหนู น้องหนูขอบคุณ คุณผีเสื้อ พร้อมทั้งเชิญไปร่วมงานเลี้ยงในวันขึ้นปีใหม่

คุณผีเสื้อตอบตกลง น้องหนูถือถุงใหญ่เดินไปเจอคุณลิง พลางถามคุณลิง ว่า คุณลิงมีสิ่งของอะไร ที่อยากจะใส่ในถุงใบใหญ่ไหม ใกล้ถึงวันปีใหม่แล้ว น้องหนูอยากเอาไปจัดงาเลี้ยงวันปีใหม่ แล้วพวกเราก็นำไปให้ผู้ใหญ่กัน คุณลิง ส่งกล้วยหวีใหญ่ใส่ถุงใหญ่ของน้องหนู น้องหนูขอบคุณ คุณลิง พร้อมทั้งเชิญไปร่วมงานเลี้ยงในวันขึ้นปีใหม่ คุณลิงตอบตกลง น้องหนูมองถุงใบใหญ่ของตนเองว่ามีของอยู่เต็มถุงใบใหญ่แล้ว แต่หนูนิดยังไม้ได้ใส่ของของตนเองลงไปในถุงใหญ่เลย จึงคิดว่าจะใส่อะไรดี อ้อ นึกออกแล้วปีนี้เราจะใส่ บัตรอวยพรใบใหญ่ที่เขียนอวยพรให้ทุก ๆคนมีความสุขลงไปในถุงใหญ่ ดังนั้นน้องหนูจึงเดินกลับบ้าน แล้วไปหากระดาษแผ่นใหญ่มาทำบัตรอวยพรใบใหญ่ เมื่อทำเสร็จก็ใส่ในถุงใหญ่ แล้วทุกคนก็รอให้ถึงวันขันปีใหม่เพื่อที่จะเปิดถุงใบใหญ่

เพลง

ไชโยปีใหม่

(สุนทราภรณ์)

ไชโย ไชโย ไชโย มาร่วมไชโยต้อนรับปีใหม่
ส่งปีเก่าแล้วเราเพลินใจ (ซ้ำ) ถึงวันปีใหม่มาร่วมไชโย

รำวงปีใหม่

(อาจารย์เตือนใจ ศรีมารุต)

รำวง รำวง ปีใหม่ อวยชัยให้มีความสุข
ร่วมรื่นเริงสนุก อวยพรความสุขวันปีใหม่เอย

สวัสดีปีใหม่

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

สวัสดี สวัสดี ปีใหม่ สุขใจร่าเริงสำราญ
ร้องรำกันให้ชื่นบาน เพื่อเป็นการต้อนรับปีใหม่
ขอเทพบนชั้นพิมาน บันดาลประสบโชคชัย
ขอองค์พระรัตนตรัย จงช่วยอวยชัยให้มีสุขสวัสดี

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำคล้องจอง

ปีใหม่ วันใหม่

(อาจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

ปีใหม่ วันใหม่ แสงแดดสดใส จิตใจสำราญ
นกน้อยร้องเพลง ครื้นเครงประสาน
ดอกไม้เบิกบาน ทุกคนร่าเริง

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพประเพณีในวันขึ้นปีใหม่

ตักบาตรตอนเช้า

ที่มา : วัฒนธรรมประเพณีไทย เว็บไซต์ https://traditionofthailand.blogspot.com

ภาพปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่

ที่มา : โรงเรียนบ้านเกะรอ จังหวัดยะลา

http://www1.obec.go.th:8081/news/45827

ตัวอย่างบัตรอวยพรปีใหม่

ที่มา : เสกสรร ปั้น Youtube

ภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่ (ดี – ไม่ดี)

ที่มา : https://www.sanook.com/travel/945130/

http://watbungbowonsathit.com/news-detail_2652_7913

ภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่ (ดี – ไม่ดี)

ที่มา : https://sistacafe.com/summaries/34523

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๗ หน่วยสนุกกับตัวเลข

เพลง

เพลงมาออกกำลังกัน

(สุพาพร เทพยสุวรรณและ
แพง ชินพงศ์ ผู้แต่ง)

มาพวกเรา มากระโดด ๒ ที เอ้า...เตรียมพร้อม ๑...๒
มาพวกเรา สะบัดมือ ๓ ที เอ้า...เตรียมพร้อม ๑....๒....๓
มาพวกเรา มาส่ายเอว ๔ ที เอ้า...เตรียมพร้อม ๑.....๒....๓....๔
มาพวกเรา มาตบมือ ๕ ที เอ้า...เตรียมพร้อม ๑.....๒....๓...๔...๕
มาพวกเรา ผงกหัว ๖ ที เอ้า...เตรียมพร้อม ๑.....๒....๓...๔...๕...๖
มาพวกเรากระโดดตบ ๗ ที เอ้า..เตรียมพร้อม ๑...๒....๓....๔...๕...๖...๗

เพลง

เพลงเรียงลำดับ

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เรียงมาเรียงลำดับ ลำดับ ลำดับ ก่อนหลัง
คนน่าชังมาทีหลังไม่เรียงลำดับ มาก่อนต้องอยู่ข้างหน้า
มาช้าต้องอยู่ถัดไป จำไว้นะเด็กไทย
ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญ ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญ

เพลง

เพลงแม่ไก่ออกไข่

(ศรีนวล รัตนสุวรรณ ผู้แต่ง)

แม่ไก่ออกไข่วันละฟอง ไข่วันละฟอง ไข่วันละฟอง
แม่ไก่ของฉันไข่ทุกวัน ๑ วันได้ไข่ ๑ ฟอง
แม่ไก่ออกไข่วันละฟอง ไข่วันละฟอง ไข่วันละฟอง
แม่ไก่ของฉันไข่ทุกวัน ๒ วันได้ไข่ ๒ ฟอง

.

เพลง

เพลงดั่งดอกไม้บาน

(เสถียรธรรมสถาน ผู้แต่ง)

ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก ดั่งดอกไม้บาน
ภูผาใหญ่กว้าง ดั่งสายน้ำฉ่ำเย็น ดังนภากาศ อันบางเบา

บัตรภาพสิ่งของจำนวน 1 - 8

1

2

3

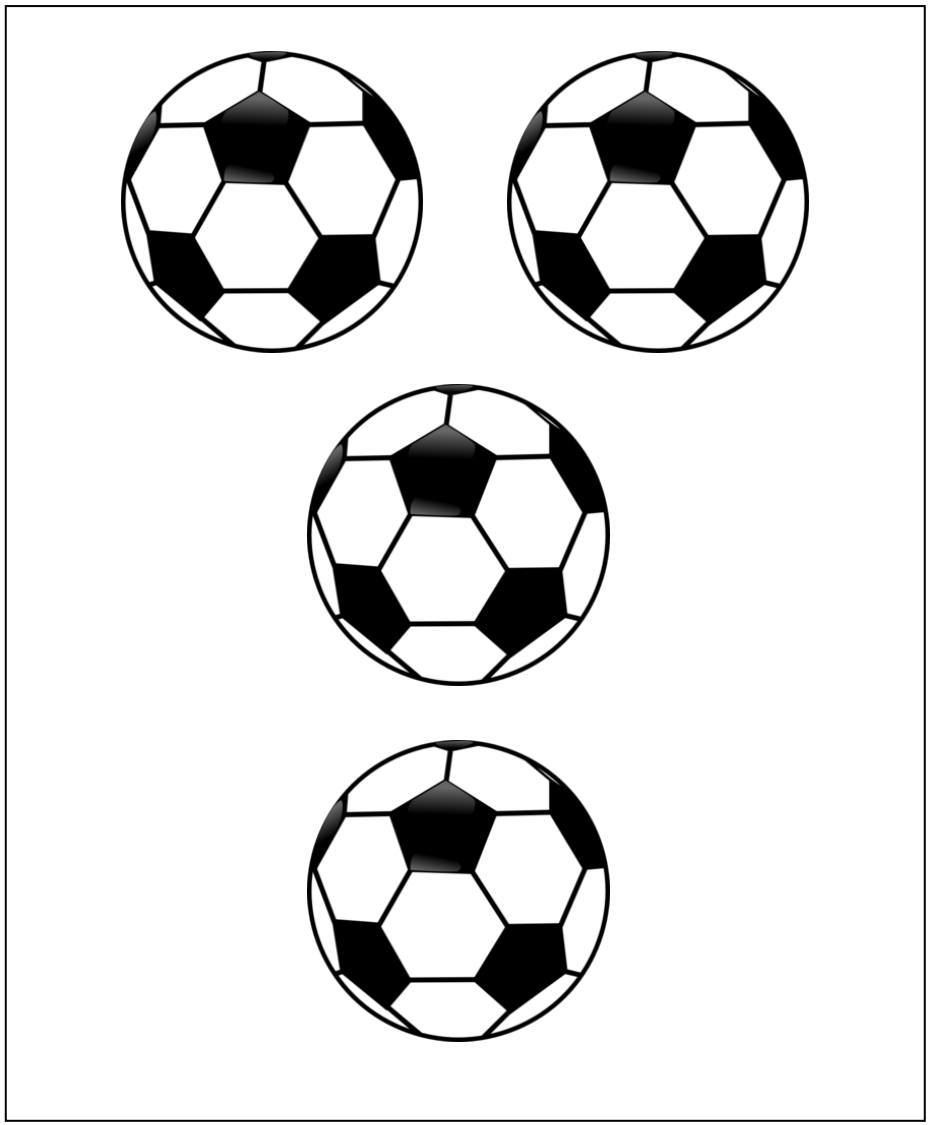

4

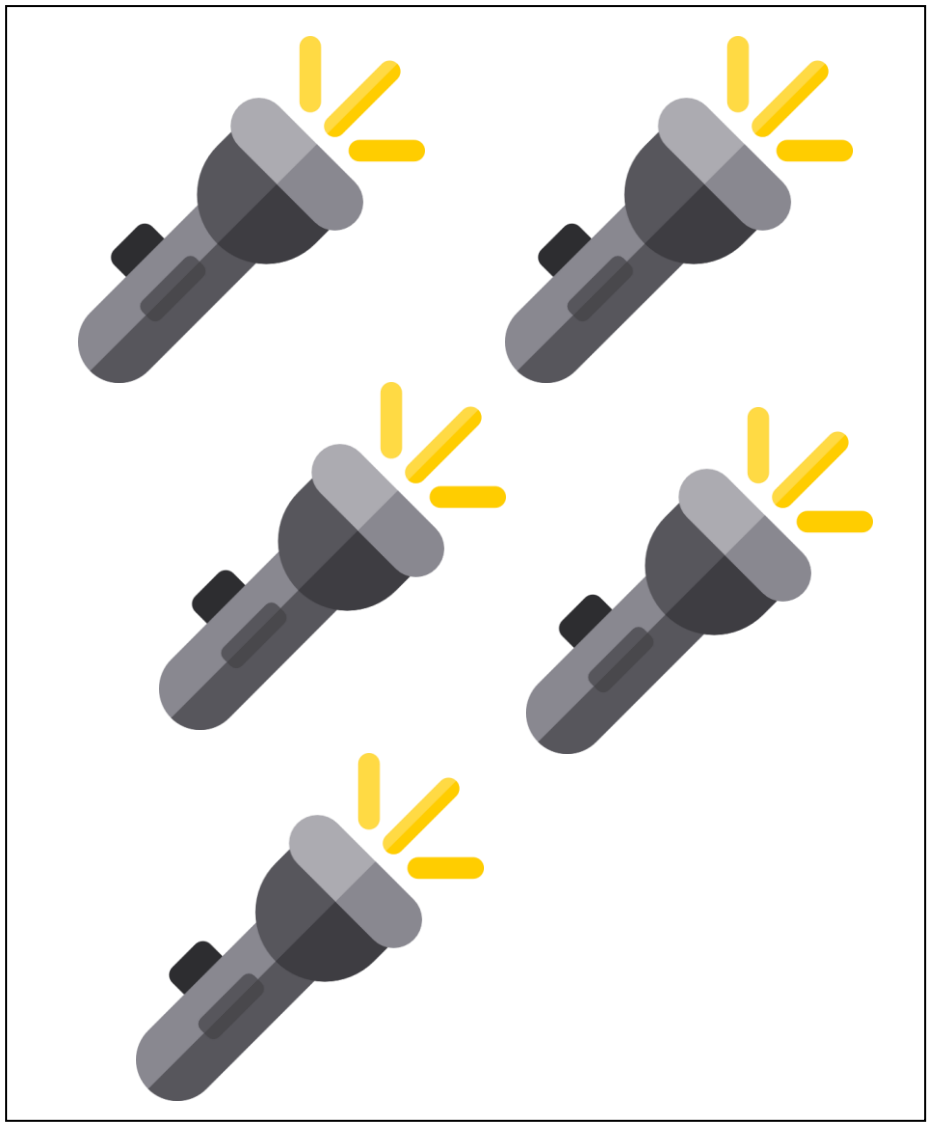

5

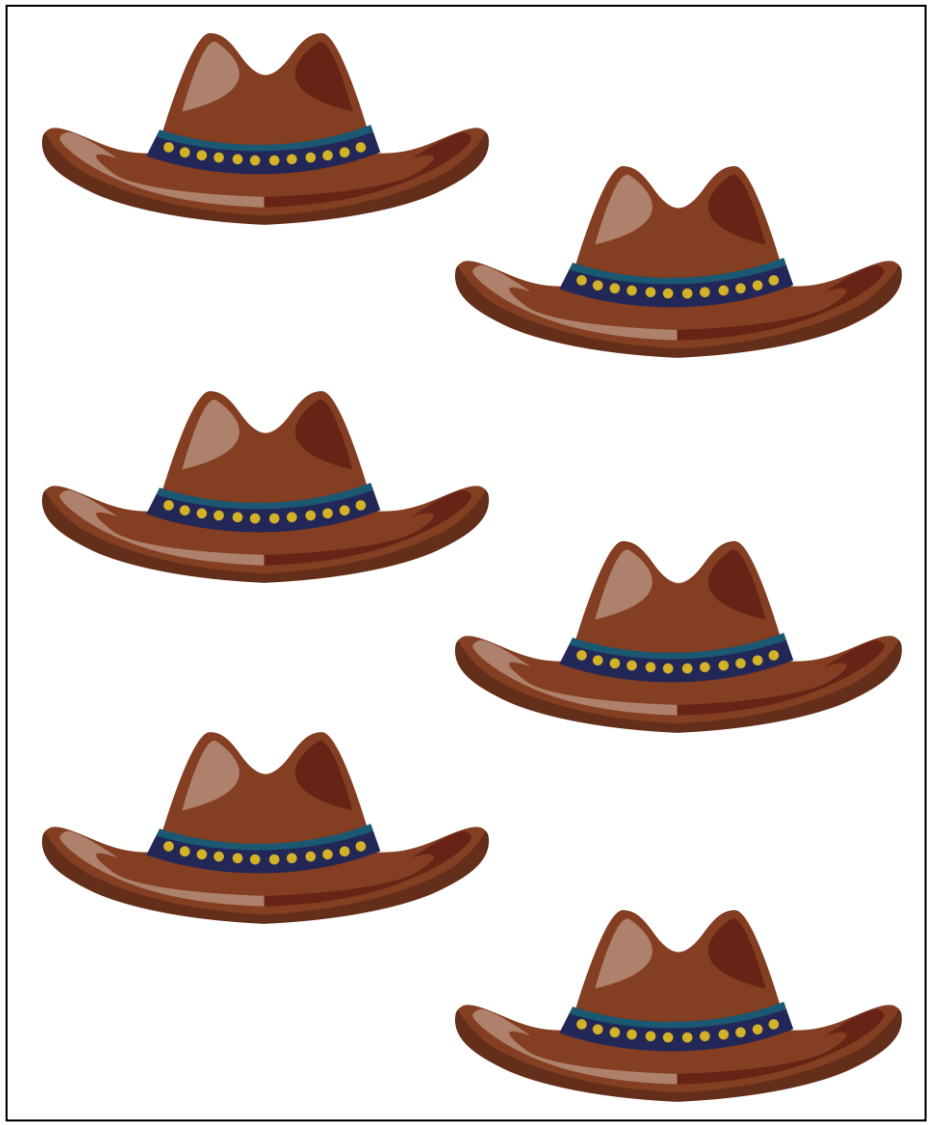

6

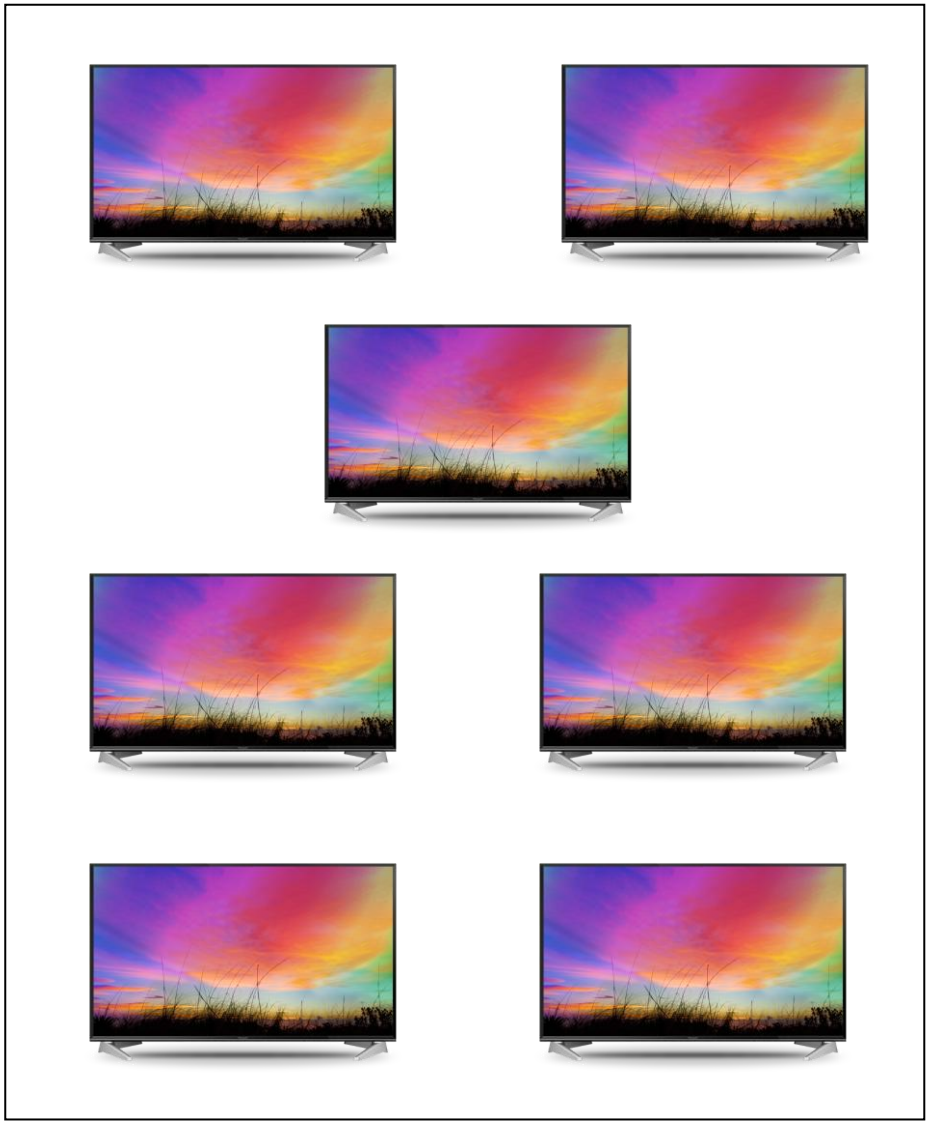

7

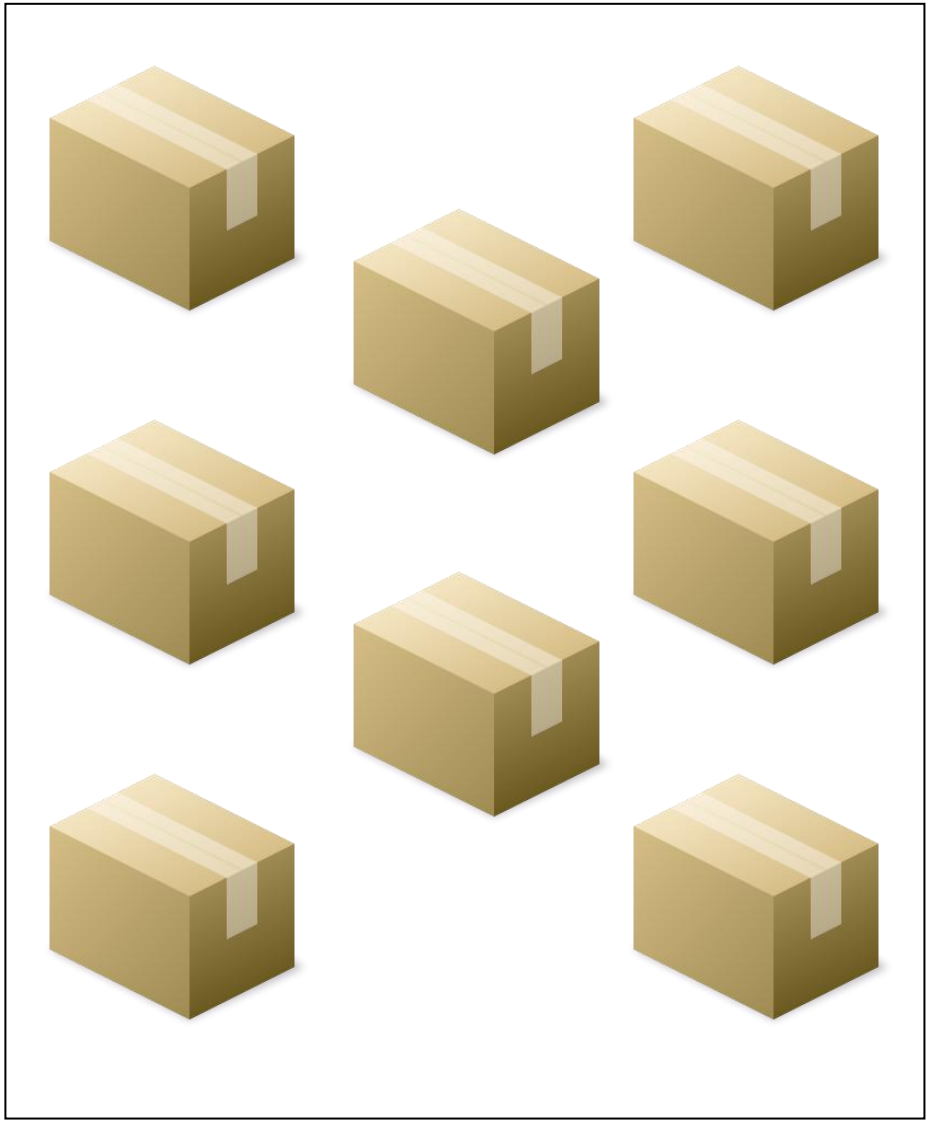

8

บัตรตัวเลข ๑ - ๕

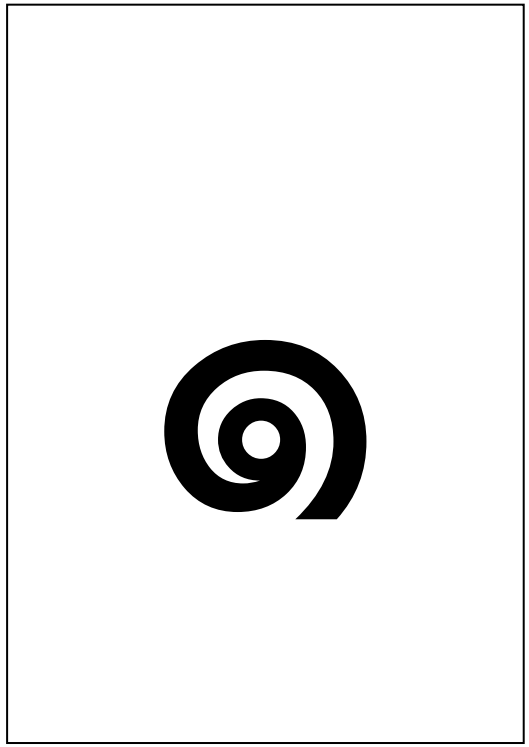

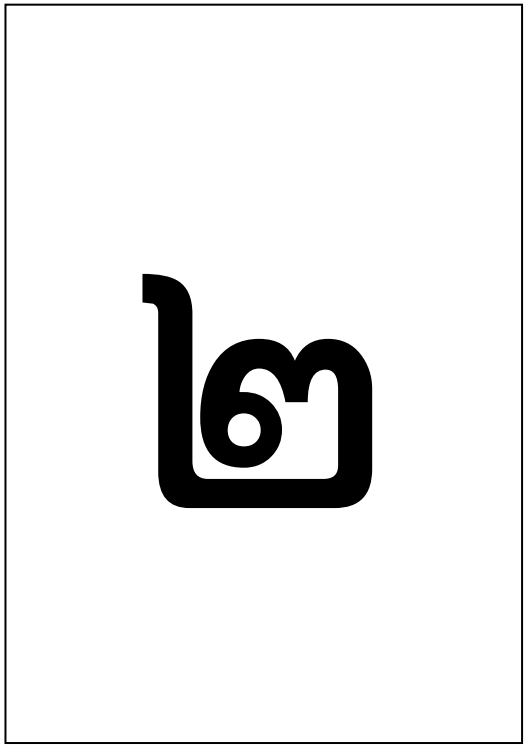

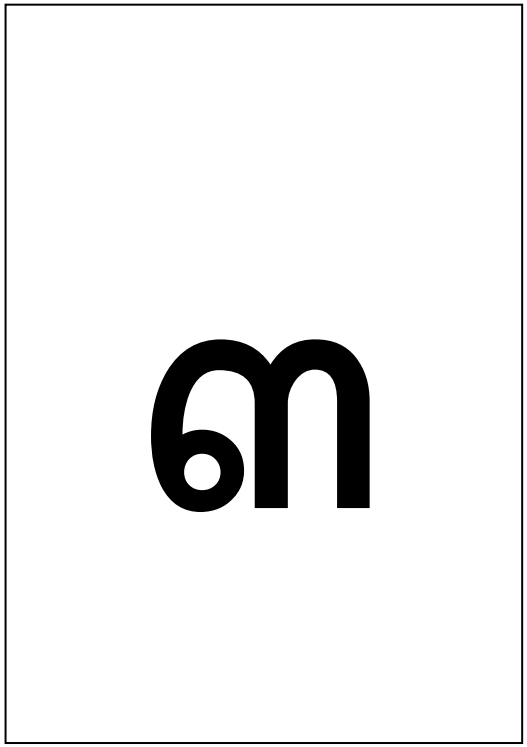

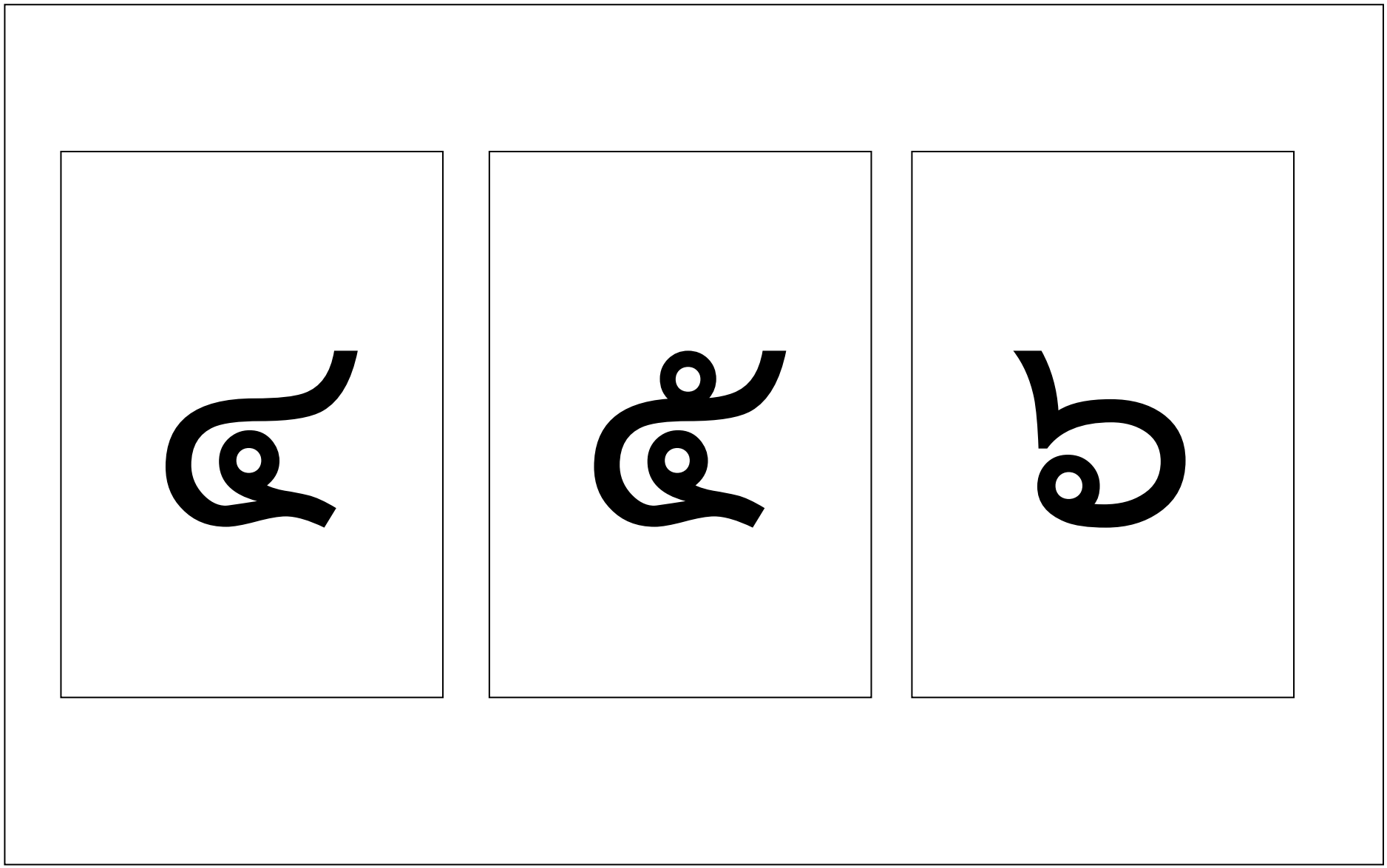

ന ഹ

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๘ ขนาด รูปทรง รูปร่าง

เพลง

เพลง รูปร่าง รูปทรง

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

วงกลมเหมือนวงล้อ เส้นโค้งงอ มาชนกัน
สี่เหลี่ยม สี่เส้นนั้น เรียงต่อกัน เหมือนประตู
สามเหลี่ยม เส้นน้อยกว่า ชั่งแปลกตา ลองวาดดู
เด็กๆ เฝ้ามองอยู่ จึงได้รู้ แตกต่างกัน

ที่มา (https://www.youtube.com/watch?v=eJlqllCъDpw)

คำคล้องจอง

คำคล้องจองสี่เหลี่ยม

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

สี่เหลี่ยมเหมือนอะไรใครรู้ไหมช่วยบอกที
สี่เหลี่ยมเหมือน ประตู และ เหมือนตู้ เหมือนทีวี
ที่บ้านของเรามีกล่องลังนี้เป็นสี่เหลี่ยมเอย

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วัสดุทรงสี่เหลี่ยม

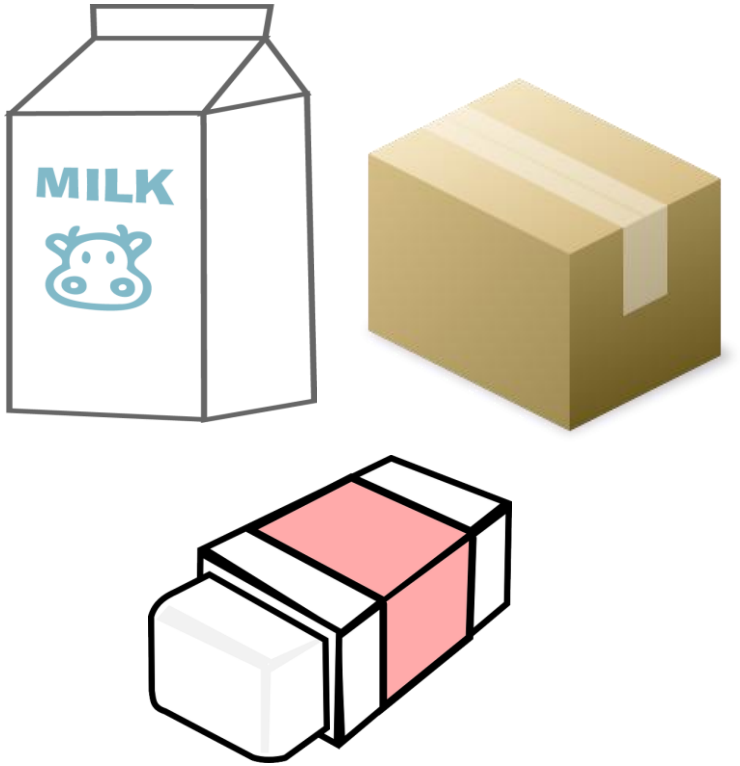

วัสดุทรงกลม

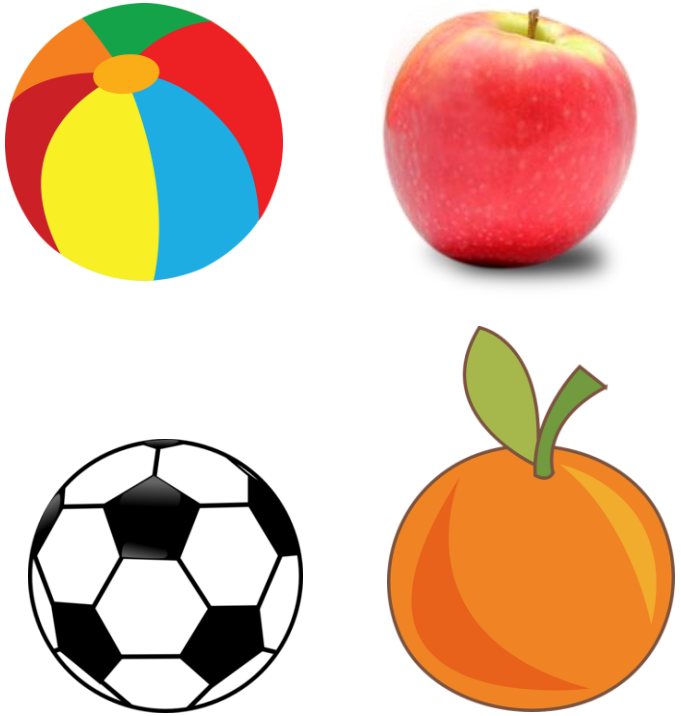

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๒๙ วันเด็ก วันครู

ความรู้สำหรับครู

ความหมายของเด็ก

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้ให้ความหมายของคำว่า "เด็ก" ไว้ คือ "เด็ก" หมายถึง คนที่มีอายุยังน้อย ยังเล็ก อ่อนวัย เช่น เด็กชาย คือ คำนำเรียกเด็กผู้ชายที่มีอายุไม่เกิน ๑๔ ปีบริบูรณ์ และ เด็กหญิง คือ คำนำเรียกเด็กผู้หญิงที่มีอายุไม่เกิน ๑๔ ปี บริบูรณ์ ประวัติความเป็นมาของวันเด็กแห่งชาติ

วันเด็กแห่งชาติ ตรงกับวันเสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกราคมของทุกปี เป็นวันหยุดราชการที่มิได้ชดเชยในวันทำงานถัดไป (วันจันทร์) มีการให้คำขวัญวันเด็กทุกปีโดยนายกรัฐมนตรีที่ดำรงตำแหน่งในขณะนั้น

งานวันเด็กแห่งชาติจัดขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ตามคำเชิญชวนของ นายวี.เอ็ม. กุลกานี ผู้แทนองค์การสหพันธ์เพื่อสวัสดิภาพเด็กระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญและความต้องการของเด็ก และเพื่อกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงบทบาทอันสำคัญของตนในประเทศ โดยปลูกฝังให้เด็กมีส่วนร่วมในสังคม เตรียมพร้อมให้ตนเองเป็นกำลังของชาติ

รัฐบาลได้จัดให้มีคณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติขึ้นมาคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลรัฐวิสาหกิจ และเอกชน กำหนดให้มีการฉลองวันเด็กแห่งชาติทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จุดประสงค์เพื่อให้เด็กทั่วประเทศทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ได้รู้ถึงความสำคัญของตน เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย มีต่อตนเองและสังคม มีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

งานวันเด็กแห่งชาติจัดขึ้นทุกปีในวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคมจนถึง พ.ศ. ๒๕๐๖ และใน พ.ศ. ๒๕๐๗ ไม่สามารถจัดงานวันเด็กได้ทัน จึงได้เริ่มจัดอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยเปลี่ยนเป็นวันเสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกราคม เนื่องจากเห็นว่าเป็นช่วงหมดฤดูฝนและเป็นวันหยุดราชการ จนถึงทุกวันนี้

กิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรปฏิบัติในวันเด็กแห่งชาติ

- ให้เด็กได้ตระหนักถึงคุณค่าบทบาท และความสำคัญของตนเอง
- เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ในโรงเรียน หมู่บ้าน หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

เด็ก คือ ทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของประเทศชาติ ซึ่งจะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า และมั่นคงอีกทั้งเป็นผู้ที่จะต้องเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า เพื่อทำหน้าที่ดูแลสังคมตลอดจนเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความเปลี่ยนแปลง และอื่น ๆ ฯลฯ

ดังนั้น ทุกสังคมจึงให้ความสำคัญแก่เด็ก และจัดให้มีวันเด็กขึ้นทุกปี เพื่อให้เด็กรู้ถึงความสำคัญของตนเอง จะได้ประพฤติปฏิบัติตนให้สมกับเป็นผู้ที่มีความสำคัญของประเทศชาติ ด้วยการตั้งใจใฝ่ศึกษาเรียนรู้ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย รู้จักการใช้เวลา ความคิด มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ และซื่อสัตย์สุจริต ฯลฯ

ศิลปะสร้างสรรค์

พิมพ์ภาพด้วยดินน้ำมันเป็นไข่ วันที่ ๑

วัสดุอุปกรณ์ ๑. จานกระดาษ/สีน้ำ/กระดาษวาดเขียน/ไม้หนีบ
๒. กรรไกรปลายมนขนด ๔ นิ้ว
๓. ดินน้ำมัน

วิธีทำ ๑. เด็กวาดรูปไข่แล้วตัด
๒. ปั้นดินน้ำมันเป็นก้อนกลมๆกดให้แบน ๑ ด้านแล้วหนีบด้วยไม้หนีบ
๓. นำไปวางที่จานสีพิมพ์ภาพบนกระดานรูปไข่ตามชอบ

เพลง

วันเด็ก

ไม่ทราบนามผู้แต่ง

วันเด็ก วันเด็กปีนี้ เราแสนยินดี ยินดีปรีดา
เสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกรา(ซ้ำ) พวกเราได้มาสนุกสนาน
วันเด็ก วันเด็กมาถึง เราแสนคำนึงรอคอยมานาน
ดวงจิตของเราสำราญ(ซ้ำ) พวกเราเบิกบานในวันเด็กเอย

คำคล้องจอง

คำขวัญวันเด็ก

ผู้แต่ง สันธนา กลิ่นชั้น

วันเด็กทุกปี เด็กมีคำขวัญ
เตือนให้ขยัน ทุกวันทำดี
เตือนให้เมตตา กรุณาปรานี
รู้ทำหน้าที่ มีระเบียบวินัย
เตือนให้อ่านเขียน เล่าเรียนตั้งใจ
ช่วยครูผู้ใหญ่ ไม่ดื้อไม่ซน
ช่วยแม่ช่วยพ่อ ไม่ท้ออดทน
หนูจะเตือนตน เป็นคนดีเอย

คำคล้องจอง

วันครู

ผู้แต่ง สันธนา กลิ่นชั้น

วันครูปีนี้ เด็กดีจงจำ
ต้องไม่ลืมคำ พร่ำสอนของครู
สอนให้อ่านเขียน พากเพียรเรียนรู้
เชื่อฟังคุณครู รอบรู้วิชา
หนูจะจดจำ คำที่สอนมา
หนูมีปัญญา เพราะว่ามีครู
หนูขอกราบกราน ให้ท่านรับรู้
ขอกราบคุณครู ผู้มีพระครู

ความรักของหนู

ไม่ทราบนามผู้แต่ง

ใจของหนูนี้มีความรัก หนูเพิ่งรู้จักว่าความรักเป็นอย่างไร
หนูรักคุณพ่อ คุณแม่เต็มหัวใจ รักกว่าใครใครที่ในโลกนี้
หนูรักคุณครูผู้สอนทุกอย่าง ความรู้กว้างขวางเพราะครูท่านจู้จี้
ท่านสอนเช้าเย็นให้หนูเป็นเด็กดี หนูรักพี่พี่และเพื่อนของหนูทุกคน

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักงานบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกมกลางแจ้ง

เกมวิ่งโยนบอลหรรษา

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

สื่อการเรียน

วิธีเล่น ๑. ขีดเส้นเริ่ม และเส้นชัยให้ห่างกันประมาณ ๕ เมตร

๒. วางตะกร้าแถวละ ๑ ใบ วางห่วงฮูล่าฮุปห่างจากตะกร้า ๑ เมตร

๓. เด็กยืนเป็นแถวตอนลึก (จำนวนตามความเหมาะ)

๔. ครูให้สัญญาณเด็กไปที่ตะกร้าหยิบลูกบอลโยนให้เพื่อนที่อยู่ตรงกันข้ามรับส่งจนถึงห่วงฮูล่าฮุปวางลูกบอลลงแล้วเข้าไปในห่วงเล่นฮูลาฮุป ๕-๖ รอบ แล้ววางลงวิ่งไปที่เส้นชัย

๕. เมื่อครบทุกคนแล้วให้นั่งลงทั้งแถว

๖. ครูให้สัญญาณหมดเวลาเดินเข้าแถวทำความสะอาดร่างกายกลับห้อง

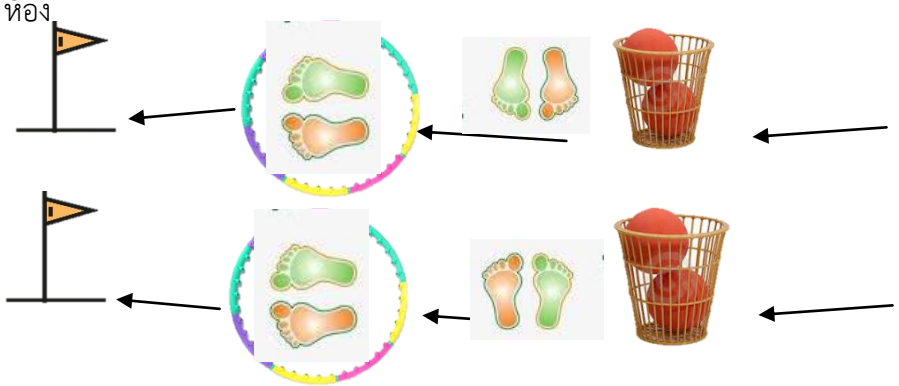

เกมกลางแจ้ง

เกมก้าวกระโดดส่งบอล

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวนผู้เล่น

สื่อการเรียน ๑. ลูกบอล

๒. นกหวีด

วิธีเล่น ๑. ขีดเส้นเริ่ม และเส้นชัยให้สัญญาณห่างประมาณ ๕ เมตร

๒. ให้เด็กเข้าแถวตอนลึกหันหน้าเข้าหากัน ก้าวกระโดดส่ง – รับลูกบอลไปจนถึงเส้นชัยแล้วคนที่ถือบอลวิ่งเอาลูกบอลมาส่งให้คนคู่ต่อไป

๓. เล่นไปเรื่อยๆจนครบทุกคน

๕. แล้วช่วยกันเก็บอุปกรณ์และนั่งลงเป็นแถว

๖. ครูให้สัญญาณหมดเวลาเดินเข้าแถวทำความสะอาดร่างกายกลับห้อง

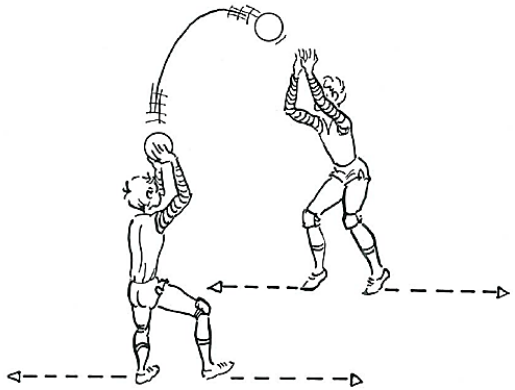

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๓๐ โลกสวยด้วยสีสัน

ความรู้สำหรับครู

สี เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่บนโลก ทุกๆสิ่งที่เรามองเห็นรอบๆตัวนั้น ล้วนแต่มีสี โลกของเราก็มีสีสันหลายหลาก ทั้งสีสันตามธรรมชาติ และสีที่มนุษย์รังสรรค์ขึ้น

๑. ความหมายของสี

คำว่า สี ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ลักษณะของแสง ที่ปรากฏแก่ สายตาเรา ให้เห็นเป็น สีขาว ดำ แดง เขียวฯลฯ หรือการสะท้อนรัศมีของแสงมาสู่ตาเรา

สี ที่ปรากฏ ในธรรมชาติ เกิดจากการสะท้อนของแสงสว่าง

๒. ประเภทของสี

สี มีอยู่ทั่วไปในสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวเรา สีที่ปรากฏอยู่ในโลกสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๒.๑ สีที่เกิดในธรรมชาติ มีอยู่ ๒ ชนิดคือ

ก. สีที่เป็นแสง คือ สีที่เกิดจากการหักเหของแสง เช่น สีรุ้ง สีจากแท่งแก้วปริซึม

ข. สีที่อยู่ในวัตถุ หรือเนื้อสี คือ สีที่มีอยู่ในวัตถุธรรมชาติทั่วไป เช่น สีของพืช สัตว์ หรือแร่ธาตุต่างๆ

๒.๒ สีที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ สีที่ได้จากการสังเคราะห์ เพื่อใช้ประโยชน์ในงานต่างๆ เช่น งานศิลปะ อุตสาหกรรม การพาณิชย์ และในชีวิตประจำวัน โดยสังเคราะห์จากวัสดุธรรมชาติ และจากสารเคมี ที่เรียกว่า สีวิทยาศาสตร์ ซึ่งสีที่ได้จากการสังเคราะห์สามารถนำมาผสมกัน ให้เกิดเป็น สีต่างๆอีกมากมาย

๓. ประโยชน์ของสี

สีสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มากมาย เช่น ใช้ตกแต่งบ้าน ใช้แสดงสัญลักษณ์ ใช้บอกความหมาย ใช้ผสมอาหาร สำหรับสีที่รับประทานได้ซึ่งเราต้องรู้จักเลือกใช้จึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

เพลงไตรรงค์ธงไทย

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ไตรรงค์ธงไทย ปลิวไสวสวยงามสง่า
สีแดงคือชาติ สีขาวศาสนา
สีน้ำเงินนั้นหมายว่า พระมหากษัตริย์ไทย(ซ้ำ)

เพลง ดอกไม้

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ดอกไม้หลากพันธุ์
สวยงามสดสี
เหลือง แดง ม่วง มี
แสด ขาว ชมพู

เพลง นี่คือสีอะไร

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

นี่คือสีอะไร (ซ้ำ)
มันคือสีชมพู (ซ้ำ)
แล้วมันอยู่ที่ไหนละ (ซ้ำ)
อยู่บนมือ อยู่บนมือ

เพลงรุ้งกินน้ำ

(บุปผา เรืองรอง)

รุ้งกินน้ำนั้นสีเจ็ดสี
เกิดขึ้นมีเมื่อหลังฝนตก
อยากรู้พูดตามซิจ๊ะ (ซ้ำ)
ม่วง คราม น้ำเงิน เขียว เหลือง แสด แดง

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. บัตรภาพสีตามธรรมชาติ

รุ้ง

ดอกกุหลาบ

ต้นไม้

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทะเล

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดวงอาทิตย์

2. บัตรภาพสีที่มนุษย์สร้างขึ้น

สีเทียน

สีไม้

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สีน้ำ

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สีโปสเตอร์

สีชอล์ก

แถบสีของธงชาติไทย 5 แถบสี

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่คาดศีรษะรูปใบเตย ดอกอัญชัน และขมิ้น

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๓๑ หน่วยฤดูหนาว

เพลง

เพลงสามฤดู

(ศรีนวล รัตนสุวรรณ)

ฤดูเริ่มเดือนพฤษภา ฤดูหนาวราวเดือนพฤศจิกา
ฤดูร้อนราวเดือนมีนา สามฤดูเวียนกันมาในรอบปี

เพลงหนาว

(วิชัย น้อยเสนีย์)

หนาว หนาว หนาว พอถึงหน้าหนาว
แหมมันหนาวจนสั้น หนาวโน่น หนาวนี่ หนาวนั้น
มันหนาวจนสั่น ไม่รู้จะทำอย่างไร
เอาอย่างนี้ เอาอย่างนี้ เอาอย่างนี้ พอหนาวอีกที
ต้องแข็งแรงว่องไว ตื่นเช้าต้องออกกำลังกาย
ตื่นเช้าต้องออกกำลังกาย แล้วทำงานไปจะหายหนาวเอย

เพลง

เพลง ลมเพลมพัด

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ลมเพลมพัด โบกสะบัดพัดมาไวๆ
ลมเพลมพัดอะไร ลมเพลมพัดอะไร
ฉันจะบอกให้...

เพลงผัก

(สุจิตรา ขาวสำอาง)

ผัก ผัก ผัก ทุกคนกินผัก ร่างกายแข็งแรง
โรคภัยไม่มาแทรกแซง ร่างกายแข็งแรง เพราะกินผักทุกวัน

คำคล้องจอง

ฤดูหนาว

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

สวัสดีหนูจ๋า ห่มผ้าขนสัตว์
มันหนาวชะมัด หรือหนูว่าไร
หนูเป็นเด็กดี อ้วนพีแจ่มใส
รักษาอนามัย ดีจริงหนูจ๋า

ภาพผักผลไม้ในฤดูหนาว

ภาพปรากฏการณ์ในฤดูหนาว

ใบกิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
เรื่อง อากาศร้อน อากาศเย็น

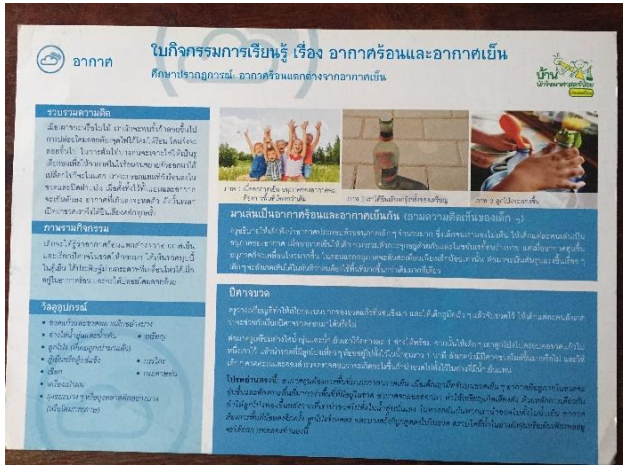

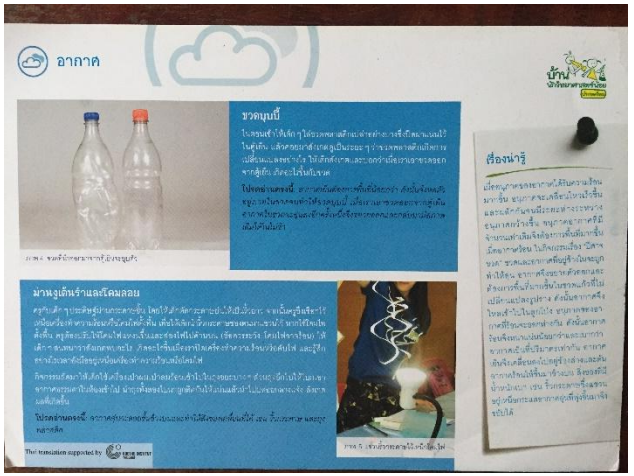

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๓๒ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน

ความรู้สำหรับครู

แรงและพลังงาน

แรงคืออะไร แรงทำให้วัตถุเริ่มเคลื่อนไหวหรือเคลื่อนที่ไปได้เร็วขึ้น มันสามารถเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ของวัตถุ ทำให้วัตถุเคลื่อนที่ช้าลงหรือหรือแม้แต่หยุดนิ่งก็ได้ นอกจากนั้นแรงยังอาจทำให้วัตถุเปลี่ยนรูปทรงอีกด้วย เรามองไม่เห็นแรง แต่สามารถเห็นผลที่มันกระทำต่อวัตถุรอบตัวเราได้

พลังงานคืออะไร เวลาที่เราร่อนหินแบนๆให้แฉลบไปบนผิวน้ำนั้น เรากำลังใช้พลังงาน คือเราส่งแรงผลักให้ก้อนหินพรุ่งออกไปจากมือ เมื่อใดที่แรงไปกระทำให้วัตถุเคลื่อนที่ เราก็จะกล่าวได้ว่าแรงนั้นทำงาน พลังงานเป็นตัวการที่ทำให้สิ่งต่างๆทำงาน

ในชีวิตประจำวันมีการออกแรงกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย แรงมีผลทำให้สิ่งต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่

แสงและไฟฟ้าได้มาจากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง แสงช่วยให้เรามองเห็น เมื่อมีสิ่งต่าง ๆ ไปบังแสงจะเกิดเงา

ไฟฟ้าทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้

ศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมประดิษฐ์กังหันกระดาษ

อุปกรณ์

๑. กระดาษโปสเตอร์สีชนิดหนาสีต่างๆขนาดกว้าง ๘ ซ.ม ยาว๒๐ ซ.ม

๒. ยางวง ๒ เส้นต่อ ๑ ชุด

๓. ดินสอแหลมๆ๑ แท่งหรือเครื่องเจาะกระดาษ

วิธีทำ

๑. ให้เด็กเลือกกระดาษสีตามชอบ

๒. ใช้ดินสอเจาะรูที่ปลายกระดาษแข็งทั้งสองด้าน จากนั้นสอดยางเข้าไปแล้วผูกเป็นห่วง

๓. เอาปลายห่วงยางด้านหนึ่งคล้องกับตะขอหรือให้เพื่อนช่วยถือ ใช้มือดึงยางอีกเส้นไว้ขณะที่หมุนกระดาษแข็งไปรอบๆจนห่วงยางเป็นเกลียวแน่นตึง

๔. ให้ปล่อยมือที่หมุนกระดาษออก และสังเกตดูว่าเกิดอะไรขึ้นกับกระดาษขณะที่ห่วงยางคลายเกลียว

๕. ทดลองเล่นหลายๆครั้งให้เปรียบเทียบ ทำไมหมุนเร็ว หมุนช้า

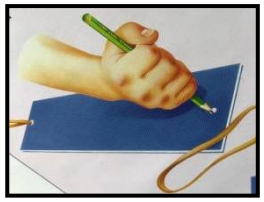
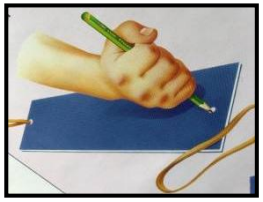
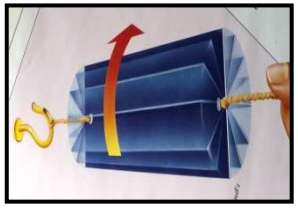

โครงการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมประดิษฐ์กังหันน้ำ

อุปกรณ์

๑. ดินน้ำมัน ๑ ก้อนต่อ ๑ ชุด

๒. แผ่นพลาสติกขนาดกว้าง ๓ ซ.ม ยาว ๕ ซ.มจำนวน๔ชิ้นต่อ ๑ชุด

๓. หลอดก้านลูกโป่งหรือไม้เสียบลูกชิ้น ยาวประมาณ ๑๕ ซ.ม **๑** อันต่อ ๑ ชุด

วิธีทำ

๑. ปั้นดินน้ำมันเป็นก้อนกลมรีหุ้มตอนกลาง**ของ**ไม้เสียบลูกชิ้นโดยรอบ

๒. กดแผ่นพลาสติกให้ติดแน่นในดินน้ำมัน เสร็จแล้วก็นำกังหันน้ำไปรองใต้ก๊อกน้ำได้ คอยดูมันหมุนหรือไม่

๓. ทำเสร็จนำเสนอผลงานที่สำเร็จ กังหันเมื่อทุกน้ำลดใส่ เป็นอย่างไร

๔. ถ้าเปิดน้ำแรง และน้ำเบาต่างกันหรือไม่ ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

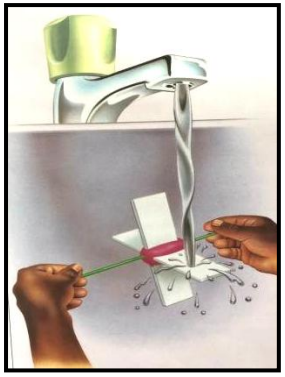

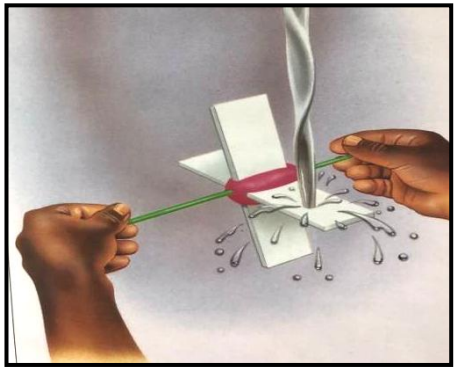

ศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมประดิษฐ์หุ่นเงา

อุปกรณ์

๑. กระดาษขาวเทาหรือกระดาษแก้วสี

๒. กาว

๓. กรรไกร

๔. ไม้เสียบลูกชิ้น

วิธีทำ

๑. ให้เด็กวาดภาพหุ่นตามใจชอบในกระดาษขาวเทา

๒. ตัดขอบโครงสร้างด้านนอกเป็นรูปหุ่น เจาะตา จมูก ปาก หรือถ้าใช้กระดาษแก้วสี ให้ตัดเหลือขอบนอกไว้ประมาณ ๑ ซ.ม แล้วติดกระดาษแก้วสีตามรูป

๓. ทำตัวหุ่นเสร็จแล้วนำไม้มาติดเป็นก้านถือ สามารถเล่าได้แล้วกับฉากผ้าขาวหรือโรงหุ่น

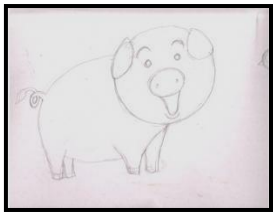

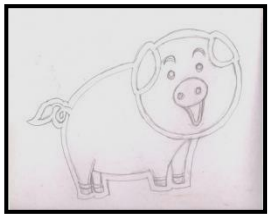

เพลง

ไฟฟ้า

นันทา โพธิ์คำ ผู้แต่ง

ไฟฟ้ามีประโยชน์ อีกทั้งโทษก็มากหลาย
เด็กเด็กจงจำไว้ อย่าเข้าใกล้อันตราย
ทีวีต้องดูห่าง และอีกอย่างคือปลั๊กไฟ
อย่าแหย่มือเข้าไป ไฟดูดได้อาจตายเอย

เกมการศึกษา

การละเล่นแข่งเรือบก

จำนวนผู้เล่น เล่นได้ทุกเพศทุกวัย *ไม่จำกัดจำนวน*

แข่งเรือบก เป็นการละเล่นพื้นบ้าน ที่เป็นการออกกำลังกาย สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

วิธีเล่น

จัดให้มีผู้เล่นเป็นกลุ่มประมาณ ๓ - ๔ กลุ่ม นั่งเรียงแถวตอนโดยให้คนที่นั่งอยู่ข้างหลัง ใช้ขารัดเอวคนข้างหน้าต่อกันเรื่อย ๆ จนครบคน เมื่อเริ่มการเล่นกรรมการจะให้สัญญาณ โดยแต่ละทีมต้องพยายามกระเถิบตัวไปข้างหน้าให้เร็วที่สุด โดยห้ามไม่ให้ขาหลุดจากเอวคนข้างหน้า (ถ้าหลุด กรรมการจะทำโทษให้หยุดพักไป ๓ วินาที จึงจะเริ่มใหม่ได้) ทีมที่เข้าเส้นชัยเร็วที่สุดเป็นผู้ชนะ

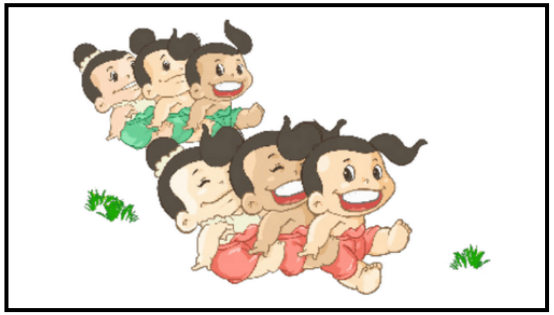

เกมการศึกษา

เกมการโยนบอลลูกโบว์ลิ่ง

จำนวนผู้เล่น เล่นได้ทุกเพศทุกวัย ไม่จำกัดจำนวน

อุปกรณ์

๑. ขวดน้ำดื่มจำนวน ๓๐ลูก ขนาดรูปทรงเดียวกัน

๒. ลูกบอลขนาดลูกเทนนิส จำนวน ๓ ลูก

๓. สีผสมอาหาร ๑ สี

๔. ทรายใส่ในขวดน้ำได้ ๑๐ ลูก

วิธีเล่น

๑. ขวดน้ำแบ่งเป็น ๓ ชุด ใส่น้ำ ใส่ทราย และขวดเปล่าไม่ใส่อะไร วางในลักษณะเหมือนลูกโบว์ลิ่งด้านหน้า ๔ ลูกถัดไปข้างหลังสลับช่องว่าง ๓ ,๒ และ ๑ ลูก

๒. จัดให้มีผู้เล่นแต่ละกลุ่ม เข้าแถวตอนให้ตรงแนวลูกโบว์ลิ่งห่างประมาณ ๓ เมตร

๓. ควรเล่นที่พื้นเรียบเพื่อการตั้งลูกโบว์ลิ่งได้มั่นคง

๔. เมื่อครบแล้วให้สลับแถวโยนให้ครบทั้ง ๓ แบบ

๕. สรุปร่วมกัน ลูกโบว์ลิ่งแต่ละแบบโยนให้ล้ม ต่างกันหรือไม่

๖. เสร็จกิจกรรมเด็กเลือกเล่นอิสระในสนาม

๗. เมื่อหมดเวลา ช่วยกันเก็บทำความสะอาดอุปกรณ์ และทำความสะอาดร่างกาย กลับเข้าห้องเรียน

เกมการศึกษา

เกมพื้นฐานการบวก

อุปกรณ์การเล่น ๑. ตารางตีเส้น ๑ - ๑๐ สำหรับพื้นฐานการบวก ไม่เกิน ๑๐ และตารางตีเส้น ๑ - ๑๘ สำหรับพื้นฐานการบวก ไม่เกิน ๑๘

๒. แถบจำนวนเลข ๒ ชุด ชุดสีน้ำเงินเขียนเลข ๑ - ๙ ไว้ปลายแถบ
ชุดสีน้ำแดงเขียนเลข ๑ - ๙ ไว้ปลายแถบและมีเส้นแบ่งแถบด้วย

๓. บัตรโจทย์เลขบวก ทำให้ครบการบวกไม่เกิน ๑๐ และชุดการบวกไม่เกิน ๑๘

๔. ควรนำตารางและแถบตัวเลขไปติดบนแท่งไม้หรือกระดาษแข็งชนิดหนา

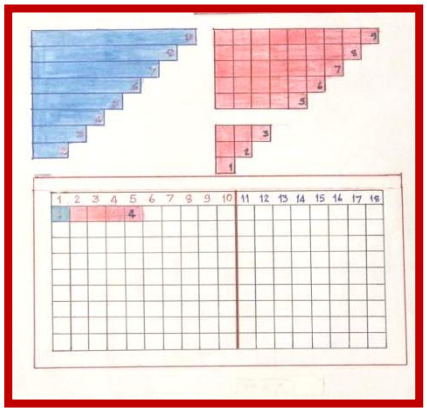

วิธีการเล่น

๑ แนะนำให้อ่านตัวเลขในกระดาน

๒. นำแถบจำนวนเลขทั้งสองสีมาเรียง ๑-๙ จากล่างขึ้นบน และแนะนำให้อ่านตัวเลขทั้งสองแถบ

๓. ให้เด็กหยิบโจทย์เลขมา ๑ อัน เช่น ๑ + ๔ + =

๔. หยิบแถบจำนวน ๑ จากแถบสีฟ้าวางด้านซ้ายของตาราง หยิบจำนวน ๔ แถบสีแดงมาวางต่อทางด้านขวา แล้วอ่านว่า๑ กับ๔ เป็น ๕ ชี้ไปที่ตัวเลข ๕ ด้านบนของตาราง เมื่อเด็กฝึกทำจนคล่องให้อ่านเป็นภาษาคณิตศาสตร์ว่า หนึ่งบวกสี่เท่ากับห้า

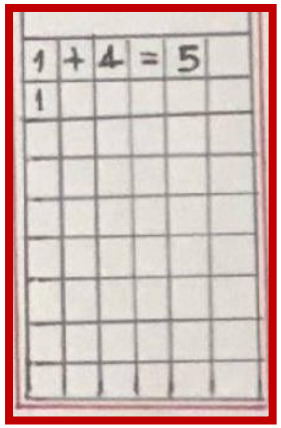

๕. ให้เด็กหยิบโจทย์เปลี่ยนใหม่ไปเรื่อยๆ จนพอใจ

๖. เมื่อเด็กทำคล่องแล้วสามารถให้ทำในแบบบันทึกเพิ่มขึ้น แบบบันทึกควรทำ ๒ แบบ ดังตัวอย่างคือ แบบที่ ๑ ให้เติมเฉพาะผลลัพธ์ แบบที่ ๒ ให้เขียนเติมทั้งจำนวน

โครงการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกมการศึกษา

เกมพื้นฐานการลบ

อุปกรณ์การเล่น ๑. ตารางตีเส้น ๑ - ๑๐ สำหรับพื้นฐานการลบ จำนวนไม่เกิน ๑๐ และตารางตีเส้น ๑ - ๑๘ สำหรับพื้นฐานการลบ จำนวนไม่เกิน ๑๘

๒. แถบจำนวนเลข ๒ ชุด ชุดสีน้ำเงินเขียนเลข ๑ – ๙ ไว้ปลายแถบ สำหรับพื้นฐานการลบ จำนวนไม่เกิน ๑๐

ชุดสีน้ำเงินเขียนเลข ๑ – ๑๘ ไว้ปลายแถบ สำหรับพื้นฐานการลบ จำนวนไม่เกิน ๑๘

ชุดสีน้ำตาลหรือสีไม้ธรรมชาติเรียบไม่มีตัวเลข จำนวน ๑๘ ชิ้น

๓. แถบโจทย์เลขลบ ทำให้ครบการลบไม่เกิน ๑๐ และชุดการลบไม่เกิน ๑๘

๔. ควรนำตารางและแถบตัวเลขไปติดบนแท่งไม้หรือกระดาษแข็งชนิดหนา

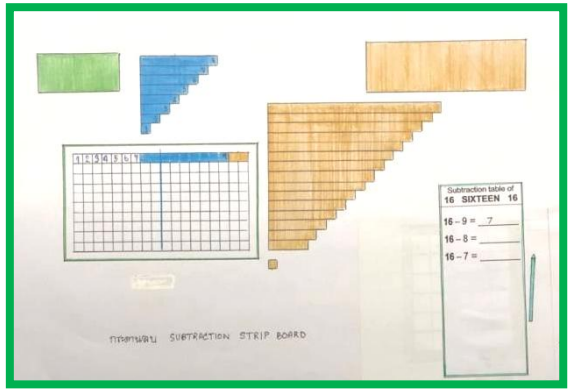

วิธีการเล่น

๑. แนะนำให้อ่านตัวเลขในกระดาน

๒. นำแถบจำนวนเลขทั้งสองสีมาเรียง ๑ - ๙ จากล่างขึ้นบน และแนะนำให้อ่านตัวเลขบนแถบ และเรียงแถบไม้สีน้ำตาลแบบเดียวกัน

๓. หยิบแถบโจทย์เลขมา ๑ อัน เช่น ๑๖ - ๙ = โจทย์นี้ เราจะใช้เลข ๑๖ เป็นตัวตั้ง ในกระดานมีเลขจำนวน ๑๘ จึงต้องปิดไป ๒ ช่อง หยิบแถบสีน้ำตาลมีปิด ๒ ช่อง

๔. หยิบแถบจำนวนเลข ๙ สีฟ้าวางด้านขวาของตารางต่อจากแถบสีน้ำตาล เหลือจำนวนเลขเท่าไรที่ต่อจากแถบจำนวนเลขสีฟ้า ให้อ่านว่า ๑๖ เอาออกไป ๙ เหลือ ๗ ชี้ไปที่ตัวเลข ๗ ด้านบนของตาราง เมื่อเด็กฝึกทำจนคล่องให้อ่านเป็นภาษาคณิตศาสตร์ว่า สิบหกลบเก้าเท่ากับ ๗

๕. ให้เด็กหยิบโจทย์เปลี่ยนใหม่ไปเรื่อยๆจนพอใจ

๖. เมื่อเด็กทำคล่องแล้วสามารถให้ทำในแบบบันทึกเพิ่มขึ้น แบบบันทึกควรทำ ๒ แบบ ดังตัวอย่างคือ แบบที่ ๑ให้เติมเฉพาะผลลัพธ์ แบบที่ ๒ ให้เขียนเติมทั้งจำนวน

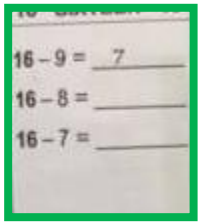

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๓๓ เสียงรอบตัว

นิทาน

แมลงเป็นเหตุ

(พิสมัย สุวรรณวารี)

แม่พาดอกรักมาหาหมอ แผนก หู คอ จมูก เพราะเมื่อคืนแมลงเข้าหูของดอกรักระหว่างนั่งรอคุณหมอเรียกตรวจ ดอกรักได้ยินพ่อลูกคู่หนึ่งพูดว่า "พ่อบอกแล้วใช่ไหมว่าไม่ให้เอาไม้แคะหู" ส่วนลูกชายร้องไห้พร้อมกับพูดว่า "ผมปวดหูมากเลยครับ" พ่อพูดต่อ "ทนหน่อยนะ เดี๋ยวคุณหมอก็มาต่อไปอย่าแคะหูอีกนะ"

ขณะนั้นมีแม่ลูกอีกคู่เดินผ่านตรงที่ดอกรักนั่งอยู่ ลูกร้องไห้และพูดว่าหนูปวดหูจังเลยค่ะต่อไปหนูจะไม่เล่นตะโกนใส่หูกันอีก" แม่บอก "ดีแล้วลูก "ต่อไปหนูต้องดูแลรักษาหูให้ดีนะเพราะเป็นอวัยวะสำคัญ ไม่ควรเล่นตบหูกันไม่นำของชิ้นเล็ก ๆ ยัดใส่รูหู เวลาอาบน้ำ สระผม ก็ต้องระวังน้ำเข้าหูด้วยนะคะ

หมอใช้เครื่องมือหยิบแมลงออกจากหูของดอกรัก ดอกรักเดินออกมาจากห้องตรวจยิ้มให้แม่และพูดกับแม่ว่า "ตอนนี้หนู ดีใจจังที่แมลงออกจากหู แล้วหนูยังได้ฟังความรู้เรื่องการดูแลรักษาหูอีก เย้ ! กลับบ้านกันเถอะแม่"

โครงการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑ - ๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพลง

ตา และหู

(ศรีนวล รัตนสุวรรณ)

เรามีตาไว้ดู เรามีหูไว้ฟัง
คุณครูท่านสอนท่านสั่ง เราตั้งใจฟัง เราตั้งใจดู

"เสียง.....อะไร"

(ประชา พงศ์สุพัฒน์)

เดินไป ฟังไป เสียงอะไรต่ออะไร
เสียงเล็ก เสียงใหญ่ แว่บไป แว่บมา
เดินไป ฟังไป เสียงอะไรนักหนา
ใครรู้ก็บอกมา ทายมาได้เลย ฟังนะ
(ซ้ำ ๔ เที่ยว)

(เสียงโทรศัพท์ / นกร้อง / รถไฟกำลังแล่น / หัวเราะ / นาฬิกาติ๊กต๊อก / ลูกแมวหาแมว / หมาเห่า ฯลฯ

เพลง

อย่า อย่า อย่า

(สุเทพ โชคสกุล)

อย่า อย่า อย่า ดวงตามีความสำคัญ
ของขาวกลางแดดนั้น อย่ามองมันตาเราจะบอด
หู หู หู แมลงเข้าหู ขอยาพบแพทย์หยอด
หู ไม่หนวก ตาไม่บอด นับว่ายอดของคนเรา

เกม

เกมเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรงไปข้างหน้าโยนห่วงลงหลัก

(พิสมัย สุวรรณวารี)

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

สื่อการเรียน ห่วงยาง ๔ อัน, นกหวีด ๑ อัน

รูปแบบแถว จัดแถวตอนลึก จำนวนตามความเหมาะสม ห่างกันพอประมาณ จุดที่วางหลักไม้ ห่างจากจุดที่โยนห่วง ๑ เมตร จุดที่ยืนโยนห่วงห่างจากจุดเริ่มต้น ๒ เมตร

วิธีเล่น

๑. เด็กเข้าแถวตอนลึกตามความเหมาะสม ให้มีระยะห่างกันพอประมาณ คนแรกของทุกแถวถือห่วงยางคนละ ๑ อัน

๒. เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดจากครู เด็กคนแรกของทุกแถวเดินต่อเท้าเป็นเส้นตรงไปยังจุดที่โยนห่วง แล้วโยนห่วงให้ลงหลัก เด็กคนเดิมไปเก็บห่วงมาส่งให้เพื่อนคนถัดมา แล้ววิ่งไปต่อท้ายแถว

๓. เด็กคนถัดมาปฏิบัติเช่นเดียวกับเด็กคนแรก

สื่อประกอบกิจกรรมสร้างสรรค์

วันที่ ๓

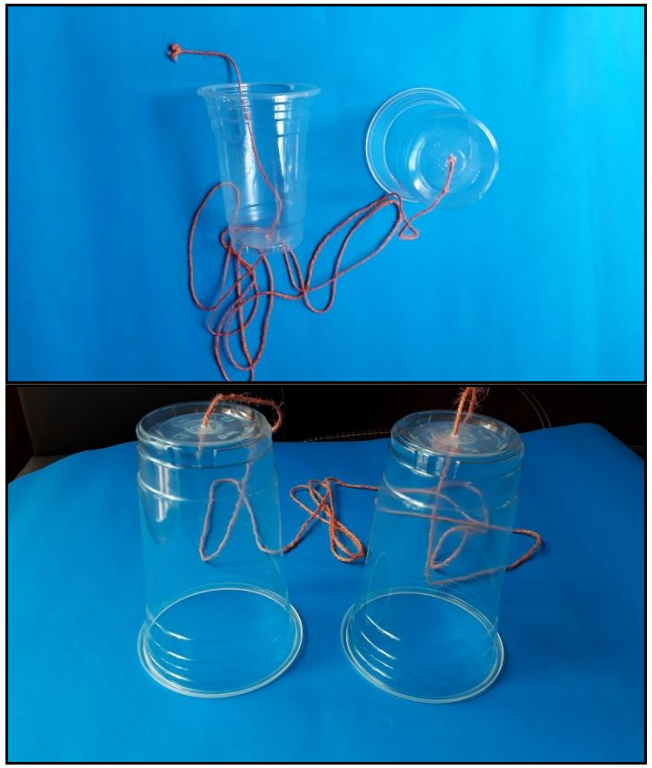

โครงการพัฒนาแผนการจัดการประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่๑-๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๓๔ รักการอ่าน

ความรู้สำหรับครู

การทำลูกเต๋าอักษร

อุปกรณ์

๑. ลูกเต๋าขนาดประมาณ ๑๐ เซนติเมตร
๒. กระดาษแผ่นใส เช่นกระดาษปกรายงาน
๓. กาวสองหน้าชนิดบาง กรรไกร
๔. กระดาษขาวเทา ปากกาเคมีสีดำ

วิธีทำ

๑. นำกระดาษแผ่นใส ตัด ขนาด ๙ ×๑๐ เซนติเมตรจำนวน ๖ แผ่น
๒. วิธีติดกาว ด้านบนวัดต่ำลงมา ๑ เซนติเมตรติดกาวจนชิดริมทั้งสองด้าน ส่วนด้านซ้าย ด้านขวาที่กว้าง ๗ เซนติเมตร และด้านล่าง ที่กว้าง ๘เซนติเมตร ติดกาวชิดขอบริมของลูกเต๋า
๓. ติดให้ครบทั้ง ๖ ด้าน
๔. ตัดกระดาษขาวเทาขนาด ๗×๗ เซนติเมตร เขียนอักษรต่างๆที่พบบ่อย
๕. นำบัตรคำมาสอดในลูกเต๋าแต่ละลูกและแต่ละด้าน

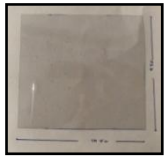

ความรู้สำหรับครู

ตุ๊กตา ประกอบแถบประโยค

อุปกรณ์

๑. กระดาษขาวเทา
๒. ปากกาเคมีสีต่างๆ
๓. สีน้ำ

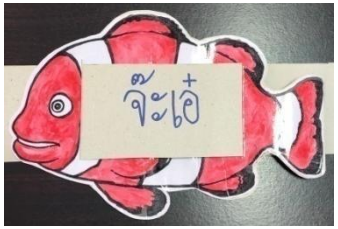

วิธีทำ

๑. นำกระดาษขาวเทา ตัดขนาดกว้าง ๘ เซนติเมตรเพื่อทำแถบประโยคจากหนังสือจ๊ะเอ๋ เช่นเขียนคำว่า จ๊ะเอ๋
๒. การวาดตัวตุ๊กตาแล้วแต่ชอบให้ใหญ่สมดุลกับแถบประโยคและหน้าของตุ๊กตาแต่ละตัว
๓. ควรทำประมาณ ๒ - ๓ ตัว เพื่อให้เด็กได้เลือกตัดสินใจ ตัดที่ตัวตุ๊กตากว้าง ๘เซนติเมตร เป็นสองช่วงส่วนหัวและส่วนท้ายของตุ๊กตา
๔. นำแถบประโยคมาสอดเข้าไปในช่องที่ตัดและเลื่อนแถบประโยคเพื่ออ่านเป็นคำๆได้

ความรู้สำหรับครู

การทำหนังสือนิทาน ๔ ช่อง

การทำหนังสือนิทาน ๔ ช่อง เป็นการสร้างนิทานอย่างง่าย เพื่อให้เด็กฝึกคิดจินตนาการ คิดเป็นขั้นตอน และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

เริ่มจากคิดเค้าโครงเรื่อง มีตัวละคร มีฉาก มีเหตุการณ์สำคัญและเหตุการณ์ตอนจบ โดยใช้กระดาษ ฟลิปชาร์ท พับครึ่งด้านหน้าทำปกหนังสือ บอกชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ผู้วาดภาพ และเมื่อเปิดหน้ากระดาษ ด้านในมีเรื่องราวนิทานแบ่งเป็น ๔ ช่อง จบเรื่องในหนึ่งหน้ากระดาษ เอ๔ ด้านหลังเป็นปกหลังหนังสือ

คิดชื่อนิทานคิดภาพปก สร้างภาพนิทานของตนไปที่ละวัน เล่าเรื่องให้ครูฟัง ครูเขียนตามที่เด็กเล่าลงในกระดาษบัตรคำแผ่นเล็กขนาดกว้าง ๓ นิ้ว สูง ๑.๕ นิ้ว ให้เด็กเขียนตามแบบลงในนิทาน ไม่เน้นการเขียนที่ถูกต้องแต่ให้เด็กเห็นว่าเรื่องเล่าสามารถเขียนให้คนอื่นเข้าใจได้

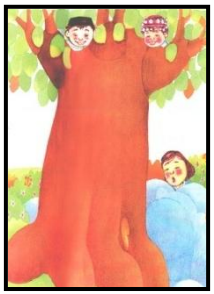

ปกหลัง

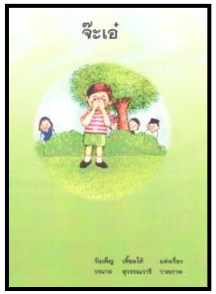

ปกหน้า

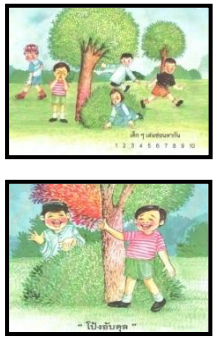

ด้านในนิทาน ๔ ช่อง

ศิลปะสร้างสรรค์

การทำหนังสือนิทาน ๔ ช่อง

การวาดภาพด้วยสีเทียน และการสร้างภาพ ด้วยการ ฉีก ตัด ปะ

อุปกรณ์ กระดาษ ฟลิปชาร์ท กระดาษโปสเตอร์สีต่างๆ สีเทียน

วิธีทำ

๑. เด็กคิดชื่อนิทานและคิดภาพปก ครูให้เด็กออกมาเล่าทีละคน ว่าจะทำนิทานเรื่องอะไรครูจดชื่อเด็กและชื่อนิทานลงในกระดาษบัตรคำแผ่นเล็กขนาดกว้าง ๓ นิ้ว สูง ๑.๕ นิ้ว ให้เด็กเขียนตามแบบลงในนิทาน

๒. ให้เด็กทำนิทาน ๔ ช่องของตนตามจินตนาการที่คิดไว้ด้วยการฉีก ตัด ปะ หรือวาดภาพระบายสี เริ่มต้นจากทำปกหนังสือ และทำนิทาน๔ช่องในวันต่อไป จนจบเรื่อง

๓. ให้เด็กเล่าเรื่องที่ตนเองสร้างภาพ ครูเขียนอักษรให้เด็กเป็นแบบ ครูอ่านให้เด็กฟัง เด็กอ่านตาม และนำไปเขียนตามแบบที่ภาพของตน

๔. เด็กนำนิทานของตนให้เพื่อนดูและชื่นชมผลสำเร็จของงาน

๕. การจัดนิทรรศการนิทาน ๔ ช่อง นักเรียนนำนิทาน ๔ ช่อง ของตนออกมาร่วมกันจัดแสดง และนำแสนอผลงานของตน เล่าให้เพื่อนฟังโดยจับคู่กันเล่า และให้บอกเพื่อนว่าชอบหนังสือนิทาน ๔ ช่องของเพื่อนตรงไหนอย่างไร

ปกหลัง

ปกหน้า

ด้านในนิทาน ๔ ช่อง

เพลง

รักหนังสือ

วันเพ็ญ เหี้ยมโห้ ผู้แต่ง

เรียนรู้สิ่งที่ดี เรียนรู้เรื่องแปลกใหม่
เรียนรู้ความสุขใหม่ใหม่ ได้จากหนังสือ ได้จากหนังสือ

เกมการศึกษา

โป้งแปะหรือซ่อนหา

จำนวนผู้เล่น เล่นได้ทุกเพศทุกวัย ไม่จำกัดจำนวน

กติกา มีผู้ซ่อนตัว และผู้ตามหา

๑. ผู้ที่เป็นคนหาสามารถ โป้ง คนที่ตนเห็นในระยะไกลได้
๒. ผู้พบคนแรกต้องเป็นผู้หาแทน
๓. ผู้หาจะต้องหาผู้ซ่อนให้ได้ครบทุกคน
๔. หากผู้ซ่อนคนใดที่ผู้หายังหาไม่พบ เข้ามาแตะตัวผู้หาพร้อมกับร้องว่า แปะ ผู้หาต้องเป็นต่ออีกรอบหนึ่ง
๕. ต้องกำหนดเขตการซ่อนเพื่อจะหาได้ง่าย

วิธีการเล่น

๑. ห้ามซ่อนเกินเขตที่กำหนด ผู้ใดออกไปนอกเขตถือว่าผิดกติกาต้องเป็นผู้หาแทน
๒. การเริ่มเล่น ผู้หาต้องปิดตา บางครั้งผู้หาอาจนับเลขหรืออาจร้องว่า “ปิดตาไม่มิด สาระพิษเข้าตา พ่อแม่ทำนาได้ข้าวเม็ดเดียว” เมื่อคะเนว่าผู้ซ่อนหาที่ซ่อนได้หมดแล้ว จึงถามว่า เอาหรือยัง ผู้ซ่อนจะตอบว่า เอาละ
๓. ผู้หาจึงเปิดตาแล้วออกหาผู้ซ่อนตามจุดต่าง ๆ เมื่อพบผู้ซ่อนคนใดจะต้องพูดว่า โป้งชื่อผู้ที่พบ ผู้นั้นจะออกมาจากที่ซ่อน ผู้หาต้องหาผู้ซ่อนต่อไปจนครบ
๔. ถ้ามีผู้ซ่อนคนใดวิ่งเข้ามาแตะตัวผู้หาแล้วร้องว่า แปะ ผู้หาต้องเป็นอีกรอบหนึ่ง

โครงการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย (อนุบาลปีที่ ๑-๓)
สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เกมการศึกษา

เกมวิ่งเปี้ยวผสมคำ

จำนวนผู้เล่น ผู้เล่นแบ่งเป็นกลุ่ม ตั้งแต่ ๔ คนขึ้นไป
อุปกรณ์การเล่น บัตรคำ ตามจำนวนผู้เล่น
กติกา

๑. ผู้เล่นที่วางบัตรคำที่เส้นชัยได้ครบก่อนเป็นผู้ชนะ
๒. ผู้เล่นจะเปลี่ยนคนวิ่งใหม่ต้องแตะมือเพื่อน ถ้าไม่แตะมือก่อนถือว่าผิดกติกาต้องเริ่มต้นใหม่
๓. ผู้เล่นเป็นลูกลิงแตะหรือจับลูกบอลได้ผู้ส่งบอลต้องเป็นลูกลิงแทน

วิธีการเล่น

๑ แบ่งเด็กเป็นแถวยาว๒ – ๔ กลุ่ม ให้เด็กยืนเว้นระยะห่างกันพอสมควร
๒. แจกบัตรคำให้เด็กทุกกลุ่ม ถือคนละ๑คำ
๓. ครูกำหนดเส้นที่เด็กทุกคนต้องนำภาพไปวางห่างจุดเริ่มต้นประมาณ ๕ เมตร
๔.เริ่มคนที่ ๑วิ่งนำบัตรคำไปวางแล้วกลับมาแตะมือเพื่อนคนถัดไปจึงเริ่มวิ่งได้
๕. กลุ่มใดคนสุดท้ายวางบัตรคำเสร็จเป็นผู้ชนะ
๖. เมื่อครบทุกแถวแล้ว ให้แต่ละกลุ่มอ่านบัตรคำของตนเองโดยยกให้เพื่อนดูด้วย

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๓๖ หน่วยปริมาตร น้ำหนัก

นิทาน

นิทานอีสป เรื่องพ่อค้าเกลือกับลา

พ่อค้าเร่คนหนึ่ง พาลาของเขาไปที่ชายทะเลเพื่อซื้อเกลือ เส้นทางกลับบ้านของเขานั้น ต้องข้าม ลำธารลาบรรทุกเกลือมาก้าวพลาด ล้มลงโดยบังเอิญ พอลุกขึ้นมา ของที่บรรทุกมานั้นเบาขึ้นเป็นอันมากเพราะน้ำทำให้เกลือ ในกระสอบละลายไปจนหมด พ่อค้าเร่กลับมาซื้อเกลือใส่ลงไปใหม่จำนวนมากกว่าเก่าเมื่อมาถึงลำธาร ลาแกล้งล้มลงที่จุดเดิม เมื่อยืนขึ้นน้ำหนักของที่บรรทุกมาลดลงไปมากมันร้องอย่างได้รับชัยชนะ เหมือนกับว่าได้สิ่งที่ปรารถนา

พ่อค้าเร่ เห็นเล่ห์กลของลา จึงพามันกลับมาที่ชายทะเลอีกเป็นครั้งที่สาม คราวนี้ เขาซื้อสินค้าที่เป็นฟองน้ำแทนที่จะซื้อเกลือ ลาเล่นเกมโง่ๆ อีกครั้ง คือแกล้งล้มลงเมื่อมาถึงลำธารสายเดิม ฟองน้ำนั้นดูดซับน้ำจนอิ่มตัว เพิ่มน้ำหนักขึ้นไปอีกมาก ดังนั้น เล่ห์กลของลา กลับเล่นงานตัวมันเอง เพราะขณะนี้ น้ำหนักบนหลังของลา เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่านั่นเอง

เพลง

เพลง เลขบวก เลขลบ

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เลขบวกเป็นอย่างไรบวกทำให้เพิ่มมา
มี๕ บวกกับ ๕ เพิ่มมาเป็นสิบเอย
เลขลบเป็นอย่างไรลบทำให้น้อยลงมา
มี๑๐ หักออก ๕ น้อยลงมาเหลือ ๕ เอย

บทร้องประกอบ มอญซ่อนผ้า

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

มอญซ่อนผ้า ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง
ระวังให้ดี ฉันจะตีก้นเธอ

คำคล้องจอง

คำคล้องจองผู้นำ

กิตยาภรณ์ ปิงยศ

น้องน้อยอนุบาล สนุกสนาน
ออกกำลังกาย ผลัดเปลี่ยนกันเร็วไว
ไม่ต้องรีรอ ขอเป็นผู้นำ

ภาคผนวก

สื่อประกอบแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยที่ ๓๖ หน่วยฤดูร้อน

แมลงวันอวดเก่ง

(มัลลิกา เฉลิมพงษ์)

เช้าวันหนึ่งอากาศแจ่มใส แมลงวันหัวเขียวฝูงหนึ่งบินเล่นลมมาเรื่อยๆอย่างมีความสุข ทันใดนั้น พวกมันก็มองเห็นอาหารอันโอชะอยู่ในถาดขนมที่แม่ค้า นั่งขายอยู่ริมทาง “หวานเราล่ะ” พวกมันคิด “เราจะกินให้อิ่มเลย” ว่าแล้วมันก็พากันบินลงไปตอมอาหารอย่างเอร็ดอร่อย “ซื้อขนมหน่อยฮะ ป้าแช่ม” เด็ก ๆ วิ่งมาซื้อขนมไปนั่งกิน สักครู่ต่อมาเด็กๆก็ปวดท้อง วิ่งเข้าห้องน้ำเป็นแถว พวกแมลงวันเห็นดังนั้นมันก็หัวเราะชอบใจกันใหญ่ ที่สามารถทำให้คนท้องเสียได้ มันคิดจะไปตอมอาหารทุกแห่งเมื่อมันมีโอกาส

วันหนึ่งต่อมา มันเห็นอาหารบนโต๊ะบ้านหนูแหวน กำลังร้อนๆ ควันฉุยเพราะคุณแม่พึ่งยกลงมาจากเตา พวกมันคิดจะกินอาหารเหมือนเช่นเคย พอบินเข้าไปใกล้ ๆ ไอร้อนจากอาหารก็พุ่งใส่เจ้าพวงแมลงวันร้องโอยโอยและต่างก็บินหนีไปอย่างรวดเร็ว มันร้องบอกว่า “ไม่เอาแล้วๆ อาหารร้อนๆ ฉันไม่รับประทานแน่นอนมันเกือบลวกพวกฉัน” พวกมันไม่กล้าตอมอาหารร้อนๆ อีก

หนุ่ยไปเหนือ

(สมพร ศรีใส)

สงกรานต์ปีนี้ พ่อและแม่พาหนุ่ยไปบ้านยายที่อยู่เชียงใหม่เหมือนทุกปี ซึ่งหนุ่ยยังจำได้ดีที่ยายชวนหนุ่ยทำความสะอาดบ้านในวันปีใหม่ คือวันที่ ๑๓ เมษายน ยายบอกว่าเป็นการชำระสิ่งสกปรกให้หมดไป ส่วนวันที่ ๑๔ เมษายน เป็นวันที่ยายตระเตรียมอาหารทำขนมเทียน เพื่อไปทำบุญและแจกจ่ายไปยังบ้านญาติ ส่วนวันที่ ๑๕ เมษายน เป็นวันที่หนุ่ยตั้งขื่อให้ว่า วันผู้ใหญ่ใจดี เด็กๆ จะไม่ถูกดุด่าว่ากล่าวใดๆ จากนั้นทุกคนก็จะทำพิธีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่หรือผู้มีพระคุณ หนุ่ยและเพื่อนๆ เล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนานชื่นใจหายร้อนไปทีเดียว

เพลง อาบน้ำ

(เตือนใจ ศรีมารุต)

อาบน้ำซู่ซ่า ล้างหน้าล้างตา
ฟอกสบู่ถูตัว ชำระเหงื่อไคล
ราดน้ำให้ทั่ว เสร็จแล้วเช็ดตัว
เราไม่ขุ่นมัว สุขกายสบายใจ

เพลงว่าว

(คุณหญิงเบญจา แสงมะลิ)

ว่าวลอยอยู่ในท้องฟ้า มันลอยมาแล้วก็ลอยไป
ฉันอยากเป็นว่าวนี่กระไร จะได้ลอยไปและลอยมา
ว่าวลอยอยู่ในท้องฟ้า นั่นจุฬานี่ปักเป้า
เร็วๆเข้าสิพวกเรา ดูปักเป้า คว้าจุฬา

เพลง โอ้ทะเลแสนงาม

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

โอ้ทะเลแสนงาม ฟ้าสีครามสดใส
มองเห็นเรือใบ แล่นอยู่ในทะเล
หาดทรายงามเห็นปู ดูซิดูหมู่ปลา
กุ้งหอยนานา อยู่ในท้องทะเล

นิ้วมือของฉัน

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

นี้คือนิ้วมือของฉัน มือของฉันนั้นมีสิบนิ้ว
มือซ้ายมีห้านิ้ว มือขวามีห้านิ้ว
นับ หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า นับต่อมา หก เจ็ด แปด เก้า สิบ
นับนิ้วจงอย่ารีบ นับหนึ่งถึงสิบจำให้ขึ้นใจ

เพลง รำวง วันสงกรานต์

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

วันนี้เป็นวันสงกรานต์ พวกเราเบิกบานสราญเริงใจ
สงกรานต์คือวันปีใหม่ (ซ้ำ) พวกเราแจ่มใสในวันสงกรานต์

เพลง ฤดูร้อน

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

สวัสดีฤดูร้อน สวัสดีลมแล้ง
สวัสดีตะวันส่องแสง กระรอกน้อยดีใจ
ร่าเริงสดใส กัดกินผลไม้
มะม่วง มะละกอ ฝรั่ง อร่อยจัง ถูกใจ